

Siemenluettelo 2018

KOTIMAISIA SIEMENIÄ

MAATIAINEN

Maatiainen

Det lantliga kulturavet ry

Maatiainen ry on perustettu vuonna 1989. Yhdistys pyrkii säilyttämään vanhoja viljely- ja koristekasvikantoja eli maatiaiskasveja sekä maatiaiseläimiä eli alkuperäisiä kotieläinrotuja. Lisäksi yhdistys haluaa vaalia perinnemaisemia.

Yhdistyksen toimisto

Osoite Stenbäckinkatu 8
00250 HELSINKI

Puhelin 044 – 0457317
ke ja to klo 12–18

Sähköposti toimisto@maatiainen.fi

Kotisivut www.maatiainen.fi

Aukioloajat keskiviikkona ja torstaina
klo 12–18

Toimisto sijaitsee Helsingin Taka-Töölössä lähellä Naistenklinikkaa. Perille pääsee Mannerheimintietä tai Topeliuksenkatua pitkin kulkevilla busseilla ja raitiovaunuilla.

Jäsenyys

Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä maksamalla jäsenmaksun alla olevalle Suupohjan Osuuspankin tilille. Kirjoita nimesi ja osoitteesi viesti-osaan. Näin varmistat jäsenyytesi kirjaamisen jäsenrekisteriin. Voit myös ottaa yhteyttä toimistoon postitse, sähköpostilla tai puhelimella 044-04573147 (parhaiten ke-to 12-18). Voit ilmoittaa myös sähköpostiosoitteesi, puhelinnumeron ja erityiset kiinnostuksen kohteesi kuten omenat, kanat, siemenkeräys tms.

Jäsenmaksut vuonna 2018

Henkilöjäsenmaksu 30 €
Perhejäsenet, varsinaisen jäsenen ohella 12 €
Opiskelijat 19 €

Tilinumero Suupohjan Osuuspankki
IBAN FI2447300010095205
BIC HELSFIHH

Maatiainen ry

- julkaisee neljä kertaa vuodessa ilmestyvää jäsenlehteä
- välittää maatiaiskasvien siemeniä
- järjestää kursseja ja yleisöluentoja
- neuvoa ja opastaa jäseniään
- järjestää retkiä kotimaahan ja matkoja ulkomaille
- järjestää taimipäivän keväisin ja syksyisin
- toimii maatiaiskotieläinten säilyttämisen puolesta
- paikallisryhmä Turun seudulla, Etelä-Savossa, Pirkanmaalla ja Pohjois-Karjalassa
- maatiaisruokaryhmä, maatiaiseläinryhmä, museoryhmä.

Siemenluettelo 2018

SISÄLLYS

Tilausohjeet	2
Kylvöohjeita	3
Kylmäkäsitteily	4
Siementen keruuohjeet	5
Seokset	8
Ylläpito viljely	10, 35
Monivuotiset kasvit	11
Versotus	20
Heinät, vilja-kasvit	21, 47
Yksivuotiset kasvit	22
Syötävät kasvit	24
Puuvartistet kasvit	28
Vihannesten siemenet	30
Löytökori	35
Hakemisto:	
Suomenkielinen	37
Ruotsinkielinen	41
Tieteelliset nimet	44
Siementen kerääjät	48

Maatiainen ry:n Siemenluettelo 2018

Kannen kuva: Ruusupapu (*Phaseolus coccineus*). Kuvaaja Anne Leino. Tilauslomakkeen kuva Vuokko Coco.

Teksti ja taitto: Anne Leino.

Asiatarkistus: Pirkko Kahila, Riku Cajander ja Pirkko Kukkola.

MAATIAISEN SIEMENVÄLITYS

Maatiainen ry on välittänyt kotimaisia siemeniä vuodesta 1990 alkaen. Siemenvälityksen tavoitteena on tukea ja edistää perinne- ja maatiaiskasvien sekä kotimaisten luonnonkasvien viljelyä ja lisäämistä. Tarjonta on kautta vuosien painottunut koriste- ja luonnonkasveihin, mutta aina mukana on ollut myös arvokkaita ja mielenkiintoisia hyötykasvien kantoja, kuten kaskinaurista, härkäpapua ja sipuleita.

Tervetuloa löytöretkelle maatiaiskasvien pariin. Siemenluettelon 2018 anti on koottu eri puolilta Suomea, jäsenten puutarhoista (s. 48) lähetetyistä siemenistä. Jäsenten keräämiä siemeniä on täydennetty ulkopuolelta tilatuilla vihannesten siemenillä. Mukana on paljon vanhoja tuttuja edellisiltä vuosilta, mutta muutoksia tapahtuu joka vuosi. Suurkiitos kaikille, joiden myötävaikutuksella luettelo on syntynyt!

Lajit ovat luettelossa pääryhmittäin (monivuotiset, yksivuotiset, syötävät ja puuvartistet kasvit) **tieteellisen nimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä.** Eri-ikäiset siemenkannat, jalostamattomat luonnonkasvit (lk) ja viljelylajikkeet on erotettu toisistaan. Nämä tiedot löytyvät ikä-sarakkeesta. Löytökorissa (s. 35) on lajeja, joista on tarjolla alle 10 annospussia. Omana ryhmänään ovat siementukkuliikkeistä ostetut vihannesten siemenet.

Maatiaiskannat ovat siemenluettelon ydin. Ne ovat vähintään 50 vuotta ilmastoomme sopeutuneita kantoja ja merkitty neljällä tähdellä ****. Tärkeimmille kannoille on luettelossa annettu kantanimiä, joiden tarkoituksena on tunnistaa ja pitää erillään alkuperältään erilaiset kannat, vaikka ne eivät ulkoasultaan eroaisikaan toisistaan merkittävästi. Luettelossa on runsas valikoima myös uudempia luonnonperennoja ja kasviharvinaisuuksia (himalajanjalkalehti, balkanintähdikki, morsinko ja pikkulevisia). Maatiaisruista on nyt mahdollista tilata suoraan viljelijöiltä isompia määriä, lue lisää sivulta 47. Sivulta 21 löytyy erikoisviljoja ylläpitolviljelyyn.

Tärkeät ylläpitokannat on yhdistetty luettelon pääryhmiin. Tunnuksena ylläpitokannasta on tunnus Y tilausnumerossa ja merkintä YLLÄPITOVILJELYYN! Nämä lajit ovat kaikkein tärkeimpiä, kun haluamme säilyttää kasviperintöä tuleville sukupolville. Ylläpitolviljely tarkoittaa

sitä, että siemenannoksen tilaaja sitoutuu lähettämään kasvin siemeniä takaisin Maatiaiselle. Tavoitteena on turvata näiden kasvikantojen säilyminen ja siementen saatavuus jatkossa. Hyviä tuloksia on saatu: mm. ”Potattomattia”, sikuria, ’Simo’-lanttua, ’Sibirjak’-tomaattia, ”Stenu”-silpöydinghernettä, pinaattihierakkaa ja kosmoskukien maatiaiskantoja on palautunut välitykseen kiitettävästi. Ohjeita siemenviljelyä varten lähetetään YLLÄPITO-siementen mukana. Lue enemmän ylläpitolviljelystä sivuilta 10 ja 35.

Vihannesten siemenet löytyvät sivulta 30. Tarjolla on mm. virolaisia ja venäläisiä lajikkeita. Vihanneslajikkeet on valittu niin, että niiden oma-toimisenkin siemenlisäyksen pitäisi olla mahdollista. Mukana ei ole F1-hybridijalosteita, joista ei saa kelvollista siemenlisäysaineistoa.

Vihannesten siemenet on valittu täydentämään jäsenten puutarhoista kerättyjä siemeniä siten, että mukana on mahdollisimman paljon vanhoja lajikkeita, luomua ja biodynaamisesti tuotettuja siemeniä. Tänä vuonna mukaan on tullut uusia erilaisia papuja kuten liman- ja borlottopapu, sekä erilaisia lajikkeita ruusupavusta.

Tallettakaa siemenpussit. Niissä on tietoja (kasvin nimi, kantatiedot ja eränumeron loppuosa), joista on hyötyä, jos palautatte siemeniä. Tilausnumerot muodostuvat uusimman Viljelykasvien nimestön (2012) perusteella. Varmistaaksesi tarkoitamiesi siementen saamisen, merkitse tilauslomakkeeseen tilausnumero ja kasvin nimi!

Vuoden 2018 maatiaiskasviksi on valittu ruusupapu (*Phaseolus coccineus*). Lue enemmän **sivulta 33.**

Maatiainen ei ole alv-rekisteröitynyt. Siementen hinnat eivät näin ollen sisällä alv:ia.

TILAUSOHJEET

Siemeniä voi tilata:

<http://www.maatiainen.fi/puoti/>

Sähköpostilla siemen@maatiainen.fi

Viestin aihe: **Siementilaus** ja viestiin lajinimen lisäksi tilausnumero/tilausmäärä, sekä oletko **jäsen/ei jäsen**. Puhelimitse emme valitettavasti pysty ottamaan tilauksia vastaan.

Luettelon keskellä on **postitettava tilauslomake**.

Tilaukset lähetetään osoitteella: Pirkko Kukkola, Kuusjoenperäntie 45, 25340 KANUNKI

Tilaukset toimitetaan saapumisjärjestyksessä niin kauan kuin siemeniä riittää. Varmin tapa saada haluamansa siemenet on tilata ne mahdollisimman pian. **Huom!** Tilauslomakkeesta on poistunut ylläpito-kantojen oma tilausosio, merkitse kaikki tilaukset samaan listaan. **Siemeniä saatavilla myös Maatiaisen toimiston myymälässä:** Stenbäckinkatu 8, 00250 Helsinki, (avoinna ke ja to 12-18) sekä Kevät-messuilla 12-15.4.2018 Helsingissä.

SIEMENTEN HINNAT (eivät sisällä alv:ia)

Maatiainen ry:n jäsenille:

2 € / annospussi, myös vihannesten siemenet
seokset 3 € / 5 g

muille kuin jäsenille:

2,50 € / annospussi, myös vihannesten siemenet
seokset 4,50 € / 5 g

Toimituskulut

Siemenlaskuun lisätään toimituskuluja 3,50 € (kirje enintään 250 g). Sen lisäksi kaikkiin paketteihin sekä yli 250 g kirjeisiin lisätään postimaksu painon mukaan.

TILAUSTEN TOIMITUS JA MAKSAMINEN

Postitamme siemenet tilaajan osoitteeseen. **Mukana seuraa lasku.** Muistakaa käyttää viitenumeroa. Siementen kerääjät voivat valita siemenluettelosta yhtä monta siemenpussia kuin ovat lähettäneet eri siemenieriä. Mainitkaa asiasta tilauksen yhteydessä, niin huomioimme sen laskussa.

Vaihto-oikeus:

1 vaihto-oikeuspussi / 1 kasvilaji (toimitettu vähintään 10 ml).

TAKUU! Säilyttäkää siemenpussit. Pussin alalaidassa on tärkeä eränumero. Jos siemenet eivät idä kylvöohjeiden tarkasta noudattamisesta huolimatta tai teillä on muuta palautetta, ottakaa yhteyttä: siemen@maatiainen.fi, toimisto@maatiainen.fi tai puhelimitse toimistoon 044-0457317. Ilmoittakaa samalla kyseessä olevan siemenpussin alalaidassa oleva eränumero, esim. Erä 1076-1502PJo.

MERKKEJÄ & LYHENTEITÄ

Kasvikannan ikä Suomessa viljeltynä on merkitty seuraavasti ikä-sarakkeeseen:

- = kasvikkannan iästä ei tietoa
- * = alle 10 vuotta, nuori kanta
- ** = 10–20 vuotta, nuorehko kanta
- *** = yli 20 vuotta, melko vanha kanta
- **** = yli 50 vuotta, vanha kanta
- (lk) = ulkomailta peräisin oleva luonnonkanta
- lk = kotimainen luonnonkanta

Luonnonkasveilla ei ole ”ikää”. Ne ovat kasvaneeet täällä kauan ja sopeutuneet oloihimme.

Puuvartisista kasveista tähtien määrä kertoo sen yksilön iän, josta siemenet on kerätty.

E-S = Etelä-Suomi (noin vyöhykkeet I–II)

K-S = Keski-Suomi (noin vyöhykkeet III–V)

P-S = Pohjois-Suomi (noin vyöhykkeet VI–VIII)

ap. = alun perin

kp. =keräyspaikka

= Hyvä tai erinomainen perhosten ravintokasvi.

= Hyvä tai erinomainen mehiläisten ja muiden mesipistiäisten ravintokasvi.

= Hyvä tai erinomainen lintujen ravintokasvi.

= Kasvi tai jokin sen osa on myrkyllinen.

=Yli 100 vuotta vanha kanta

Suosittelava kasvupaikka:

☀ = aurinkoinen kasvupaikka

⦿ = puolivarjainen kasvupaikka

● = varjainen kasvupaikka

Kukinta-aika (🌸):

V–VI = kukintakuukaudet on ilmoitettu roomalaisilla numeroilla, tässä siis touko–kesäkuu.

Kylvöohjeita

MONIVUOTISET KASVIT – MV

Monet perennoiden siemenet, joiden siemenpussissa lukee *kylvö syksyllä ulos*, ovat saapuessaan itämislevossa, joka voidaan poistaa kylmäkäsittelyllä. Varaa tähän aikaa 6-8 viikkoa alkuvuoden kylmyydestä ja kylvä siemenet heti ne saatuaasi (tai vaihtoehtoisesti seuraavana syksynä). Lepotila häviää syksyn ja kevään viileiden kausien aikana, kun siemen on kosteassa maassa. Kylmäkäsittelystä on ohjeet sivulla 4.

Luettelon sarake K (= kylvö) viittaa alla oleviin kylvöohjeisiin:

A Siemenet itävät helposti ja nopeasti (1–3 viikossa). Kylvä touko–kesäkuussa ulos kylvöpenkkiin tai –laatikkoon.

B Siementen itämisessä on vaihtelua. Joskus siemenet itävät helposti (kuten A). Usein kylmäkäsittely nopeuttaa ja tasaistaa itämistä. Kylvä huhtikuun alussa ruukkuun tai laatikkoon ja vie kylvös ulos suojaiseen paikkaan (harso päälle). Huolehdi tasaisesta kosteudesta. Siemenet itävät kevätkesällä sään lämmentyä.

C Siemenet eivät idä ilman kylmäkäsittelyä. Niille järjestetään keväällä 6–8 viikon pituinen kylmäkäsittely (ks. ohje sivulla 4) TAI ne kylvetään syksyllä ulos ja annetaan luonnon hoitaa kylmäkäsittely.

HUOM! Puuvartisten kasvien siemenet tarvitsevat pidemmän, 2–3 kuukautta kestävästä kylmäkäsittelyn. Usein paras tulos saadaan, kun siemenet kylvetään syksyllä ulos.

D Saattaa olla vaikeasti itävä laji. Keväällä tehty kylmäkäsittely ei useinkaan riitä. Parasta on kylvää heinäkuussa ulos maahan tai ruukkuun. Multa ei saa kuivua kertaakaan. Siemenet saavat osakseen ensin lämpökauden ja talvella kylmäkauden ja itävät seuraavana kesänä.

H Hernekasvien heimon (Fabaceae) kuuluvien kasvien siemenet itävät periaatteessa A-kohdan mukaan. Kovia siemeniä on hyvä liottaa vedessä yön yli tai kuorta viilataan varovasti. Taimien juuret kärsivät koulumisesta, joten siemenet on parasta kylvää suoraan kasvupaikalle tai yksittäin turveruukkuihin.

Hyvin pienet ja *valoa itämiseen tarvitsevat* siemenet kannattaa ripotella ja painella sormin

kylvöastiaan mullan pintaan. Kylvös sumutetaan kosteaksi ja peitetään rei'itetyllä muovilla.

Kylvöohje kelloille

Monivuotiset kellot: yleensä A ja pintakylvö tai aivan ohut hiekkakerros siementen päälle. Jos siemenet eivät idä 7-10 päivässä, niin kylvöastia siirretään kuukaudeksi viileään.

Kaksivuotiset kellot: kylvö alkukesällä ulos, jotta lehtiruusukkeet ehtivät kasvaa isoiksi kesän aikana ja kukkivat komeasti seuraavana kesänä.

KAKSIVUOTISET KASVIT – KV

Siemenet kylvetään alkukesällä ulos, jotta lehtiruusukkeet ehtivät kasvaa isoiksi kesän aikana. Suuret lehtiruusukkeet jaksavat talvehtia ja kukinta on komea seuraavana kesänä. Muista suojata lehtiruusukkeet havuilla talven kylmyydeltä ja etenkin kevätauringolta! Auringon paahde/jäinen maa -yhdistelmä kuivattaa lehdet. Havut voi vähitellen poistaa kun maa on keväällä täysin sulanut.

Kaksivuotiset kasvit kylväytyvät jatkossa itseksensä ja kanta säilyy. Aluksi kasvua voi vauhdittaa **apukylvöillä** muutaman vuoden ajan. Tämä tapahtuu kylvämällä alkukesällä edellisenä syksynä talteen otettuja siemeniä. Vähitellen maahan kertyy niin paljon kasvien pudottamia siemeniä, että joka vuosi on sopiva määrä siemeniä itämässä keväisin, uusia lehtiruusukkeita kasvamassa ja kukkivia kasveja kypsyttämässä uusia siemeniä. Kasvikanta alkaa pitää itseään yllä. **Kaksivuotiset kasvit ovat luettelossa monivuotisten kasvien ryhmässä.**

YKSIVUOTISET KASVIT – YV

Jokseenkin kaikki yksivuotiset kukat kasvavat ja kukkivat parhaiten aurinkoisella paikalla hyvin lannoitetussa, kuohkeassa maassa. Kastelua ja reilua lannoitusta tarvitaan pitkin kesää. **Kylväytyy**-maininta tarkoittaa sitä, että syksyllä kasvi pudottaa maahan siemeniä, jotka itävät seuraavana keväänä.

a Siemenet kylvetään ulos maahan keväällä.

ab Lyhyt taimikasvatus on eduksi etenkin pohjoisemmassa, mutta siemenet on myös mahdollista kylvää suoraan maahan ainakin eteläisimmässä Suomessa.

b Taimet vaativat esikasvatuksen sisällä. Esikasvatuksen pituus vaihtelee lajeittain. Useimmiten se aloitetaan huhtikuussa.

Kylmäkasittely

Kylmäkasittely pehmentää kovan siemenkuoren ja/tai herättää alkion fysiologisesta siemenlevosta. Sana kylmäkasittely tarkoittaa menetelmää, jossa siemen tai koko hedelmämassa laitetaan kerrosittain kostean hiekan kanssa. Jotkut siemenet itävät ilman kylmäkasittelyä, toisia lajeja täytyy kylmäksitellä viikkoja tai kuukausia. Kasvilajien itämislämpötilat vaihtelevat. Monet kasvit itävät nopeimmin, jos lämpötila ei ole tasainen vaan yölämpötila on 10-15 astetta päivälämpötilaa alempi. Itämisessä alkio lähtee jatkamaan keskeytynyttä kasvuaan.

Harvojen kasvien siemenet ovat itämiskykyisiä heti emokasvista irtauduttuaan, vaikka muut itämisen perusedellytykset olisivat olemassa (riittävä veden- ja hapensaanti, lämpötila). Siementen sanotaan olevan silloin todellisessa lepotilassa eli siemenhorroksessa. Siemenlepo estää kasvia itämisestä epäsuotuisaan aikaan. Nämä kasvit tarvitsen ”herätyksen” eli kylmäjakson, jolloin siemenhorros purkautuu.

Luonnossa siemenhorros purkautuu syksyn ja kevään viileiden kausien aikana, kun siemen on kosteassa maassa. Pihatarhuri voi matkia luonnon järjestystä kylvämällä siemenet syksyllä ulos kylvöpenkkiin tai laatikoihin. Siemenet itävät yleensä seuraavan kesän alussa.

SIEMENTEN KYLMÄKASITTELY

Jos päätätte tehdä luonnon kylmäkasittelyn, varastoika tänä keväänä hankkimanne siemenpussit väljästi ilmaviin muovirasioihin jääkaappiin tai kylmiöön odottamaan syksyä. Viileässä paikassa siemenet säilyvät paremmin.

Nopeampia tuloksia haluava järjestää 6-8 viikkoa kestäväen kylmäkauden. Yksinkertaisinta on kylvää siemenet laatikoihin tai ruukkuihin kosteaan turvehiekka-seokseen maaliskuussa tai huhtikuun alussa. Kylvöastioita pidetään ensin reilu viikko huoneenlämmössä, minkä aikana siemenet hieman pehmenevät. Sitten astiat viedään ulos suojaiseen paikkaan: lumen alle, kuusen alle, lämmittämättömään liiteriin, autokatokseen. Jos ulkolämpötila pysyy kuukauden verran rajoissa -3 +5 °C, kaikki sujuu hyvin.

Jos on pitkään kovia pakkasia tai sää lämpenee yllättäen ennen aikojaan, kylvöastiat on parasta viedä juureskellariin tai muuhun tasaisen kylmähkön paikkaan. Valoa ei kylmäkasittelyssä tarvita, mutta jos jotkin siemenet alkavat itää jo kellarissa, astia täytyy heti siirtää valoisaan, puolilämpimään (10-15 °C) paikkaan tai laskea varaston lämpötilaa 0°C.

Viimeistään toukokuussa kylvöastiat siirretään ulos puolivarjoisaan paikkaan, jossa niitä on helppo käydä hoitamassa ja tarkkailemassa. Kastellaan sopivasti.

Mullan täytyy pysyä tasaisen kosteana koko kylmäkasittely- ja itämisajan! Jos kaikki on sujunut hyvin, siemenet itävät alkukesällä säiden lämmetessä.

KYLMAKASITTELY PUSSEISSA

Pienissä tiloissa siementen kylmäkasittely voidaan tehdä pusseissa. Jokainen siemenannos sekoitetaan puoleen desilitraan kosteaa turvehiekka-seosta ja suljetaan pieneen muovipussiin. Pussit kootaan muovilaatikkoon väljästi pystyyn. Laatikkoon pidetään huoneenlämmössä viikko ja viedään sitten kellariin, kuistille tms. Jääkaappi on yleensä liian lämmin paikka. Optimilämpötila kylmäkasittelyn aikana on 1-5 astetta.

Kymmenen päivän välein pussit avataan, kosteus tarkistetaan ja sisältöä pöyhittää. Siementen pitää olla kylmässä 6-8 viikkoa. Kylmäkausi kannattaa ajoittaa siten, että sen loputtua pussien sisältö voidaan kaataa ulos kylvöpenkkiin tai -laatikkoon.

Uusi siemenluettelo tehdään joulutammikuun aikana. Tällöin siementen tilaaminen ei ole suositeltavaa, tilausten toimitukset ovat myös katkolla kyseisenä aikana. Toimitukset alkavat (tilausjärjestyksessä) uuden luettelon ilmestyttyä helmikuussa. Näin voidaan paremmin taata, että tilaamianne siemeniä on myös saatavilla. Lajit vaihtelevat jonkin verran vuosittain.

Verkkopuoti on pienimuotoisesti auki katkonkin aikana. Tilaukset: <http://www.maatiainen.fi/puoti/>. Toimitus viikon kuluessa tilauksesta.

Siementen keruuohjeet

kesää ja syksyä 2018 varten

Toivomme teiltä erityisesti seuraavia siemeniä:

Kaikki vanhat **** kannat, etenkin:

tarha- ja aitoukonhattu, harjaneilikka, **tarhaillakko**, esikot, ruusumalva, vuoripioni ja muut pionit, päivänliljat, vuorikaunokki, ängelmät, kellokukat..

Monivuotiset kukat:

heikinlilja, kiurunkannukset, sormustinkukat, pionit, kullerot, esikot, laukat, sinivaleunikko, vuokot, kaunokainen, harjaneilikka, ampiaisyrtit, jouluruusu..

Kotimaiset luonnonkasvit:

Mitä vain voi kerätä mm. ahomansikka, kissankello, mäkitervakko, kaunokit, kevätesikko, neilikat, litulaukka, mäkikuisma, väinönputki, kissankäpäle..

Yksivuotiset kukat ja hyötykasvit:

köynnöskrassi, koristeheinät, unikko, orvokki, kessu, liina (maatiaishamppu), köynnöspinaatti, parsa, tarhamaltsa, yrtit, kuukausimansikka, pillisipuli, soke-rijuurekas, kaura- ja mustajuuri

Mitä EI laisinkaan:

Seuraavia helposti luontoon leviäviä lajeja: isot jättiputket, komealupiini, jättipalsami, tummatulikukka.

Siemenet lähetetään osoitteeseen (mieluiten pakattuna minigrip-pussiin):

Pirkko Kukkola

Kuusjoenperäntie 45, 25340 Kanunki

TAI siemenet tuodaan Maatiaisen toimistolle Helsinkiin. Aukioloajat ja osoite etukannessa.

Lähetätkää siemenet heti kun kaikki on kerätty, niin ne päätyvät kylvöksiin mahdollisimman tuoreina. **Lokakuun loppuun mennessä lähetetyt siemenet ehtivät seuraavaan siemenluetteloon.**

Korvauksena vaivannäöstäsi voit valita uudesta luettelosta veloituksetta yhtä monta siemenpussia kuin olet lähettänyt eri siemeniä.

Vaihto-oikeus: 1 vaihto-oikeuspussi /1 kasvilaji (toimitettu vähintään 10 ml)

Mukaan tietoja kasveista

Siemenluettelo kootaan lähettämienne siementen ja niitä koskevien tietojen pohjalta. Maatiaiselta tilatut siemenpussit kannattaa säästää, sillä niistä löytyy

tietoja, joita tarvitset jos palautat siemeniä. Laitathan lähettämistäsi siemenieristä seuraavat tiedot:

kasvin nimi niinkuin se on pussissa ja myös lajike tai kantanimi esim. kosmoskukka ”Viena”.

erätunnus Maatiaiselta hankittujen siementen pussien alalaidassa oleva numero- ja kirjainyhdistelmä, esim. Erä: 1076-1602Pjo. Sen avulla voidaan tunnistaa siementen alkuperä.

kanta kasvikannan ikä tai arvio siitä tähtiluokituksesta. Tieto voi sisältää myös maantieteellisen kasvualueen, kuten E-S (Etelä-Suomi). Maatiaiselta ostetuista siemenistä tämä tieto on merkitty pussin alalaitaan. Ap. luonnosta lähtöisin olevien kotimaisten luonnonkasvien kohdalla merkintä LK (luonnonkanta).

alkuperätiedot mistä kasvi on peräisin: Maatiaiselta, kaupan siemenistä, vanhasta puutarhasta jne.

kukan väri ja muut taustatiedot.

Laitathan mukaan myös omat yhteystietosi (puhelinnumeron tai sähköpostiosoitteen) siltä varalta, jos on tarpeen kysyä lisätietoja.

Kasvikannan ikä kertoo sen, kuinka kauan tämä kasvi(kanta) on kasvanut Suomessa. Vaikka et olisi varma asiasta, anna siemenille kuitenkin ”tähdet” eli ikäarviot. Maatiaisen pusseissa ikätieto löytyy pussin alalaidasta. Kasvikannan ikä ei muutu silloin, kun kasvi siirretään puutarhasta toiseen. Kun kylvät puutarhaasi maatiaishärkäpapua, on siitä saatava siemen edelleen maatiaishärkäpapua.

* = selvästi alle 10 vuotta, nuori kanta

** = 10–20 vuotta, nuorehko kanta

*** = yli 20 vuotta, melko vanha kanta

**** = yli 50 vuotta, vanha kanta

Puuvartisista kasveista tähtien määrä kertoo sen kasviyksilön iän, josta siemenet on kerätty. Se kertoo miten kauan puu tai pensas on elänyt ja sopeutunut kasvupaikalleen. Kotimaista alkuperää olevien luonnonvaraisten puuvartisten kohdalla riittää merkintä LK.

Kasvuolot vaihtelevat suuresti eri puolilla Suomea. Merkitse puuvartisten lajien kohdalle myös kasvupaikka: ks. sivu 2

Mistä siemeniä voi kerätä?

Siemeniä voi kerätä sieltä mistä kukkiakin. Oman puutarhan lisäksi tienpienareilta ja joutomailta löytyy monenlaisia mielenkiintoisia lajeja.

Luonnonsuojelualueilla siementen kerääminen ei ole sallittua. Myös muualla luonnossa kasvavat rauhoitetut ja harvinaiset kasvit on syytä jättää tulevienkin sukupolvien ihasteltaviksi.

Miten kerätä?

Siemeniä on helpointa kerätä kuivalla ilmalla.

Kerää vain kypsiä siemeniä.

Kerää jokainen laji erikseen.

Koko kuivan siemenlatvuksen voi leikata saksilla ja laittaa pussiin. Anna siementen kuivua sisällä (paperi)pusseissa.

Siementen puhdistaminen on helpointa, kun ne ovat aivan kuivia. Kypsät, kuivat siemenet varisevat usein valmiiksi pussin pohjalle.

Pitääkö siemenet puhdistaa roskista?

Kyllä. Mutta tärkeintä on lähettää siemenet huolimatta siitä, saako niitä puhdistettua vai ei.

Mikä on sopiva määrä?

Siementen koosta riippuen noin ½–2 dl roskattomia siemeniä on sopiva määrä. Isoja siemeniä voi olla enemmänkin. Kasvierikoisuuksista ja harvinaisista tai hyvin vanhoista kannoista kannattaa lähettää pienetkin määrät. Samoin voimme käyttää pienet erät luonnonkasvien siemeniä seoksiin. **Kerää ja lähetä mieluummin reilut siemenet muutamasta lajista kuin roppakaupalla pieniä eriä.**

Mitä siemeniä kannattaa kerätä?

On hyvä ja toivottavaa lähettää toistuvasti samoja puutarhassasi kasvavien kasvien siemeniä.

Maatiaisien siemenvälityksessä vanhat kasvikkannat (****) ovat etusijalla eli puutarhojen perinteiset lajit, niin koriste- kuin hyötykasveistakin.

Mikä on maatiaiskasvi?

Tässä luettelossa puhutaan maatiaiskasvista, kun kyseessä on yli 50 vuotta Suomessa kasvanut ja tänne sopeutunut kasvikkanta. Ennen 1960-lukua pihoihin istutetut ja kylvetyt kasvikkannat ovat maataisia *****, jotka ovat ehtineet sopeutua oloihimme.

Maatiaiskanta – paikalliskanta?

Maatiaiskannasta tai paikalliskannasta puhutaan tässä luettelossa silloin, kun kyseessä on pitkään tietystä paikasta kasvanut ja kehittynyt kanta. Se voi poiketa ominaisuuksiltaan toisista vastaavista esim. ”Savitaipale” ja ”Aunus”-härkäpavut. Tässä luettelossa on nimetty maatiaiskantoja, joiden alkuperä on tiedossa. Haluamme edistää niiden tunnistamista ja ylläpitoa jatkossa. Maatiaiskannat on merkitty lainausmerkeillä ”xxx”, virallisesti nimetyt viljelylajikkeet puolilainausmerkeillä ’xxx’.

LK (luonnonkanta)

Luonnonkannalla tarkoitetaan (kotimaisten) luonnonkasvien jalostamattomia kantoja, luonnossa kasvavia tai puutarhoihin siirrettyjä. Luonnonkasveista jalostetut puutarhalajikkeet (useimmat puutarhalajikkeista ostetut taimet) ovat yleensä jo erinäköisiä eivätkä siis ole luonnonkantaakaan vaan puutarhalajikkeita. Pidäthän nämä erillään.

Luonnonperenna

on vähän tai ei laisinkaan jalostettu, yleensä ulkomaista alkuperää oleva puutarhakasvi. Tällaisia lajeja ovat eri mantereilta tai kasvillisuusvyöhykkeiltä peräisin olevat luonnonlajit, kuten jalokiuurunkannus, kuolanpioni, isotähtiputki, tulppaanilajit jne. Sen lisäksi, että lajista on jalostamaton muoto, siitä voi olla pitkällekin jalostettuja puutarhalajikkeita, kuten isotähtiputki 'Primadonna' tai lukuisat tulppaanilajikkeet.

Lajike vaiko luonnonperenna?

Jalostamattomat tai vain vähän jalostetut lajit ovat siemenvälityksen kannalta ”turvallisimpia”. Pitkälle jalostettujen puutarhalajikkeiden kohdalla ei ole taikaita siitä, että niiden siemenistä kasvatetut taimet ovat saman näköisiä kuin ne kasvit, joista siemenet on kerätty. Lajikkeitahan lisätään yleensä kasvullisin menetelmin.

Samoin käyttäytyvät vihannesten ns. hybridi- eli F1-siemenkannoista kerätyt siemenet. Niitä ei kannata lähettää siemenvälitykseen.

Tämän lisäksi välitämme:

Kasvierikoisuuksia riippumatta kannan iästä, sekä tavallisuudesta poikkeavia väri- ja kukkamuotoja, kotimaisia luonnonkasveja ns. luonnonperennoja.

Vanhoja perinteisiä lajeja. Perinteisten puutarhakasvien kohdalla (palavarakkaus, myskimalva, ruusumalva jne.) pyrimme tarjoamaan maatiaiskantoja.

Kesäkukkia ja -köynnöksiä

Kaikki erikoisemmat lajit, ulkomailta saadut paikalliset luonnonlajit ja tietenkin maatiaiskannat ovat tervetulleita.

Hyötykasvit sekä rohto- ja maustekasvit

Kaikki puutarhoissanne jo pidempään viihtyneet hyötykasvien ja yrttien siemenet ovat tervetulleita.

Mitä äärevämmissä oloissa kasvit kasvavat, sitä nopeammin niiden sopeutuminen kasvuoloihin voi tapahtua. Tällaisilla kannoilla on oma erityinen arvonsa. Vanhoiden vihanneskantojen kohdalla on tärkeä kertoa taustatietoja: mistä kanta on peräisin, onko se tietystä talosta tai seudulta, käyttöominaisuuksista sekä viljelystä.

Huonekasvit

Kaikki perinteiset ja muutkin mielenkiintoiset lajit.

Uudehkot lajit ja kasvierikoisuudet

Kerrothan, miksi suosittelet kasvia muillekin. Terveilleitä ovat etenkin sellaiset lajit, joita on vaikea saada taimistoista, esimerkiksi ulkomaiset luonnon-

lajit (luonnonperennat), jotka ovat menestyneet Suomessa.

Luonnonkasvit

Erilaiset heinät, yrtit, kukat ja niittykasvit ovat terveilleitä. Pienetkin määrät kannattaa kerätä talteen, voimme yhdistellä ne seoksiin.

Puuvartiset kasvit

Puita, pensaita, köynnöksiä.

Tästä luettelosta ja vanhoista siemenluetteloista voi etsiä lisää osviittaa. Tilausnumerot ovat muuttuneet vuodesta 2014 lähtien.

Lisätietoja kasveista

Kirjojen lisäksi kannattaa hyödyntää internetissä olevaa materiaalia. Useimmilla kotimaisilla taimistoilla, puutarhamyymälöillä ja puutarhalehdillä on hyvät nettisivut. Huomioi myös puutarhaharrastajien blogit. Tässä vinkkejä:

www.google.fi

Kätevä kuvahaku, erityisesti tieteellisellä nimellä, mutta myös suomenkielisellä.

www.klorofylli.com

www.puutarha.net

Suomalaiset puutarha-aiheiset keskustelusivut. Kuvia, tietoa, kokemuksia, päiväkirjoja.

www.luomus.fi/kasviatlas

Suomen putkilokasvien levinnäiskartasto. Voit selvittää, mitkä luonnonkasvit ovat edustettuina paikallakunnallasi.

www.helsinki.fi/pinkka

Helsingin yliopiston sivuilta tietoa ja kuvia kasveista.

www.luontoportti.com/suomi/fi/kasvit

Lajien tunnistamista, kuvia ja sanallisia kuvauksia.

www.raakkila.fi

Olavi Niemen kotisivut. Paljon hyviä kasvikuviakin ja suomenkieliset kasvinimet.

www.sarkanperennataimisto.fi

Paljon kuvia ja hoito-ohjeita.

www.luke.fi

Kasvigeenivarat ja maatiaistietopankki.

www.nordgen.org

Pohjoismaisen geenipankin kotisivut, SESTO –tietokanta säilytyksessä olevasta kasvimateriaalista.

www.linnaeus.nrm.se/flora

Ruotsin luonnontieteellisen museon ylläpitämä tietopankki Den virtuella floran. Kasvihaku tapahtuu toisella kotimaisella kielellä tai tieteellisellä nimellä.

www.stauder.net

on norjalaisten perennataimittajien yhteissivusto. Hyviä kuvia, mielenkiintoisia lajeja. Kuvat (bildarkiv) löytyvät tieteellisen nimiluettelon takaa.

www.magnar.aspaker.no

Magnar Aspaker on pohjoisnorjalainen perennanharastaja. Kuvia ja tietoa norjaksi ja englanniksi.

Seokset (Hinta 3 € / 4,50 €)

SIEMENSEOSTEN KYLVÄMINEN (Kylvöohjeet siemenpusseissa)

Yksivuotisten kasvien (YV) seokset kukkivat kylvökesänä, kukinta alkaa 6-8 viikon kuluttua kylvöstä. Siemenet kylvetään rikkaruohoista puhdistettuun maahan aikaisin keväällä.

Monivuotisten kasvien (MV) seokset sisältävät sekä nopeasti että hitaasti itäviä/kehittyviä lajeja. Kaikkien kasvien kehittyminen kukkimisikään vie useita vuosia. Siemenet voidaan kylvää joko syksyllä tai aikaisin keväällä. Osa siemenistä vaatii kylmäsittelyn. Paras tulos saadaan, kun kylvetään juuririkkaruohoista puhdistettuun, kosteaan maahan. Huom! Kaikkien lajien siemenet eivät välttämättä idä 1. kesänä.

YKSI-JA KAKSIVUOTISIA LAJEJA

200-1 Unikkopelto

Seos 1-vuotisia unikkoja: erivärisiä pioniuunikkoja yksinkertaisena ja kerrottuna, silkkiunikkoa sekä oopiumunikkoa. Aur. Tuore läpäisevä maa. Annos 5 g riittää noin 5 m².

200-2 Erikoiset yksivuotiset

Kokoelmassa hyvin myrkyllisiäkin kasveja, joten seosta ei suositella pikkulasten pihapiiriin. Mukana hulluruoho, okahulluruoho, kessu, virginiantupakka, oopiumunikko ja rohtokoirankieli (kv). Aur. Tuore läpäisevä maa. Annos 5 g riittää noin 5 m².

200-3 Kesäkukkamaa

Pääosassa tarhakehäkukat sekä kosmoskukat. Lisänä oopiumunikkoa, 'Belinka'-pellavaa ja kesäkuuruohoa (kv). Kylvö mahdollisimman aikaisin keväällä. 40–90 cm. Aur. Annos 5 g riittää noin 5 m².

KAKSIVUOTISIA LAJEJA

200-7 Sormustinkukkaniitty

Rohtosormustinkukkaa punaisen monissa sävyissä ja valkoisena sekä pikku- ja keltasormustinkukkaa. Kaksivuotinen kasvi, joka jatkossa kylväytyy itsensä. Nuokkuvat kukat ovat korkeassa varressa, lehdet ruusukkeena. Kukinta kesäkuussa. Soveltuu pihan laiduille, puiden alle, pensaiden väleihin, kukkaniitylle. Aur-pvar. Tuore-kostea, runsasravinteinen maa. Annos 5 g riittää 10–15 m².

MAATIAISKASVIT (MV)

201-1 Hämyisä vanha puutarha ****

Tässä on kokoelma vanhojen puutarhojen aarteita. Kaikki kasvit ovat todellisia maatiaisia (****). Lajit menestyvät parhaiten puolivarjossa esim. puutarhan laidalla, missä ne saavat kasvaa sopivasti villiintyneinä. Seoksessa on varjoliljaa (pun/valk), valkoista myskimalvaa, kuolanpionia, maatais- ja isoritarinannusta, rohtosormustinkukkaa, sinistä lehtoakileijaa, lehtosinilatvaa ja lehtoukonhattua (lk), kevät-kukkijoina jalokiuurunkannusta ja kevätlinnunhernetä (lk). Pvar. Annos 5 g riittää noin 5–8 m².

201-2 Varjoliljaniitty ****

Perinteinen, nuokkuvakukkainen, kiitollinen lilja.

Menestyy sekä varjossa että auringossa, hyvässä maassa, pihan reunalla, omenapuiden alla ja muualla missä nurmea ei leikata. Voi kylvää myös laikuitain. Liljojen kehittyminen kukkiviksi kestää n. 6 v. ja ne tarvitsevat kasvurauhan. 80–150 cm. Tuore, ravinteinen maa. Annos 5 g riittää noin 10–20 m².

LUONNONKASVISEOKSET (MV)

202-1 Kulttuuriketo – lk

Kylvä kukkiva keto luonnonkasveilla aurinkoiseen rinteeseen. Seoksessa on aurinkoisella paikalla läpäisevässä maassa viihtyviä kasveja: päivänkakkaraa, puna-ailakkia, pukinpartaa, keltamoa, keltasauramo, kyläkellukkaa, niittynätkelmää, ahde-, nurmi- ja ketokaunokkia, kurjenkelloa, häränkukkaa ja ripaus harmiota. Aur. Annos 5 g riittää noin 20 m².

202-2 Kasvivärjärin kukkatarha

Kasveilla värjäyksestä kiinnostuneille. Jotta luonnonväriaineet kiinnittyvät kankaisiin, pitää ne yleensä puretta. Morsinko (sininen), keltasauramo (keltainen), keltakurjenmiekkä (useita värejä), keto- ja ahdekaunokki (kirkkaan keltainen), kevätesikko (keltainen), kultapiisku (mm. kullankeltaista), pietaryrtti (vihreä/keltainen), ukontulikukka (kelt./rusk.) ja väinönputki (vihreä). Tuore maa. Aur-pvar. Annos 5 g riittää noin 10 m².

202-3 Kukkanurmi

Matalahkoja ja tallausta kestäviä lajeja. Sopiva seos vaikka kanatarhaan. Mm. kesä- ja syysmaitainen, pihasaunio, peltohanhikki, iso- ja pikkulaukku, niittysuolaheinä, pelto- ja kevätaskuruoho, pihatatar, piharatamo ja hyvänheikinsavikka. Kuivahko maa. Aur-pvar. Annos 5 g riittää noin 5 m².

PERENNASEOKSIA

203-1 Kukkiva joutomaa

Tämän seoksen lajeja löytyy viljelykarkulaisina ja/tai ne säilyvät pitkään viljelyjäänteinä pihojen laitamilla. Mm. vuorirevonpapu, konnantatar, metsänätkelmä (lk), karhunjuuri, kyläkellukka, vuohenherne, rohtosuopayrtti, linnunkaali (lk), iltahelokki, tarharaparperi, saksankirveli, palsternakka, kultapiisku (lk), puna-ailakki ja maanparannuskasvina

viljatatarta. Aur-pvar. Seos vaihteleviin maapohjiin. Annos 5 g riittää noin 7-10 m².

203-2 Mesikukkamaa

Seoksessa on perhosten ja mesipistiäisten suosimia kasveja. Mm. lehtosinilatva, vuorikaunokki, purppurapunalatva, etelänruusuohoho, karhunjuuri, kevätesikko, etelänkevätesikko, puna- ja valko-ailakki, iltahelokki ja nukula. 20–100 cm. Aur-pvar. Tuore maa. Annos 5 g riittää noin 5 m².

203-3 Korkealle kurrottajat

Seoksessa on näyttäviä, korkeaksi kasvavia puutarhan katseenvangitsijoita. Ritarinkannusta, maataisritarinkannusta, harmaamalvikkia, kaukasiankirahvinkukkaa, auringontähteä, keltakatkeroa, morsinkoa, ukontulikukkaa, isotöyhtöangervoa, isoukonkelloa ja päivänsilmiä. Kukintaa riittää pitkälle syksyyn. 150–250 cm. Aur. Annos 5 g riittää 5 m².

203-4 Kokoelma pohjoisesta

Tämän seoksen kasvit ovat sopeutuneet Pohjois-Suomen oloihin, ap. P-S **/****. Mukana isotöyhtöangervo, varsankello, ketokaunokki, harjaneilikka, rohtosormustinkukka, keltakatkerokko, varjolilja, kuolanpioni, isohirvenjuuri, kelta- ja kaunokurjenmiekka sekä kevätkukkijana kirjopikarililja. Aur-pvar. Tuore maa. Annos 5 g riittää noin 10 m².

203-6 Kukkiva metsäpuutarha

Seoksessa on perinteisiä puolivarjossa ja jopa varjossa viihtyviä perennoja, jotka sopivat pihan reunalle tai puiden alle tuoreeseen multamaahan. Pääosassa violetinsävyiset varjoliljat sekä sini- ja valkokukkaiset ukonkellot. Lisänä vuorikaunokkia, maanpeitoksi talvivihreää tellimaa ja kevätkukkijaksi jalokiurunkannusta. Annos 5 g riittää noin 10 m².

203-9 Perhostarha

Kokoelma kookkaita ja ”piikkisiä” mesipistiäisten ja perhosten suosimia kasveja. Pääosassa karsta-, valko- ja sinipallo-ohdake, isotakiainen sekä sinipiikiputki. Ripaus rohtomaraljuurta ja nukulaa. Aur. Kuivahko-tuore, läpäisevä maa. Annos 5 g 10 m².

203-10 Luonnonmukainen metsäpuutarha

Seoksessa on varjossa tai puolivarjoisella pihalla viihtyviä harvinaisempia luonnonperennoja. Mm. lehtoängelmä (lk), lehtoukonhattu (lk), varsankello, pensaskärh, konnanmarjoja, kultakielijänönputki, kaukasiankellokko, rohtokoirankieli ja japaninjättililja. Kevätkukkijoina jalokiurunkannus, kirjopikarililja ja keltalinnunherne. Tuore-kosteaa, ravinteinen maa. Annos 5 g riittää noin 10 m².

203-11 Akileijaniitty

Väri-, muoto- ja lajikeseos. Akileija on erittäin helpohoitoinen ja varmakasvuinen. Akileija mainitaan jo 1600-luvun kasviluetteloissa, perinnekasvi parhaasta päästä! Aur-pvar. Tuore-kosteahko maa. Annos 5 g riittää noin 10 m².

203-12 Rantaniitty

Sopii kosteille maapohjille tai kosteikon reunamille. Mukana on kestäviä kurjenmiekoja ja pärskäjuuria sekä luonnonkasveja kurjenjalka, saroja, röyhyvihvilä, syyläjuuri, rohtopernaruoho, palpakoita, aito-virna ja kevätleinikkää. 40-150 cm. Aur-pvar. Annos 5 g riittää noin 7 m².

SYÖTÄVIÄ KASVEJA

205-1 Ryytimaa

Tarjolla perinteisiä ja vähän uudempia satokasveja. ”Simo”-lanttu on satoisa ja antaa tasalaatuista satoa, soveltuu hyvin varhaisviljelyyn. Retiisi ”Rudi” on aikainen lajike, satoa 24 päivää kylvöstä, maultaan miedon mausteinen. ”Aunus” on maatiaishärkäpapakanta Aunuksen Karjalasta. Härkäpapu on hyvä maanparannuskasvi ja se sitoo maahan typpeä. Papusadon lisäksi lehtiä voi käyttää pinaatin tavoin. Ravinteinen multava maa. Aur. Tutustumistarjous 3 annospussia 4 €.

205-2 Kasvimaa-kokoelma

Kokeilevalle viljelijälle vähän erikoisempia hyötykasveja. ”Pinaattikasvit” hyvänheikinsavikka, pinaattihierakka ja väinönputki. Juurekset kaurajuuri ja palsternakka. Sekä talvivalkosipuli ’Aleksandran’ itusilmuja, köynnöstävää herkkuhyppykurkkua, pil-lisipulia ja ripaus silpoidinherne ”Stenua” ja salkopapua. Mausteeksi lipstikkaa ja karhunjuurta. Tuore puutarhamaa. Aur. 2 annospussia yht. 10 g / 10 m².

205-3 Syötävän hyvä kukkamaa

Tässä seoksessa on vähintäänkin kukat syötäviä, todellinen kukkiva hyötytarha! Kukat koristeena (mv): harmaamalvikki. Syötävät kukat (yv): kehäkukan terälehdet. Syötävät kukat/lehdet (mv): myskimalva. Syötävät kukat/lehdet/juuret (mv): helokki, ukonkello, sikuri. Ripaus iisoppia ja lipstikkaa ruokien maustamiseen. Tuore puutarhamaa. Aur-pvar. 5 g riittää noin 7-10 m².

PERENNANIITYT

Perennoista voidaan kylvää luonnonkasvien tapaan iloinen, värikäs niitty. Runsaan lajimäärän ansiosta perennaniityllä riittää kukintaa keväästä syksyyn. Seokset kylvetään joko aikaisin keväällä tai syksyllä.

204-1 Aurinkoisen paikan seos

Mm. palavarakkaus, etelänruusuohoho, kuolanpioni, mooseksenpalavapensas, malvaa, harmaamalvikki, karhunjuuri, tarhaidänunikko, päivänkakkara, hopeasavia (yv) ja harjaneilikka. Aur. Annos 5 g riittää noin 7–10 m².

204-2 Seos puolivarjoon tuoreelle maalle

Mm. akileija ’Nora Barlow’, japaninesikko, ukonkello, keltasormustinkukka, kuolanpioni, siperiankurjenmiekka, metsänätkelmä (lk) ja tähkäkeijunkukka. Kevätkukkijoina jalokiurunkannus ja keltalinnunherne (lk). Pvar. Annos 5 g riittää n. 7–10 m².

Ylläpitolviljely

Välitämme seuraavia siemeniä niille henkilöille, jotka sitoutuvat ylläpitolviljelyyn. Tämä tarkoittaa sitä että siementen tilaaja lähettää kasvin siemeniä takaisin Maatiaiselle 3 kertaa seuraavien 5 vuoden aikana ja juuresten kohdalla 2 kertaa 5 vuoden aikana. Tämä sen vuoksi, että arvokkaat siemenkannat säilyvät ja lisääntyvät. Siemenviljelyohjeet tulevat tilauksen mukana. Näitä kasvikantoja saattaa myöhemminkin tulla yleiseen välitykseen, kunhan siemeniä saadaan riittävästi. Katso lisätarjontaa sivulta 35!

Luettelo ylläpitolviljelykannoista. Kannat löytyvät luettelosta kyseisen otsikon alta. Tunnus Y tilausnumerossa kertoo ylläpitolviljelykannasta ja merkintä YLLÄPITOVILJELYYN!

Syötävät kasvit

Härkäpapu ”Dalaböna” 35
Keittopapu ’Persson’ 35
Köynnöspinaatti ”Järvensivu” 25
Lanttu ”Messukylä” 24
Liperi ”Lievestuore” 26
Maatiaisruis/erikoisviljat
21, 27, 47
Parsa ”Teuva” 24
Peltoherne ”Inkilä” 26
Peltoherne ”Hälsinge gråärt”
26
Pihvitomaatti ”Marilainen” 27

Pihvitomaatti ’Purple Cala-
bash’ 27
Punajuurikas ’Avon Early’ 35
Rehujuurikas 35
Silpoydinherne ’Champion of
England’ 26
Silpoydinherne ”Pärnu” 26
Silpoydinherne ”Ruotsalainen” 26
Silpoydinherne ”Örshult” 35
Sokeriherne ”Boaryd” 35
Sokerijuuri 27
Taitepapu ’Harplinge’ 35
Taitepapu ’Särdal’
Tarhaheerne ”Kerimäki” 26

Tarhaheerne ”Lempinen” 26
Tarhamaltsa 35
Valkojuurikas ’Albino’ 35
Monivuotiset kasvit
Harjaneilikka ”Sagalund” 13
Kaunokurjenmiekka ”Jollas” 15
Myskimalva ”Stig” 16
Ruusumalva ”Raili” 16
Ruusumalva ”Äidiltä tyttäreille” 16
Tarhaillakko ”Tervapääsky” 14
Yksivuotiset kasvit
Pellava ’Martta’ 22
Huonekasvit
Mummonpalsami 23

SIEMENVILJELY

Kaskinauris on kaksivuotinen, ensimmäisenä vuonna kasvaa mukula ja toisena kukkii. Kellarissa mukulat pärjäävät talven yli ja kasvatusta voidaan jatkaa seuraavana keväänä. Siemennauriiksi valitaan korjuuvaiheessa ehjänapaiset, vähänaattiset parhaat yksilöt. Keväällä ne istutetaan kasvattamaan kukkavartta, johon ilmestyy kesällä keltainen rypsiä muistuttava kukinto. Siemenvarsien annetaan kuivua. Syksyllä siemenet ravistellaan pusseihin. Itävyys säilyy 4–6 vuotta. Siemenviljelyssä (2. kesänä) huomioitava varoetäisyys 1 km muihin kukkiviin naurislaajikkeisiin sekä myös muihin tämän lajin (*B. rapa*) kukkiviin kasveihin: pinaattikiinankaali, mitzuna, rypsi, kiinankaali, vihannessinappi ja tatsoikaali.

Herneet ovat itsepollytteisiä. Periaatteessa eri hernelajikkeita voi kasvattaa lähekkäin, mutta koska hyönteiset voivat kuitenkin aiheuttaa risteytymistä, suositellaan siemenviljelyssä 20 m:n etäisyyttä lajikkeiden välille.

Härkäpapu on vuoden 2000 maatiaiskasvi ja vanha viljelykasvi koko maailmassa. Hyönteiset risteyttävät lähekkäin kasvavia härkäpapuja, joten suositeltava varoetäisyys muihin härkäpapuviljelyksiin vähintään 300 m. Härkäpapu viihtyy parhaiten hyvin muokatussa multasavimaassa. Härkäpapu on hyvä valkuaiskasvi.

Kaskiruis on vuoden 2012 maatiaiskasvi. Siemenviljelyssä on pidettävä vähintään 200 m varoetäisyys muihin ruiskantoihin. Kaskiruis tulee toimeen ravinteiltaan vaatimattomassa maassa. Suurempia siemenmääriä maataisruista on tilattavissa suoraan viljelijöiltä, lue enemmän sivulta 34.

Kurpitsan esikasvatus aloitetaan huhtikuun lopussa, ulostistutus touko-kesäkuussa vahvaan, kuohkeaan maahan, aurinkoiselle paikalle, väh. 60 x 60 cm välein. Aluksi kastellaan säännöllisesti. Ei siedä varjostusta. Jätetään 1-3 versoa, joissa 1-2 raakilettä kussakin. Versot katkaistaan jättämällä raakileen jälkeen vielä 4-5 lehteä. Hyötyy lisälannoituksesta parin viikon välein. Korjattua satoa säilytetään kuivassa, raikkaassa tilassa. Jos aikoo ottaa omaa siementä: kurpitsa risteytyy muiden kurpitsoiden sekä kurkkujen kanssa.

MONIVUOTISET KASVIT

Jäsenhinta 2 €; muille 2,5 €

TILAUS- NRO	TIETEELLINEN NIMI	NIMI/NAMN	IKÄ	KUVAUS	VALO		K	HUOM!
15-3-14	<i>Achillea millefolium</i>	Siankärsämö Röllika	lk E-S	Koko kasvi on ryydintuoksuinen. Varsi on pysty ja pehmeäkarvainen. 20-70 cm.	☀	VI-IX valkoinen	A	Niitykasvi
16-8-3	<i>Aconitum arcuatum</i>	Rentoukonhattu Bågstormhatt †	*** (lk)	"Korkea, rento ja myöhäinen" luonnonlaji. Lehdet ovat liuskaiset. Itää hitaasti. 150-200 cm. Tuore multamaa.	☀☾	VIII-IX sininen	C	Ap. Mantšuria
16-8-9	<i>Aconitum 'Ivorine'</i>	Valkoukonhattu † Elfenbensstormhatt	* E-S	Tavallista matalampi ukonhattu. Korkean ympärämäiset kukat pitkässä tertussa. 70-90 cm	☾	VII valkoinen	C	Kukkatarhaan
16-8-13	<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>septentrionale</i>	Lehtoukonhattu "Tlomantsi" † Nordisk stormhatt	lk	<u>Harvinainen lehtokasvi</u> . Kukat pitkässä tertussa. Kiiltävät tummanvihreät, liuskaiset lehdet. Ei tuuliselle paikalle. 100-150 (200cm).	☾	VII vaalean sinipun	C	Niitylle, savimaalle
16-8-14	<i>Aconitum napellus</i> subsp. <i>lusitanicum</i>	Aitoukonhattu Äkta stormhatt †	**** E-S	Aitona harvoin saatavilla. Lehdet liuskaisia. 0,8-1,2m. 1800-luvun talon pihalta löydetty.	☀☾	VII-IX sininen	C	Taustakasviki
16-8-16 A	<i>Aconitum × stoerkianum</i>	Tarhaukonhattu † Trädgårdsstormhatt	- / ***	Vaivaton, varma perinnekasvi. Sormiliuskaiset lehdet ja haarautuva kukinto. 80-120 cm.	☾	VII-IX sininen	C	Mm. Kp. Töstemaa
17-1-1	<i>Actaea alba</i>	Valkokommanmarja Vit trollruva †	** E-S	Luonnonperenna. Leveä ja monivartinen. Valkoiset marjat. 40-80 cm. Tuore multamaa.	☾☾	VI valkoinen	C	Puiden alle
17-1-10	<i>Actaea rubra</i>	Lännenkommanmarja Amerik. trollruva †	* / ***	Luonnonperenna. Tiheä kukinto, terttu pysty ja munanmuotoinen. Isot sormilehdykkäiset lehdet. Punaista marjat. 30-50 cm.	☾☾	VI valkoinen	C	Puistometsiin, puiden alle
19-2-1	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Maarianverijuuri Småborre	lk K-S	Luonnonvarainen. Kukinto tähkämäinen terttu. 50-100 cm. Kuivahko, kalkittu maa.	☀☾	VII-VIII keltainen	C	Niitylle, pientareelle
19-14-3 C	<i>Alcea rosea</i>	Tarhasalkoruusu Stockros		Kukkatarhan katseenvangitsija. Tumman viinipun. kukka. Lämpösevä multama. 2 m.	☀	VII-IX "musta"	A	1-kertainen kukka
19-18-2	<i>Alisma plantago-aquatica</i>	Ratamosarpio Svalting	lk E-S	Kosteikkokasvi. Lehdet muistuttavat ratamon lehtiä. Kukkii pitkään. 30-100 cm.	☀☾	VI-IX valk/v.pun		Lammen rannalle
20-2-25	<i>Allium hollandicum</i>	Ukkolaukka Kirgislök	*	Komea, korkea laukka. Pallomainen, iso kukinto. 60-100 cm. Multava, lämpösevä maa.	☀☾	V-VI lilapun	C	Kuivakukaksi
20-2-58	<i>Allium victorialis</i>	Voitonlaukka Segerlök	-/*	MV kestävä sipulikasvi, koristeeksi ja syötäväksi. Pallomainen kukinto. 30-70 cm.	☾	VII-VIII kellertävä	C	Ap. Kamtsatka
23-18-4	<i>Anemone narcissiflora</i>	Narsissivuokko Narcissanemon	**** P-S	Suuret kukinnot, liuskaiset lehdet. Lehdet siistiyksylläkin. Pystykasvuinen. 30-40 cm.	☾	VI valkoinen	B	Suojaa talveksi
23-18-20	<i>Anemone sylvestris</i>	Arovuokko Tovsippa	****	Nopeasti leviävä, runsas kukinta. Voi kukkia syksyllä uudestaan. 10-30 cm. Tuore maa.	☀	V-VI valkoinen	B	Maanpeiteperenna
24-12-2	<i>Antennaria dioica</i>	Kissankäpälä Kattfot	lk	Leviää suikertavilla maavarsilla, muodostaa lehtiruusukkeita. Kaksikotinen. 5-30 cm.	☀	V-VII valk/v.pun		Kuiville kedoille
24-13-3A	<i>Anthemis tinctoria</i>	Keltasauramo Färgkulla	lk E-S	Päivänkakkaramaiset mykeröt ja liuskaiset lehdet. Kuivahko lämpösevä maa. 50-70 cm.	☀	VI-IX keltainen	A	Pihakedolle KV-MV
24-14-1	<i>Anthericum liliago</i>	Tähkähietalilja Stor sandlilja	**	Kapeat lehdet tiheänä ruusukkeena, pienet liljamaiset kukat. 50-70 cm. Tuore, hk maa.	☀	VI-VII valkoinen	C	Leikkokukaksi
24-18 A	<i>Anthyllis vulneraria</i>	Masmalo Getväppling	lk (lk)	Kuuluu hernekasveihin, lyhytikäinen MV. Palloomainen kukka, maanpeittokasvi. 40 cm.	☀☾	VI-VIII keltainen		Tienvarret, kedot
24-18 B			(lk)	Ap. Espanjasta.				
25-7	<i>Aquilegia vulgaris</i>	Lehtoakileijamaiset lajikkeet Akleja †	** K-S	"Ansa". Kukka on kauniin sininen, jossa on valkoinen keskusta. 50-80 cm.	☀☾	VI-VII sin/valk	C	
25-7-27A	<i>Aquilegia vulgaris</i>	Lehtoakileija Akleja †	*	Aito perinnekasvi! Pysty ja runsasversoinen. Kasvaa savinaassakin. 50-80 cm.	☀☾	VI-VII punasävyt	C	Maatiais- kasvi 1993
25-7-27 D			****	Siemenet kerätty sinikukkaisista.		sinisävyt	C	
25-7-27 E			****	Siemenet kerätty valkokukkaisista.		valkoinen	C	
25-7-27 F				Sinilila-valk., helmet valkoiset - tummia pilkkuja			C	
25-10-2	<i>Aralia continentalis</i>	Mantšurianaralia Amuraralia	** (lk)	Kylmänkestävä araliasuvun edustaja. Lehtevä, tuuhea ja pensasmainen. Syyskylvö paras tuoreilla siemenillä. 200 cm. Multamaa.	☾	VI-VIII vaalea	C D	Ap. Mantšuria
27-9-2 A	<i>Aruncus dioicus</i>	Isotöyhtöangervo Plymspirea	***	Kookas, kestävä perenna. Pensasmainen. 150 cm. Kosteapohjainen, ravinteikas maa.	☀☾	VI-VII valkoinen	B	Puistometsiin

27-9-2 B	"Kamtšatka"	Isotöyhtöangervo	*** (lk)	Luonnonkanta Kamtšatkalta.		VI-VII	B	Syysväri
27-9-4	<i>Aruncus dioicus</i> var. <i>kamtschaticus</i>	Idänisotöyhtöangervo Plymspirea	** P-S	Pensasmainen kasvutapa. Tiivis vihreä lehdistö. 70 cm. Runsasmultainen ja kostea maa.		VI-VII valkoinen	B	Yksittäiskasvi
28-11-3	<i>Aster alpinus</i>	Alppiasteri Alspaster	*	Kestävä kivikko- ja ryhmäperenna. Päivänkakkaramaiset kukat. Tuore-kuiva maa.		VI-VII sinillä		Kestää paahdetta
28-11-8	<i>Aster Dumosus</i> - Ryhmä	Reunusasteri Oktoberaster	**** E-S	Kukat päivänkakkaramaiset. Pystykasvuinen, tuuhea lehdistö. 20-50 cm. Kuiva maa.		VIII-X lilansin.		Lämmin paikka
29-2-2	<i>Astilbe chinensis</i> "Changbai Shan"	Kiinanjalöangervo Plymastilbe	** (lk)	Pitkään kukkiva jalostamaton luonnonperenna. Liuskaiset lehdet, kapeat kukinnot. 120 cm. Tuore maa.		VIII-IX punertava	B	Ap. Koillis-Kiina
29-5-3 A	<i>Astrantia major</i> 	Isotähtiputki Stjämflocka	****	Reheväkasvuinen, helppohoitoinen. Sopii kuivakukaksikin. Kerätty valkokukkaisista.		VII-VIII valkoinen	C	Ap. Kaisaniemi
29-5-3 B			~/***	Seos valkoista ja punaisen eri sävyjä.		VII-VIII	C	
29-5-3 D	'Rosensymphonie'		**	Punakukkainen, kestävä.				P-S
29-5-4	<i>Astrantia maxima</i>	Kaukasiantähtiputki Kaukasisk stjämflocka	****	Suuret kukat, kiiltävät sormiluskaiset lehdet. 40-50 cm. Tuore, ravinteikas maa.		VII-VIII vaal.pun	C	Leikko- ja kuivakukka
31-5-1A	<i>Bergenia cordifolia</i>	Herttavuorenkilpi Hjärtbergenia	**** K-S	Isot, nahkeat, herttamaisen pyöreät ja talvelakin vihreät lehdet. 30-40 cm. Tuore maa.		V-VI ruusun pun	A	Kuhmoinen Haukasalo
32-8-3	<i>Bistorta officinalis</i>	Isokonnantatar Ormrot	****	Kaunis lehdistö. Levii reheviksi saarekkeiksi. 40-80 cm. Savensekainen multamaa.		VII-VIII vaal.pun	C	Joutomaat
35-10	<i>Bupthalmum salicifolium</i>	Häränkukka Ljusöga	**	Helppohoitoinen luonnonperenna. Päivänkakkaramaiset mykeröt. 30-40 cm. Kuiva maa.		VII-VIII keltainen	A	Pihaniitylle, leikoksi
35-11-3	<i>Bupleurum longifolium</i> subsp. <i>aureum</i>	Kultakielijänönputki "Altai" Guldharört	**** (lk)	Pitkään kukkiva <u>kasviuntuus</u> ja luonnonperenna. Kapeat, sirot lehdet. Tyräkkiä muistuttavat kukinnot. 80-100 cm. Lämpöä maa.		VI-VIII vihertävän keltainen	D	Ap. Altain vuoristo. Leikoksi.
37-13-1	<i>Campanula alliariifolia</i>	Herttakello Hjärtklocka	* E-S	Isot nuokkuvat kellokukat pitkän vartta. Kukinto on pitkä, toispuoleinen terttu. 35 cm.		VII-VIII valkoinen	A	Kivikkoon
37-13-8	<i>Campanula carpatia</i>	Karpaattienkello Karpaterklocka		Suuret avonaiset kellot, runsaskukkainen. Mätästävä, pienet lehdet. 10-25 cm		VII-VIII valkoinen	A	Kivikkoon, rinteeseen
37-13-10	<i>Campanula cervicaria</i>	Hirvenkello Skogsklocka	lk K-S	Komeimpia kellojamme. Varsi pysty, haaraton. Avoin kasvupaikka. 30 - 100 cm. Kv.		VII-VIII vaal. sin	A	Kedolle, rinteeseen
37-13-25 A	<i>Campanula latifolia</i> 	Ukonkello Hässleklocka	****	Komea maatisperenna. Kellot pitkässä lehtevässä latvatertussa. 80-150 cm. Tuore maa.		VI-VII sininen	A	Pihaniitylle
37-13-25 B			****	Siemenet kerätty valkokukkaisista kasveista.		valkoinen	A	
37-13-25 C				Sinisiä ja valkoisia kukkia.		sin ja valk	A	
37-13-26 A	<i>Campanula latifolia</i> var. <i>macrantha</i>	Isoukonkello Stor hässleklocka		Ukonkelloa vieläkin suurempi. Pitkät kellot lehtevässä latvatertussa. 150-180 cm.		VI-VII sininen	A	Kukanniitylle
37-13-26B			**/***	Siemenet kerätty valkokukkaisista kasveista.		valkoinen	A	
37-13-27 A	<i>Campanula medium</i>	Maariankello Mariaklocka	*/**	2 vuotinen perinnekasvi. Kukat pullean kellomaiset. 50-90 cm. Tuore hiekkamultamaa.		VII-VIII väriseos	A	Siementää hyvin.
37-13-29	<i>Campanula patula</i>	Harakankello Ängsklocka	lk	Runsaskukkainen. Varsi on pysty ja haarova. Kesantopeltojen koristaja. 30-80 cm. KV.		VI-VIII violetti	A	Kylväytyy. Leikoksi
37-13-30 A	<i>Campanula persicifolia</i> 	Kurjenkello Stor bläcklocka	~/lk	Osa suurista kellokukista ovat kerrottua puutarhakantaa. 50-100 cm. Lämpöä maa.		VII sininen	A	Pihaniitylle, leikoksi
37-13-30 B			lk	Siemenet kerätty valkokukkaisista.		valkoinen	A	K-S
37-13-30 C			lk	Sinisiä ja valkoisia kukkia.		sin + valk	A	
37-13-37 B	<i>Campanula punctata</i>	Pisamakello Prickklocka	**** E-S	Herttamaiset lehdet ruusukkeena. Suuret, pitkänomaiset kellot. Levii juurirönsyillä. 60cm		VI-VIII valkoinen	A	Metsäpuutarhaan
37-13-42	<i>Campanula rapunculoides</i>	Vuohenkello Knöllklocka	** / (lk)	Herttamaiset lehdet, kukat pitkässä tertussa. Momenlaisille maille (joutomaat). 40-90 cm.		VII-IX violetti	A	Osa ap. Viro
37-13-51	<i>Campanula thyrsoides</i>	Tähkäkello Svavelklocka	*	Kellomaiset kukat tiheässä tähkässä kapealehtisen varren päässä. Lämpöä maa. 50 cm		VII-VIII kellertävä	A	Harvinaisen, 2 v.
37-13-52 A	<i>Campanula trachelium</i>	Varsankello Nässelklocka		Komea kellokukka. Kukat pitkässä lehtevässä tertussa. 40-100 cm. Tuore multamaa.		VII-VIII sininen	A	Kylväytyy. Pihaniitylle
39-1-1	<i>Cardiocrinum cordatum</i> var. <i>glehnii</i>	Japaninjättiilja "Kumpula" Japansk jättiilja	* (lk)	Lehdet sydämenmuotoiset. Kukat suuret trumpettimaiset. Kukittuaan pääsipuli kuolee. Itämisestä kukintaan n. 6 v. Karsi talvimärkyydestä. Istutus loivaan rinteeseen. 200 cm.		VII valkoinen	C D	Ap. Japani Pikkusipulikin talvehtineet ulkona

39-3-32	<i>Carex spicata</i>	Hakarasara Starr	lk E-S	Mätästävä ja lyhytrönsyinen. Tähdät pallero- maisia ja munanmuotoisia. 20-70 cm.			C	Pientareille
40-15-12	<i>Centaurea montana</i>	Vuorikaunokki Bergklint	***	Kauniskukkainen koristekasvi. Lehdet alta hopeanharmaat. 30-60 cm. Kuivahko maa.		VI-VII sininen	A	Mesikasvi
40-15-15 A	<i>Centaurea phrygia</i>	Nurmikaunokki Ängsklint	lk	Levinnyt kaskiviljelyn myötä. Mykeröt ovat isot. 50-100 cm. Tuore maa.		VII-IX lilapun	A	Pihaniitylle, pientareelle
40-15-15- 1	<i>Centaurea phrygia f. discolor</i>	Nurmikaunokki Ängsklint	lk P-S	Nurmikaunokin muoto: mykerön kehräkukat lähes valkoisia. Laitakukat violetinpunaisia.		VII-IX lilapun	A	Hieman ma- talampi
40-15-15- 2	<i>Centaurea phrygia ssp. phrygia</i>	Idännurmikaunokki Ängsklint	lk P-S	Kehräkukat vaalean purppuran väriset, lai- takukat pitkät. Pidetään vanhan kaskikult- tuurin seuralaiskasvina. 30-80 cm.		VII-VIII purppura	A	Metsän- ja pellonreuna
40-15-19	<i>Centaurea scabiosa</i>	Ketokaunokki Väddklint	lk P-S	Komea niittykasvi. Pystyt varret ja liuskaiset lehdet. 80-100 cm. Kuivahko hiekkainen maa.		VII-IX lilapun	A	Kedolle, kuivakukka
41-2-2	<i>Cephalaria gigantea</i>	Kaukasiankirahvin- kukka Jättevädd	** / ****	Suosituksi tullut jättiperenna. Korkea ja hoik- ka kuin kirahvinkaula. Tuore maa. 2-2,5 m.		VII-VIII vaalkelt	C	Pensasryh- miin
42-11	<i>Chelidonium majus</i>	Keltamo Skelört †	lk	Vanha kulttuuriympäristössä tavattava rohdos- kasvi. 40-50 cm. Tuore, runsasrav. maa.		VI-VIII keltainen	D	Seinustoille kivikkoon
45-3-21	<i>Clematis mandshurica</i>	Mantsurianskärhö Stor styvklemtis †	* / **	Runsaasti tähtimäisiä (≈3-4 cm) tuoksuvia kukkia. 1-2,5 m. I-VI. Kuiva-tuore maa.		VII-VIII valkoinen	C	Kestävä
45-3-28 A	<i>Clematis recta</i>	Pensaskärhö Styvklemtis †	*** K-S	Köyntelemätön perennäkärhö. Tuoksuvat kukat. 120-150 cm. Tuore multamaa.		VII-VIII valkoinen	C	Tuettava
45-3-28 C		'Purpurea'	**	Lehdissä alkukesällä tumman sinipunainen sävy.		valkoinen	C	
48-6-6	<i>Corydalis nobilis</i>	Jalokiurunkannus Sibirisk nunneört †	****	Sinivihreät, koristeelliset lehdet. Kuituun pois heinäkuussa. 40-60 cm. Tuore multamaa.		V-VI vaalkelt	D	Pensaiden alle
52-12-2	<i>Cynoglossum officinale</i>	Rohtokoirankieli Hundtunga	**	Kuuluu lemmikkikasveihin, KV. Omalaatui- nen tuoksu. 30-70 cm. Kuivahko maa.		VI-VII punertava		Vanha lää- kekasvi
53-3-1	<i>Dactylis glomerata</i>	Koiranheinä Hundäxing	lk E-S	Mätästävä heinä ja rehukasvi. Harmaanvih- reät leveät lehdet. 50-150 cm. Tuore maa.		VI-VIII	A	Nopeakas- vuinen
54-5 A	<i>Delphinium sp.</i>	"Maatiaisritarin- kannus" † Trädgårdsriddarsporr	****	Jaloritarinkannuksia pieni- ja harvakukkaisem- pi, silti tavattoman komea. 1,5-2,5 m. Siemen- taimien ominaisuudet voivat vaihdella.		VI-VII sinisävyt	C	
54-5 B			***K-S	"Thana sininen peruserenna"		sinisävyjä	C	
54-5 C		"Varpaisjärvi"	****	"Iki vanhoja pehkuja. Todella korkeita, kirk- kaan taivaansinisiä maataisia."		taivaan- sinisiä	C	
54-5-10 J	<i>Delphinium x cultorum</i>	Jaloritarinkannus † Trädgårdsriddarsporr	*** P-S	Väri- ja lajikeseos.		VI-VII sinisävyjä	C	Vaatii tuke- mista
54-5-10 K	<i>Delphinium sp.</i>	Ritarinkannus †		Väri- ja lajikeseos.		"väriseos"	C	
54-12-5 A	<i>Dianthus barbatus</i>	Harjaneilikka Borstnejlika †	****	Punaisia ja puna-vaikoisia sävyjä erilaisina yh- distelminä. Hyvin vanhoja ja kestäviä kantoja eri puolelta Suomea. 30-50 cm. Tuore maa.		VI-VIII väriseos	A	Maatiais- kasvi 2013!
54-12-5 D				Pääasiassa tummanpunaisia kantoja.		punainen	A	
54-12-5 EY		"Sagalund"	****	Kukka puna-valkoraidallinen. Ap. yli 100 vuotta vanhasta puutarhasta Kemiöstä.			A	Ylläpito- viljelyyn!
54-12-30	<i>Dianthus 'Ellen'</i>	Ellenneilikka Nejlka	**	Mätästävä kasvutapa, tuuhea lehdistö. Kukat suuria, runsaskukkainen. Kestävä. 10/25 cm.		VII valkoinen	A	Paahtee- seen.
55-9 A	<i>Dictamnus albus</i>	Mooseksenpalava- pensas Diptam	*** / ****	Pysty ja pensasmainen. Tuoksuvat orkidea- maiset kukat. Kasvin koskettelusta voi tulla "palovamma". 60-100 cm. Tuore maa.		VII-VIII punainen	D	Kukkatar- han keskelle
55-9 D			*	Siemenet kerätty valkokukkaisista.		valkoinen	D	
56-3-2	<i>Digitalis grandiflora</i>	Keltasormustinkuk- ka Gul fingerborgsblomma †	** / *** E-S	Hieno, siro sormustinkukka. Pitkä tähkämäi- nen kukinto. Lehdet keihäsmäisiä. 60-100 cm. Tuore hiekkapitoinen maa.		VII-VIII sitruunan keltainen	A	Metsäpuu- tarhaan
56-3-4	<i>Digitalis lutea</i>	Pikkusormustinkukka Liten fingerborgsblomma †	*/**	Kuten keltasormustinkukka, mutta pienempi. Melko kestävä. 50-70 cm.		VII-VIII vaal. Kelt.	A	Kukkatar- haan
56-3-8 A	<i>Digitalis purpurea</i>	Rohtosormustin- kukka Fingerborgsblomma †	** / ****	KV perinteinen puutarhakukka. Suuret kello- maiset nuokkuvat kukat. Pehmeäkarvainen lehtiruusu. 1-1,5 m. Tuore, läpäisevä maa.		VI-VIII väriseos	A	Kukkatar- haan
56-3-8 B		"Hedda"	****	Vanha Nauvosta peräisin oleva kanta.		valkoinen	A	

56-3-8 C		"Ruusutorppa"	****	Albergan mailta, Espoo.		tumma lila	A	
56-3-8 D				Siemenet kerätty valkokukkaisista.		valkoinen	A	
56-14	<i>Dipsacus</i> sp. 	Karstaohdake Kardvädd	**	KV piikkikäs puutarhakukka. Erikoiset karsta- maiset kukinnot. 120-200 cm. Tuore maa.		VIII-IX lila	A	Kuiva- kukaksi
58-7	<i>Drymocallis</i> <i>rupestris</i>	Valkohanhikki Trollsmultron	**	Puutarhakukka ja luonnonperenna, jolla "man- sikankukat". 30/60 cm. Kuivahko maa.		VII-VIII valkoinen	A	Leikkokuk- ka
59-7-1	<i>Echinops</i> <i>bannaticus</i> 	Sinipallo-ohdake Blå bolltistel	**	Pallomaiset, piikkikäätsä kukinnot. Muistuttaa ohdaketta. 1-2 m. Tuore, muheva multamaa.		VII-IX sininen	A	Leikko-ja kuivakukka
59-7-6	<i>Echinops</i> <i>sphaerocephalus</i> 	Valkopallo-ohdake Bolltistel	*** E-S	Koristeelliset pallomaiset mykerökukinnot. Lehtien reunoilla piikkejä. 100-200 cm.		VII-VIII valkoinen	A	Taustakasvi
59-9-3	<i>Echium</i> <i>russicum</i> 	Soihtuneidonkieli Röd snokört	** E-S	KV. Näyttävä, pysty soihtumainen kukinto. Läpäisevä maa. 60-90 cm. Itää hitaasti.		VI-VII punainen	B	Ap. Vihti
62-10-8	<i>Eryngium</i> <i>planum</i> 	Sinipiikkiputki Rysk martorn	* / **	Sopiva leikko- ja kuivakukaksi. Näyttävät ku- kinnon suojuslehdet. 30-70 cm. Kuiva maa.		VII-VIII sininen	C	Paahtee- seen. MV
63-11-5	<i>Eupatorium</i> <i>purpureum</i> 	Purppurapunalatva Rosenflockel	**	Hieno loppukesän kukkija. Monivartinen "pensas". 1,5-2 m. Menestyy savimaassakin.		VIII-IX purpp.pun	B C	Perhosten suosikki!
66-11-6	<i>Fritillaria</i> <i>meleagris</i>	Kirjopikarilija Kungsängsilija	** E-S	Kaunis nuokkuvin kukin kukkiva sipulikasvi. 20-40 cm. Tuore/kostea hiekkamultamaa.		V valk / lila	C	Ap. puutar- hakanta
67-9-2	<i>Galega</i> <i>orientalis</i>	Rehuvuohenherne Getruta	*	Uustulokas Kaukasukselta, kuuluu hernekas- veihin. Tehokas leviämään. 80-120 cm.		VI-VIII sinilila		Rehu- ja ko- ristekasvi
68-3-3	<i>Gentiana</i> <i>asclepiadea</i>	Metsäkatkero Knippgentiana	**	Suuret kellomaiset kukat, helppohoitoinen luonnonperenna. 30-60 cm. Tuore maa.		VIII-IX sininen	C	Kivikkoon
68-3-8	<i>Gentiana</i> <i>lutea</i>	Keltakatkero Gullgentiana	*** P-S	Suuret lehdet vähintään yhtä koristeelliset kuin kukat. 80-150 cm. Rav. hiekkamultamaa.		VII keltainen	C	Yrttitarhaan
68-5	<i>Geranium</i> spp.	Kurjenpolviseos Näva	lk / *	Näyttävästi kukkivia kylä-, idän- ja tumma- kurjenpolvia. 50-90 cm. Tuore maa.		VII-VIII sin/punert.	C	Veden äärelle
68-5-13	<i>Geranium</i> <i>himalayense</i>	Idänkurjenpolvi Praktnäva	*** E-S	Suhteellisen isot kukat, rennokot versot. Sopii maanpeittokasviksi. 30-50 cm.		VI-VII sininen	C	Sietää kui- vuutta
68-5-28	<i>Geranium</i> <i>pratense</i> 	Kyläkurjenpolvi "Kerkkoo" Ängsnäva	*** E-S	Helppohoitoinen, vanha koristekasvi. Kaunis pieni "pensas". 70-90 cm. Tuore maa.		VI-VII sinivioletti	C	Pientareet, tienvarret
68-5-32	<i>Geranium</i> <i>pyrenaicum</i>	Pyreneidenkurjen- polvi Skuggnäva	(lk)	Pitkään kukkiva luonnonvarainen perenna. Niityille ja metsänreunoille. 20-60 cm.		VI-IX sinipun	C	Ap. Puola
69-3	<i>Geum</i> spp.	Kellukkaseos Nejlökrot		Mukana tulikellukasta eri kantoja sekä ripaukset oja- ja kyläkellukkaa. 25-70 cm.		V-VII väriseos	C	
69-3-3	<i>Geum</i> <i>coccineum</i> 	Tulikellukka "Borisii"	*** E-S	Kukkapenkin väriläiskä alkukesällä. Suuret, karheat lehdet. 25-40 cm. Tuore maa.		V-VII oranssi	C	Reunakas- viksi
69-3-11	<i>Geum</i> <i>urbanum</i> 	Kyläkellukka Nejlökrot	lk E-S	Vanha lääke- ja maustekasvi. Talvivihreät leh- det. 60-70 cm. Tuore, hiekkapitoinen maa.		VI-VII keltainen	C	Pihaniitylle
69-9 A	<i>Glaucidium</i> <i>palmatum</i>	Sinikämnen Lunddocka	* E-S	Suuret lehdet, unikkoa muistuttavat kukat. Lehtiä talvisuojaksi. 40-60 cm. Tuore maa.		V-VI valk / lila	D	Hidas lisättävä
73-5	<i>Heliopsis</i> <i>helianthoides</i> 	Päivänsilmä Dagöga	**	Kookas loppukesän kukkija. Päivänkakkara- maiset mykeröt. 100-150 cm. Tuore maa.		VIII-X kullankelt	A	Kohopenk- ki, rinne
73-13-5	<i>Helenium</i> <i>hoopesii</i>	Koreahohdekukka Gullstake	**	"Keltainen, keskus tummuu ruskeaksi. Kor- keus n. 100 cm". Kuiva-tuore keskirav. maa.		VI-VII keltainen	A	Leviää hil- litysti
73-10	<i>Hemerocallis</i> spp.	Päivänlilja Daglilja	** / ****	Väri- ja lajikesee; kelta-, tarha- ja kultapäi- vänniljaa. 100 cm. Multava maa.		VI-VII väriseos	C	Veden äärelle
74-5-1 Y	<i>Hesperis</i> <i>matronalis</i>	Tarhaillakko Trädgårdsnattviol "Tervapääsky"	****	Ihanasti tuoksuva perinnekasvi. 50-100 cm. Vanha kanta Sääksmäeltä. KV-MV. Vuoden 2005 maatiaskasvi.		VI-VII lila/valk	A	Ylläpito- viljellyyn!
74-5-1		Tarhaillakko	****			lila/valk	A	
74-9-3	<i>Heuchera</i> <i>cylindrica</i>	Tähkäkeijunkukka Axalunrot	**	Herttamaiset, talvivihreät lehdet ruusukkeena. Pitkät kukkavanat. 60-90 cm. Tuore maa.		VI-VII kellertävä	C	Peittokasvi
74-13-3	<i>Hieracium</i> <i>villosum</i>	Villakeltano Ullfibbla	****	Pörröinen pieni (20 cm) alppikasvi. Ap. Tu- run vanha kasvitieteellinen puutarha.		VII keltainen		Kivikkoon
75-11-25	<i>Hosta</i> <i>sieboldiana</i>	Sinikuunlilja Daggfunkia	~/**	Valkokukkaisia mm. 'Frances Williams'. Leh- tien reunat vaaleampia. 50-70 cm.		VII-VIII valkoinen	B	Komea var- jokasvi!

77-9-1	<i>Hypochaeris maculata</i> 	Harjuhäränsilmä Slätterfibbla	lk K-S	Sikurikasveihin kuuluva luonnonkasvi. Täplikkäs lehtiruusu loppukesällä. 50 cm.		VII keltainen	A	Kestää paahdetta
78-2-2	<i>Incarvillea delavayi</i>	Isoinkarvillea Rosenincarvillea	****	Maatiais-kanta. Eksoottisen kauniit suppilokukat. Lehdet kuituvat kukinnan jälkeen. 50cm		VI-VII ruusunpun	A	Talvehtinut suojaamatta
78-5-3	<i>Inula helenium</i> 	Isohirvenjuuri Ålandsrot	**** K-S	Kookas ja komea perenna, vanha rehu- ja lääkekasvi. Muistuttaa paljon telekiaa. 150-200 cm. Kuivahko tai tuore, läpäisevä maa.		VII-IX keltainen	A	Maatiais- kasvi 1999!
78-11	<i>Iris spp.</i>	Kurjenmiekkaseos	lk/*- ****	Mm. sinikkainen tarhakurjenmiekka sekä kauno-, kelta- ja siperiankurjenmiekköjä.		VI-VII väriseos	C D	
78-11-23 A	<i>Iris pseudacorus</i>	Keltakurjenmiekka Svärdslija	lk K-S	Luonnossa tavataan makeiden vesien äärellä. Lehdet miekkamaiset. Multava maa. 70-80cm		VI-VII keltainen	C	Rannoille, ojiin
78-11-23 B			lk P-S			keltainen	C	
78-11-29 B	<i>Iris setosa</i>	Kaunokurjenmiekka Tuviris	** P-S	Vanha, hieno kurjenmiekka. Kapeahkot lehdet kaartuvat latvasta. 70-90 cm. Tuore maa		VI-VII lilansin	D	Kestävä.
78-11-29C		"Muttas"	E-S				D	
78-11-29Y		"Jollas"	****	Ikivanha kanta, ap. Helsingin Jollaksesta.		lilansin		YP-viljely
78-11-30 A	<i>Iris sibirica</i>	Siperiankurjenmiekka Strandiris	****	Kapealehtinen, viljelyvarma luonnoniris. Sirot kukat. 70-90 cm. Tuore tai kostea multamaa.		VI-VII sininen	D	Lammen rannalle
78-11-30 B			*** E-S	"Kukat pienehköt. Valkoisissa kukissa hento vaalsininen kuviointi. Runsaskukainen."		VI-VII valkoinen	D	
78-11-30 C		"Wine Wings" (Varner, USA 1976)	* E-S	Nopeakasvuinen, runsas kukinta. Kukka vaaleahkon punaviolettia, valkokirjava kuvio.		VI-VII vaaleahko	D	Kukkavar- si 80 cm
78-11-30 D		Siemenet lajienimetyksistä emokasveista	* E-S	Emokasvien kukat vaaleita: 2-värisesti valkoisen, keltaisen ja sinertävän sävyjä. 60-90 cm.		VI-VII vaaleahko	D	Ap. Vihti
78-11-32	<i>Iris spuria</i>	Etelänkurjenmiekka Dansk iris	** E-S	"Emokasvit kelta-, valko-, ja vaaleansinikkäisiä. 70-100 cm".		VII väriseos	D	
78-11-33	<i>Iris typhifolia</i>	"Sibirica-Ryhmä"	* E-S	Lähes heinämäiset lehdet. Kukat lähes kokonaan puhtaan sin. ilman keltavalk. kuvioita.		VI (alku) siniset	D	Ap. Vihti
78-11-36	<i>Iris versicolor</i>	Kirjokurjenmiekka Brokiris	* E-S	Siemenet kerätty 10:stä vähän erilaisesta yksilöstä. Miekkamaiset lehdet. Tuore maa.		VI-VII sinisävyt	D	40-80 cm.
78-11-40	<i>Iris versilaev</i> (Tamberg, Saksa 1997)	"Kirjosamettkurjenmiekka" 'Fourfold Blue'	* E-S	Kirjo- ja samettkurjenmiekan risteymä. Roteva kasvi, lehdet leveähköt. Kukat tumman violetin sin + pieni kelt. kuvio. 80 cm.		VI-VII violetin siniset	D	Tuore/kos- teaa maa. Ap. Vihti
79-1	<i>Isatis tinctoria</i> 	Morsinko Vejde	lk	Luonnonvaraisenakin meillä kasvava väri- kasvi. 40-100 cm. Tuore, läpäisevä maa. KV.		VI-VII keltainen	A	Kylväytyy ja säilyy
79-13-3	<i>Jasione laevis</i>	Etelänmunkki Franska blåmunkar	**	Keski-Euroopan vuoristoniityiltä kotoisin oleva luonnonperenna. 20-30 cm.		VI-VIII siniliila	A	Rinteeseen
81-10-1	<i>Knautia arvensis</i> 	Ketorusuruoho Åkervädd	lk	Lehdet ruusukkeena, pystykasvuinen. Kukat puolipallomaiset. Kukkii pitkään. 10/80 cm.		VII-VIII vaal. lila	D	Kedolle, niitylle
81-10-2	<i>Knautia macedonica</i> 	Etelänruusu- ruoho Grekvädd	* E-S	Kuivien ja läpäisevien maiden niittykasvi. Pörräis- ja perhosmagneetti. 10/60-80 cm.		VII-VIII punainen	C	Pihaniitylle
82-11	<i>Lamprocapnos spectabilis</i>	Särkynytsydän Löjtnantshjärta	**** E-S	Ihastuttava, perinteinen alkukesän kukkija. Vanhemmiten tuuhea pensastava. 70-100 cm.		V-VI punainen	C	Hyvä leik- kokukka
83-3-2	<i>Lathyrus gmelinii</i> 	Keltalimnunherme "Altai" Stor guldärt	**** (lk)	Aasialainen luonnonkasvi. Muistuttaa kevätlinnunhennettä, mutta kookkaampi. 70-80 cm.		V-VI vaalea	H	Puistomet- siin
83-3-4	<i>Lathyrus japonicus subsp. maritimus</i>	Merinätkelmä "Laatokka" Strandvial	lk	Nätkelmäistämme kookkain. Siniharmaine lehtineen ja isoine kukkineen hyvin koristeellinen.		VII-VIII sinipun.	H	Ap. Laato- kan ranta
83-3-5	<i>Lathyrus latifolius</i> 	Ruusnätkelmä Rosenvial	** E-S	Kauniisti kukkiva ruohovartinen köynnös. Kiipeää kärhillä. 1,5-2,5 m. Tuore maa.		VII-VIII punasävyt	H	Seinustalle, aitaan
83-3-9	<i>Lathyrus pratensis</i> 	Niittynätkelmä Ångsvial	lk E-S	Näyttävä kukinta. Kiipeilee lehtien päissä olevilla kärhillään. 25-60 cm. Tuore maa.		VI-VIII keltainen	H	Pihaniitylle
83-3-13 A	<i>Lathyrus sylvestris</i> 	Metsänätkelmä Skogsvial	lk E-S	Hernekasveistamme komeimpia. Ruohovartinen köynnös. 80-200 cm. Tuore maa.		VII-VIII vaalipun	H	
83-3-13 C			**	Ap. Exotic Garden -90-luvulta.			H	
83-3-16	<i>Lathyrus vernus</i> 	Kevätlimnunherme Värvial	lk	Pystyt varret, lehdykät pitkiä. Latvassa pysty kukkaterttu. 30-40 cm. Tuore multamaa.		V lilapun / sininen	H	Lehtokasvi

83-7-5 A	<i>Lavatera thuringiaca</i> 	Harmaamalvikki Grämalva	****/ ****	Pensasmainen perinneperenna. Kukkii runsaasti. 1-2 m. Kuivahko läpäisevä maa.		VII-IX vaal.pun	A	Maatiais- kasvi 2007
84-5-1	<i>Leonurus cardiaca</i> 	Nukula Hjärtstilla	****/ ****	Vanha nokkosta muistuttava lääkekasvi. Hyvä mehiläiskasvi. 30-120 cm. Kuivahko maa.		VI-VIII punertava	A	Luonnontilainen alue
84-15-3	<i>Leucanthemum vulgare</i> 	Päivänkakkara Prästkrage	lk E-S	Tuttu luonnonkasvi pihaniitylle. Ilahduttaa monia pikkuötököitä. 40-50 cm. Tuore maa.		VII-IX valkoinen	A	Kivikkoon tienvierin
85-1-1	<i>Leuzea carthamoides</i> 	Rohtomaraljuuri Maralrot	**	Kookas, ohdakemainen lääkekasvi. Lehdet ovat isot. 1-1,5 m. Tuore, multava maa.		VII-VIII violetinpun	C	Mesikasvi
85-3-6	<i>Lewisia pygmaea</i>	Pikkulevisia Dvärglewisia	P-S	Näyttävä ja runsas kukinta alkukesästä. Lehdet ikivihreitä. Läpäisevä, sorapit. maa. 5 cm.		V-VII vaal.pun	C	Kestävä. Rinteseen
85-9	<i>Ligularia spp.</i>	Nauhusseos	- / ****	Mukana kallio-, lapin-, valtikka-, aurinko-, tähkä- ja nukkanauhusta.		VII-IX keltainen	A	
85-9-3	<i>Ligularia fischeri</i> 	Nukkanauhus Spindelstånds	**	Kauttaaltaan harmaanukkinen, pensastava. Suuret lehdet. Tähkämäiset kukinnot. 1-2 m.		VI-VIII keltainen	A	Metsäpuu- tarhaan
85-9-23	<i>Ligularia wilsoniana</i> 	Kultanauhus Stor gullstav	** E-S	Pitkät tähkämäiset (30-40 cm) kukinnot, lehdet kolmiomaiset. 1-1,5 m. Kosteaa maa.		VII-VIII keltainen	A	Läpäisevä maa
85-13-3 B	<i>Lilium bulbiferum</i>	Ruskolilja Brandlilja		Perinteisin lilja, kutsutaan myös keisarinkruunuksi. Viihtyy kuivassakin. 60-90 cm.		VI-VII orans.pun	C	ITUSIL- MUJA
85-13-18 A	<i>Lilium martagon</i> 	Varjolilja Krollilja	****	Vanhon ja hämyisten puutarhojen kestävä ja perinteinen lilja. 1-1,5 m. Tuore multamaa.		VI-VII punasävyt	D	Maatiais- kasvi 2015
85-13-18 B			**** / ****	"Monipuolinen geenimix, emokasveja sieltä täältä: kukissa eri kuvioita, karvoja tai ei".		vaal/tum- man sävyt	D	Punasävyt
85-13-18 C			****	Siemenet kerätty valkokukkaisista.		valkoinen	D	
85-13-18 D		"Puistola"	****	Vanha kanta Helsingin Puistolasta.		lilinpun	D	
85-13-18 J			*/****	"Monipuolinen seos" varjoliljaa+marhanliljaa			D	
85-13-18-1 B	<i>Lilium martagon</i> var. <i>cattaniae</i>	"Tummarvarjolilja" Krollilja	** E-S	"Siemenet kerätty 3 yksilöstä, jotka kaikki eri genotyyppiä, vaikka näyttävätkin samalta"		VII tumm. viinipun	D	
88-9-1	<i>Lunaria annua</i>	Kesäkuuruoho Judaspenningar	** E-S	Kukista kehittyvät isot, pyöreät siemenlidut. Lidut kuorittuna "hopearahoja". 60-80 cm.		VI-VII pun+valk	A	Kuivakuk- ka, KV
88-10-7	<i>Lupinus nootkatensis</i>	Alaskanlupini Alaskalupin	** P-S	Pohjoisamerikkalainen lupiinilaji. Lamoava kasvutapa. 50-70 cm. Kuiva-tuore maa.		VI-VII sinivioletti	H	Ap. P-S, MV
89-3-2 A	<i>Lychnis chalcidonica</i> 	Palavarakkaus Brinnande kärlek	****	Vanha värikäs ryhmäperenna. Pystykasvuinen, kukat leveässä latvakukinnossa. 60-100 cm. Tuore, läpäisevä maa.		VII-VIII oransipun- nainen	A	Leikkokuk- ka
89-3-2 B		"Raakkila"	****	E-S		loistav.pun		
89-3-3 C	<i>Lychnis coronaria</i> 	Harmaakäen kukka Purpurklätt	- /*	Varsissa ja lehdistä hopeanharmaa sävy. KV-MV. 50-80 cm. Tuore tai kuivahko maa.		VII-VIII valk+pun	A	Kylväytyy ja säilyy
89-3-4	<i>Lychnis flos-cuculi</i> 	Käen kukka Gökblomster	lk	Pystyt varret ja pienet lehdet. Suuret kukat latvassa. 40-60 cm. Tuore / kostea multamaa.		VI-VII vaal.pun	A	Niitylle rantaan
90-12-1 B	<i>Malva alcea</i> 	Ruusumalva Rosenmalva	****	Harvinaisempi perinnekasvi kuin myskimalva. Monivartinen ja pensasmainen. 70-100 cm.		VII-IX vaal. pun	A	Mesikasvi
90-12-1 YC		"Äidiltä tyttärelle"	****	Suuret kukat. Pensasmainen kasvutapa (haarova), liuskaiset lehdet. 70 cm.		vaalean punainen	A	YP-viljely
90-12-1 YD		"Raili"	****	Voimakkaamman punaiset kukat kuin "äidiltä tyttärelle". Hyvin liuskailehtinen ja tuuheaa.		punainen	A	YP-viljely
90-13-2 B	<i>Malva moschata</i> 	Myskimalva Myskmalva	****	Vanhajan ryhmäperenna. Runsaas, tuoksuva kukkaloisto. 40-80 cm. Tuore läpäisevä maa.		VI-VII punasävyt	A	Sietää kui- vuutta
90-13-2 YC		"Stig"	****	1940-luvulta lähtien kasvanut maataiskanta Kemiönsaareltä. Tilannimi Dals.		valk + pun	A	Ylläpito- viljelyyn!
90-13-2 G			**** / ****	Siemenet kerätty valkokukkaisista.		valkoinen	A	
92-4-1	<i>Meconopsis betonicifolia</i>	Sinivaleunikko Blå bergvallmo	*/**	Himalajalta kotoisin. Suuret, hieman nuokkuvat kukat. 60-120 cm. Tuore maa.		VII tai- vaan sin	B	Kylväytyy ja säilyy
92-4-2	<i>Meconopsis cambrica</i> 	Keltavaleunikko Engelsk bergvallmo	- / ****	Pitkään kukkiva helpohoitoinen luonnonperenna. 30-40 cm. Tuore, läpäisevä maa.		VI-IX keltainen	B	Perennani- itylle
92-13-1	<i>Melilotus albus</i>	Valkomesikkä Vit sötväppling	lk	Pienet kukat tähkämäisinä terttuina. Pystykasvuinen mesi- ja maanparannuskasvi.		VII-VIII valkoinen	A	30-150 cm tuoksuva

93-13 A	<i>Meum athamanticum</i> 	Karhunjuri Björnrot	** / ***	Sarjakukkainen, lehdet "tilliuskaiset". Lehdet leikkovihreäksi. 30-50 cm. Kuivahko maa.		VI punerta- van valk.	D	Reuna- ja peittokasvi
97-11-8	<i>Nepeta subsemissilis</i>	Komeakissanminttu Skuggnepeta	** P-S	Tuuekasvuinen. Tiheät, näyttävät kukinnot. Kuivahko tai tuore läpäisevä maa. 60-80 cm.		VI-VII sinivioletti	A	Pihaniitylle
99-1-1	<i>Oenothera biennis</i> 	Iltahelokki Nattljus	*/** E-S	Kukkii isoin, tuoksuvin kukin. Varsi pysty ja lehtevä. 50-100 cm. Kuivahko maa.		VII-IX keltainen	A	Joutomaat, kukkatarha
100-3-2	<i>Ornithogalum candicans</i>	Kellotähdikki Kaphyacint	* E-S	"Kellohyasintti" on näyttävä sipulikasvi. Tuoksuva kukat. 70-100 cm. Läpäisevä maa.		VIII-IX valkoinen	A	Sipulit kella- riin talveksi
100-3-5	<i>Ornithogalum narbonense</i>	Balkanintähdikki Balkanstjämlok	E-S	Sipulikasvi. Pysty varsi, näyttävä pyramidinmuotoinen kukinto. 40-50 cm. Kosteaa maa.		V-VI valkoinen	A	Hyönteis- pölytteinen
101-14-1 A	<i>Paeonia anomala</i> 	Kuolanpioni Sibirisk pion	****	Tukeva, vanhana komea ja monivartinen. Lehdet melko kapealiuskaiset. Suuret yksinkert. kukat. 60-90 cm. Tuore läpäisevä maa.		VI ruusun- punainen	D	Metsäpuu- tarhaan
101-14-1 C		"Lapin pioni"	**** P-S	"Tuuvan Perälän kylään tullut Raahen suunnalta 1940-luvulla. Tekee siementaimia. 60 cm.		VI	D	
101-14-1 E			****P-S			ruusunpun	D	
101-14-1 F			(lk)	Ap. Altai.			D	
101-14-1 -1	<i>Paeonia</i> sp.	"Villi pioni"	**	"Komea, pysty, kuolanpionin kaltainen, hieman tummempi. Kukkii 1 vk myöhemmin."				Ap. siemen- taimi
101-14-1 -2	<i>Paeonia</i> spp.	Pioniseos	*/**	Seoksessa amurin-, kiinan-, pallaksen-, "amerikan"- ja kuolanpioneita.		V-VII väriseos	D	
101-14	<i>Paeonia lactiflora</i>	Kiinanpioni Lukt pion		"Lähellä luonnonkantaa. 1-kertaiset kukat, 3-4 kpl tertussa, ø8-10 cm. Kestävä".		VI-VII valkoinen	D	Runsas kukinta
101-14-13	<i>Paeonia mollis</i>	Pallaksenpioni Ludd pion	*	Kutsutaan myös helluntaipioniksi aikaisen kukinnan vuoksi. Varret ja lehdet himmeään harmaavihreät. 50 cm. Kuivahko, kalkittu maa.		V-VI ruu- sunpun, kerrottu	D	Kp. Viro, Töstemaa
101-14-21	<i>Paeonia</i> -risteymä	"Amerikanpioni" "Amerikansk pion"	**	Emokasvit ovat nk. amerikanpioneja, usean pionilajin hybrideitä. Lehdet ovat heleävihreät ja leveäliuskaiset. Kukut suuria, 2-3 terälehtikerrosta, osa kerrannaisia. 80-120 cm.		VI kerman- valk + vaal.pun+ pinkki	D	"Kukkivat aikaisin"
102-3-12 A	<i>Papaver Orientale</i> -Ryhmä	Tarhaidänunikko Trädgårdsjättevallmo	*** E-S	Suuret, näyttävät yksinkertaiset kukat. Lehdet kuivuvat kukinnan jälkeen. 80-100 cm.		VI puna- sävyjä	A	"Raakkila"
102-3-12 B			****	Monivuotinen punakukkainen unikko		punainen	A	
102-3-12 D		"Kerrottu idänunikko"		"Kukka kouran kokoinen, hieman lamoava. Oranssin vivahtava, voim. pun., ripsureunat".		VI-VII punainen	A	Vahvasti kerrottu
102-5	<i>Paradisea liliastrium</i>	Paratisililja Paradisililja	*** / ****	Hieno liljamainen perenna. Heinämäiset lehdet kapeat ja pitkät. 40-60 cm. Kuivahko maa.		VI valkoinen	C	Leikkokuk- ka
104-4-17	<i>Penstemon serrulatus</i>	Vuoripipo Forspenstemon		<u>Harvinainen puutarhakukka</u> . Varret puutuvat alaosaan, lehdet osaksi talvivihreät. 50 cm. Tuore, hiekkainen, hapahko maa.		VI-VII punalila	B	Talvisuoja- us havuilla!
107-1-6	<i>Phlomis tuberosa</i>	Mukulapaloyrtti Röd lejonsvans	**** (lk)	Eksoottisen näköinen kukkija, huulikukat latvassa. Jäykät varret. 50-100 cm. Tuore maa.		VII-VIII vaal.lila	A	Ap. "Altai", leikoksi
107-2-10	<i>Phlox paniculata</i>	Syysleimu Hösflox	****	Upeita erilaisia leimukantoja, joukossa myös syreenileimun kaltaisia. Korkeus vaihtelee.		VII-IX väriseos	C	Terveitä kantoja
108-6-2	<i>Phyteuma nigrum</i>	Tummatähkämunki Blåräpunkel	* / **	Erikoisen näköiset tähkämäiset kukat. <u>Harvinainen perenna</u> . 20-30 cm. Tuore maa.		VI-VII tummlila	A	Kalkinsuo- sija
108-6-4	<i>Phyteuma scheuchzeri</i>	Sarvitähkämunki Hornräpunkel	*** K-S	Pallomaiset "sarveikkaat" kukinnot. Kapeat lehdet. 20-30 cm. Kestävä pohjoisessakin.		VI-VII sinivioletti	A	Kivikkoon
111-6-1	<i>Podophyllum hexandrum</i>	Himalajanjalkalehti Indiskt fotblad †	- / *	<u>Harvinainen luonnonperenna</u> . Suuret sormijakoiset lehdet. Koristeelliset punaiset hedelmät. 50-80 cm. Tuore, ravinteinen multamaa.		V valkoi- nen tai punertava	D	Liota sie- menet en- nen kylvöä
111-6-2	<i>Podophyllum peltatum</i>	Amerikanjalkalehti Amerikansk fotblad†	* E-S	"Samanlainen kuin yllä, paitsi lehdet vaahteramaiset. Hedelmät/kukat samanlaiset". 40 cm.		V	D	Melko arka
111-9-3 D	<i>Polemonium caeruleum</i> 	Lehtosinililja Blågull	****	Perinnekasvi parhaasta päästä. Parilehdykkäiset lehdet, kukat makeantuoksuisia. 60-80 cm. Siementää runsaasti. Tuore maa.		VI-VII sinistä ja valkoista	A	Rannalle, niitylle
113-4	<i>Potentilla</i> spp.	Hanhikkiseos Fingerört	* / ***	Mukana mm: nepalin- ja japaninhanhikkia. Kuivahkoille kasvupaikoille. 15-50 cm		VI-VIII seos	A	Kivikko- ryhmiin

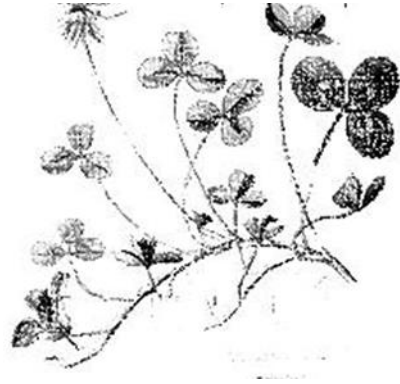
113-8	<i>Primula</i> spp.	Esikkoseos		Puutarhakantoja, punaisia ja keltaisia			C	
113-8-11	<i>Primula elatior</i>	Etelänkevätesikko Lundviva	**** E-S	Kielimäiset, ryppyiset lehdet ruusukkeena. Suppilomaiset kukat, päästä leveänavoimet. 10-20 cm. Tuore hiekkamultamaa.	☾	V-VI vaal.kelt	C	Kylväytyy ja säilyy
113-8-18	<i>Primula japonica</i>	Japaninesikko Japansk viva	*(*) K-S	Kerrosesikko, kukat kiehkuroissa vanan päässä. Isot lehdet ruusukkeena. 40-60 cm.	☾	VI-VII valkoinen	C	Lammen rannalle
113-8-36	<i>Primula veris</i> 🦋	Kevätesikko Gullviva	lk E-S	Kokonaan suppilomaiset kukat. Ryppypintaiset lehdet ruusukkeena. 15-30 cm.	☾	V-VI siir. keltainen	C	Kylväytyy ja säilyy
116-5-10 A	<i>Pulsatilla vulgaris</i>	Tarhakylmänkukka Backsippa	- / **	Pehmeäkarvaiset kukkanuput lumien suluttua. Koristeelliset siemenhaituvat. 15-25 cm.	☀	V-VI lila+valk	C	Kivikkoon
116-5-10 B		'Röde Klokke' †	P-S	Kivikko- ja ryhmäkasvi. Nuokkuvat, isot kukat. Läpäisevä, hapahko maa. 25 cm.	☀☾	V-VI punainen	C	Kestävä
116-5-10 C	<i>Pulsatilla</i> sp.	Kylmänkukka	(lk)	"Muistuttaa lännenkylmänkukkaa. Kiitollinen, leviää hyvin". 15-25 cm.	☀	V-VI	C	Ap. Siperia Baikaljärvi
117-2-4	<i>Ranunculus acris</i> subsp. <i>friesianus</i>	Puistoniittyleinikki Parksmörblomma "Marilainen"	*	Harvinainen uustulokas puistonurmikoilla vanhoissa puistoissa. Paljon pieniä kukkia. Kiiltävät liuskaiset lehdet. 1,5 m. Tuore maa.	☀☾	VI-IX keltainen	C	Ap. Marin- maalta Venäjältä
124-9-1	<i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>speciosa</i>	Loistopäivänhattu Praktrudbeckia	****	"Kukkii heinäkuusta lokakuulle. Kukan $\approx$ 10 cm; kelt/oranssi, ruskea keskusta. 80 cm.		VII-X keltainen	C	Tukeva- kasvuinen
124-9-9	<i>Rudbeckia occidentalis</i>	Mustapäivänhattu Trollrudbeckia	- / *	Kehräkukat korkeana kekona vihreiden verholehtien ympäröimänä, laitakukat puuttuvat. 80 cm. Tuore maa.	☀	VIII-IX musta	C	Leikkokukka
127-9	<i>Sanguisorba</i> spp.	Luppioseos	-/*	Mukana komea-, kanadan- ja rohtoluppioita.		väriseos	C	
127-9-5	<i>Sanguisorba menziesii</i> 🐝	Humeluppio Brunpimpinell	* / *(*)	Runsaasti kukkatakia, kiiltävä kaunis lehdistö. 75-90 cm. Savimultainen maa.	☀	VIII tumm purpp.pun	C	
127-9-8	<i>Sanguisorba officinalis</i> 🐝	Rohtoluppio / Punaluppio Blodtopp	**	Jääne rohdosviljelystä, pensasmainen. Pampulakukinnot. 0,5-1 m. Kuiva tai tuore maa.	☀	VII-VIII tumm.pun	C	Leikkokukka
127-9-9	<i>Sanguisorba tenuifolia</i> var. <i>parviflora</i> 🐝	Kiiltoluppio Hängpimpinell	*	Nuokkuvat kukinnot ja kaunis kiiltävä lehdistö. 80-130 cm. Tuore tai kostea maa.	☀	VII-VIII valkoinen	C	Syysväri
128-5-4 A	<i>Saponaria officinalis</i> 🦋	Rohtosuopayrtti Såpnējilka	****	Ihanantuoksuinen rohto- ja koristekasvi. Juurista keitetty suopaa. 80 cm. Osa kerrottuja.	☀☾	VII-VIII v.pun/valk	B	Maatiais- kasvi 2009
128-5-4 B		"Fredriikka"	****	Yli 60 v. kanta. Kukien kerrannaisuus vaihtelee.		v.pun/valk	B	
128-12-16	<i>Saxifraga hostii</i>	Isorikko Pyramidbräcka	*** E-S	Ainavihannat lehdet harmaanvihreät, kukkaversot kohoavat lehdistön ylle. 10/50 cm.	☀	VI-VII valkoinen		Kuiva kasvualusta
129-1-4	<i>Scabiosa columbaria</i> 🦋	Kivikkotörmäkukka Fältvädd	***	Kaunis kivikkokasvi. Lehdistö harmahtavan vihreä. 20-60 cm. Läpäisevä maa.	☀	VII-VIII vaal.sin	A	Ruokkuun
130-3-2	<i>Scirpus sylvaticus</i>	Korpikaisla Skogssäv	lk E-S	Kosteikkokasvi. Leveät lehdet kirkkaanvihreät, 30 cm pitkiä. Kukinto on harsu. 0,5-1 m.	☀☾			Lampien reunoille
133-18-8	<i>Silene dioica</i> 🐝 🦋	Puna-ailakki Skogsläst	lk	Kaksikotinen. Hedekasvit kukkivat runsaasti ja pitkään, emikasvien kukinta on vaatimatonta. Kitee enimmäkseen emikasvit pois, niin ei tule liikaa siementaimia. 30-60 cm. Tuore maa.	☀☾	VI-VIII punainen	A	Kukkaniitylle, peitto- kasviksi
133-18-10	<i>Silene latifolia</i> subsp. <i>alba</i> 🦋	Valkoailakki Åkerlöst	lk	Risteytys puna-ailakin kanssa ja muistuttaa sitä. Kukat avautuvat illalla. 30-60 cm. KV.	☀☾	VI-VIII valkoinen	A	Kylväytyy ja säilyy
133-18-12	<i>Silene nutans</i>	Nuokkukohokki Backglim	lk E-S	Harjukasvi. Lehdet ruusukkeena, tuoksuvat kukat nuokkuvat. Kuivahko, maa. 20-40 cm.	☀☾	VI-VII valkoinen	A	Kivikkoon
133-18-16	<i>Silene vulgaris</i> 🦋	Nurmikohokki Ängsglim	lk	Sinivihreät, soikeat lehdet. Kukissa pulleat verhiöt. 30-80 cm. Kuivahko multamaa.	☀☾	VI-IX valkoinen	A	Niitylle
135-1-12	<i>Solidago virgaurea</i> 🦋	Kultapiisku Gullris	lk	Erinomainen kasvi lisäämään luonnon monimuotoisuutta. 25-100 cm. Monenlaiset maat.	☀	VI-IX keltainen		Värjäys- kasviksi
137-5-4	<i>Stachys macrantha</i>	Jalopähkämö Praktbetonika	****/ ****	Pensastava kasvutapa. Tuuhea lehdistö ja suuret kukinnot. Huulimaiset kukat. 50 cm.	☀	VII puna- violetti		Leikkokukaksi
137-11-2	<i>Stellaria holostea</i>	Kevättähimö Buskstjärnblomma	lk E-S	Näyttävä puutarhan koristekasvinakin, runsas kukinta. Lehtomaiset kasvupaikat. 20-30 cm.	☾	V-VI valkoinen		Kevätkukkija
138-14-1	<i>Streptopus amplexifolius</i>	Valkopolvikielo Skruvrams	** (lk)	Muistuttaa kalliokieliä. Yksittäiset kukat ja punaiset marjat. 50-100 cm. Kuivahko maa.	●	V-VI valkoinen	D	Ap. Kamt- satka
138-24	<i>Succisa pratensis</i> 🦋	Purtojuuri Ängsvädd	lk	Kukat ovat puolipallomaisia. Varsi pysty, lehdet ruusukkeena. Tuoreet maat. 30-60 cm.	☀☾	VII-IX siniliila	C	Rannoille

138-25	<i>Succisella petterii</i> 	"Balkaninpurto-juuri"	* E-S	Purtojuuren näköinen. <u>Kasviharvinaisuus</u> ko-keilijoille. 60-80 cm. Tuore maa.		VII-IX vaal.lila	C	Kukkatarhaan
139-4-4	<i>Symphyandra pendula</i>	Kaukasiankellokki Kaukasisk elfenbensklocka	- / * E-S	Tuuheakasvuinen kuivan paikan kasvi. Vaa-leanvihreät lehdet. Runsas ja pitkä kukinta. KV-MV. 40-50 cm. Läpäisevä maa.		VI-VII kermanvalkoinen	A	Kylväytyy ja säilyy
140-7-8	<i>Tanacetum vulgare</i>	Pietaryrtti Renfana	lk	Ketojen ja tienpienareiden väriläiskä. Vanha rohdos ja maustekasvi. 30-150 cm.		VII-IX keltainen	A	Kasviväryykseen
141-5	<i>Telekia speciosa</i> 	Auringontähti Strålöga	****	Isolehtinen vanhojen kartanopuistojen jättiperenna. 1,5-2m. Tuore tai kostea multamaa.		VII-IX keltainen	A	Taustakasvi
141-7	<i>Tellima grandiflora</i>	Tellima Anagrambräcka	**	Hyvä peittokasvi, lehdet talvivihreät. Muodostaa tiheää kasvustoa. 50 cm. Tuore maa.		V-VI vihertävä	A	Pensaiden alle
141-16-1	<i>Thalictrum aquilegiifolium</i> 	Lehtoängelmä Aklejruta †	** / ***	Lehdet muistuttavat akileijan lehtiä. Tiheä, pit-simäinen kukinto. 50-120 cm. Tuore maa.		VI-VII lila+valk	C	Rantaan
141-16-4	<i>Thalictrum flavum</i>	Keltaängelmä Ängsruta	lk E-S	Runsaskukkainen, kukat pystyt ja tuoksuvat. Multava, kostea maa (rannoille). 40-100 cm.		VI-VII keltainen	C	Villan värjäykseen
141-6-8	<i>Thalictrum minus</i>	Pikkuängelmä Stor kustruta †	** / ***	Kaunislehtinen luonnonperenna. Lehdet leik-kovihreänä. 100 cm. Tuore tai kostea maa.		VI-VII kellanvaal.	C	Leikattuna aitana
141-20-3	<i>Thermopsis montana</i>	Vuorirevonpapu Lupinväpling	**** K-S	Lupiinia muistuttava vanha koristekasvi. 50-90 cm. Kuiva tai kuivahko hiekkainen maa.		VI-VII vaal.kelt	H	Ap. Puumala
143-14-2	<i>Tragopogon pratensis</i>	Piennarpukinparta Ängshavrerot	lk	Leveät mykeröt avautuvat aamulla, sulkeutu-vat keskipäivällä. 70-80 cm. Kuivahko maa.		VI-VII keltainen	A	Pihaniitylle, tienvarteen
144-2-4	<i>Trifolium aureum</i>	Kelta-apila Gullklöver	lk	KV hermekasvi. Hyötnyt aikoinaan kaskea-misesta. Kuivahko maa. 15-35 cm.		VII-VII keltainen	A	Kuiville niityille
144-2-8	<i>Trifolium medium</i> 	Metsäapila Skogsklöver	lk E-S	Vain pitkäimukärsäiset hyönteiset ylettyvät meteen. Kukinto pallomainen. 20-45 cm.		VI-VIII punainen	A	Metsän- ja pellonreuna
144-2-12	<i>Trifolium repens</i> 	Valkoapila Vitklöver 'Isokallio'	lk	Kotimainen nurmikkotyypin apila. Hillitty kas-vu, talvehtii hyvin. Nurmikkoon ja pihakedolle		VI-VIII valkoinen	A	Annos 100 g 4,5€
144-5-2	<i>Triosteum pinnatifidum</i>	Liuskakuumejuuri Flikfeberrot	**	Kasvatetaan kauniin lehdistönsä vuoksi. Val-koiset koristeelliset marjat. 60 cm. Tuore maa.		VI-VIII vihreä	B C	Täytekas-viksi
144-14	<i>Trollius spp.</i>	Kulleroseos Smörbollar	**	Aasian-, tarha- ja niittykulleroa. 50-80 cm. Ravinteikas multava maa kaikille kulleroille.		V-VII kelt / oranssi	D	Kosteille niityille
144-14-6	<i>Trollius europaeus</i>	Niittykullero Smörbollar	lk K-S	Kukkavarsi yl. haaraton ja ja liuskaiset lehdet. Pallomaiset tuoksuvat kukat. 50-80 cm.		V-VI hele-än kelt	D	Nuppuisina maljakkoon
147-9	<i>Valeriana sp.</i> 	Vimajuuri Vänderot	lk K-S	Tuoreiden niityjen ja rantojen kasvi. Pystyt varret ja parilehdykkäiset lehdet. 80-100 cm.		VII valk/ v.pun	C	Leikko-kukaksi
147-16	<i>Veratrum sp.</i>	Pärskäjuuri/Nysört	****	"On kasvanut rannassa kauan, komea. 2 m".		vihr/valk	D	P-S
147-16-1	<i>Veratrum album</i>	Valkopärskäjuuri Vit nysrot †	****	Pystykasvuinen ja roteva lehtiperenna. 80-140 cm. Tuore runsasravinteinen multamaa.		VII-VIII kellanvihr	D	Lammen rannalle
147-16-4	<i>Veratrum nigrum</i>	Tummapärskäjuuri Svart nysrot †	** P-S	Paksusta juurakosta kasvaa jäykkä varsi, ku-kat pystyissä suurissa kukinnoissa. 1-1,5 m.		VIII tum. viinipun	D	Lammen rannalle
147-16-5	<i>Veratrum viride</i>	Viherpärskäjuuri Grön nysrot †	*(*)	Näyttävä, suurilehtinen perenna. Myrkyllinen lääkekasvi. 100-150 cm.		VIII vihreä	D	Yksittäis-kasvi
148-1-3	<i>Verbascum chaixii</i> 'Album' 	Ranskantulikukka Franskt kungsbljus	* E-S	Kukinto tähkämäinen, lehdet kevyesti valko-nukkaiset. 60-100 cm. Kuivahko maa. KV.		VII-VIII valkoinen	A	Kylväytyy ja säilyy
148-1-8	<i>Verbascum olympicum</i> 	Jättitulikukka Jättekungsbljus	*** E-S	Lehdet kevyesti valkonukkaiset, kukinto täh-kämäinen. Runsaasti kukintohaaroja. 150 cm.		VII-VIII kullankelt	A	Pihaniitylle
148-1-14	<i>Verbascum thapsus</i> 	Ukontulikukka Kungsbljus	lk	Luonnonvaraisista tulikukistamme suurin. Leh-det pehmeät ja valkonukkaiset. 70-150 cm.		VII-VIII kirkk.kelt	A	Värjäys-kasviksi
148-5 A	<i>Veronicastrum virginicum</i> 	Virginiantädyke Kransveronika	**** K-S	Korkea pensasmainen tädykelaji, komeat täh-kämäiset kukinnot. 1-1,5 m. Tuore maa.		VII-IX sininen	A	Mesikasvi, niitylle
148-5 C			**	Vaalean violetit kukat.			A	
149-1-1	<i>Vicia cracca</i> 	Hiirenvirna Kråkvicker	lk	Köynnöstävä monivuotinen hermekasvi. Leh-det kärhälliset. 20-100 cm. Tuore maa.		VI-VII sininen	H	Rento-kasvuinen
149-1-9	<i>Vicia sepium</i> 	Aitovirna Häckvicker	lk E-S	Lähes koko kesän kukkiva niitty- ja piennar-kasvi. Lehdet kärhälliset. 30-60 cm.		VI-VIII sinipun	H	Tukeva-kasvuinen
151-14	<i>Zigadenus elegans</i>	Tähtililja Grönlilja †	* E-S	Kauniit tähtimäiset kukat. Helppohoitoinen ja kestävä. 30-50 cm. Hiekkanekainen maa.		VII-VII vihr. valk	B	Sipulikasvi

VALKOAPILA 'ISOKALLIO' – Vitklöver

(Trifolium repens) 144-2-12

Ainoa markkinoilla oleva kotimainen nk. nurmikko-typin valkoapila. Kasvaa hillitysti, ei rehota, pienilehtinen. Sopeutunut Suomen kasvuoloihin, talvehtii erinomaisesti. Mainio lisä nurmikkoon ja pihakedolle. Hyvä mesikasvi mehiläisille ja kimalaisille. Kylvä A (kylvä keväällä/alkukesällä suoraan maahan). Luonnonkanta. Annos 100 g riittää 1–2 aarille. MV. Hinta: 100 g / 4,50 €.

VERSOTUS / IDÄTYS Jäsenhinta 2 €; muille 2,5 €

TILAUS-NRO	TIETEELLINEN NIMI	NIMI/NAMN	IKÄ	KUVAUS	VALO		K	HUOM!
72-16-2	<i>Helianthus annuus</i> Giganteus-Ryhmä	Jättiauringonkukka 'Uniflorus' Jättesolros		Versokasvatukseen hyvin soveltuva lajike, myös koristekasviksi. Kaupan siemen.				Annos 30g.
84-6-3 Ve	<i>Lepidium sativum</i>	Vihanneskrassi 'Danska' Smörgåskrasse	L	Helppo idättää kotona. Pienet lehdet ovat hapokkaanmakeat. Voi koko vuoden kasvattaa sisällä. Satoa kylvetään ja korjataan säännöllisesti. Sopii salaattiin, leivän päälle.	☀️	VI-VII punertava		Versokasvatukseen. Annos 25 g
110-5 Ve	<i>Pisum sativum</i>	Herne Ärt		Kotimainen ruokaherne idätykseen ja versokasvatukseen. Kaupan siemen.				Annos 50g.
110-5-6 C		Sokeriherne 'Sweet Horizon' Sockerärt	L	Kestää kesän helteitä, syksyn sateita ja harmaahometta. Runsaasti satoa, jopa lokakuulle. Palot melko säikeettömät. 90 cm.	☀️		a	Versokasvatus. Annos 25g
149-1-3 Ve	<i>Vicia faba</i> Maatiaiskanta	Härkäpapu "Aunus" Bondböna	****	Suuret, litteät ja tummat pavut. Soveltuu versokasvatukseen. Lehtiä voi käyttää myös pinaatin tavoin.				Annos 80g.

Yrttien ja muidenkin vihannesten kasvatusta kannattaa kokeilla myös ruukuissa ja osa sopii kasvatettavaksi ikkunalaudallakin. **Ruukkupuutarhaan** käy mainiosti mm. basilika, korianteri, persilja, ruohosipuli, sitruunamelissa, revonhätä, chilipaprika ja villirucola.

Ikkunalaudalle

Vihanneskrassia voi koko vuoden kasvattaa sisällä ja mm. sokeriherne, punajuuri, mangoldi, kiinan-sipuli, härkäpapu, valkosipuli ja tattari sopivat hyvin versokasvatukseen.

HEINÄT JA VILJAKASVIT

Jäsenhinta 2 €; muille 2,5 €

TILAUS-NRO	TIETEELLINEN NIMI	NIMI/NAMN	IKÄ	KUVAUS	VALO ☼	K	HUOM!
30-4-2	<i>Avena sativa</i>	Mustakaura "Savitaipale" Havre	****	Vanha kaurakanta E-Karjalasta. Leveä röyhy koristeellinen. Kuori täysin tuleentuneena pikimustaa. Linnunjyviksi, lyhteiksi. 100-120cm	☼		a Ap. Savitaipale. YV. Annos 30 g
53-3-1	<i>Dactylis glomerata</i>	Koiranheinä Hundäxing	lk	Mätästävä heinä ja rehukasvi. Harmaanvihreät leveät lehdet. 50-150 cm. Tuore maa. MV.	☼☾	VI-VIII	A Nopeakasvuinen
64-10-1	<i>Fagopyrum esculentum</i>	Tattari "Maatiaiskanta"	K-S	Vanha gluteeniton viljelykasvi. Koristeellinen valkoisine kukkineen ja punaisine varsineen.	☼	VII-VIII valk/punert	a Annos 50g YV
75-9-2	<i>Hordeum vulgare</i>	Kuoreton ohra 'Dostalek'		Erittäin satoisa, yhdestä jyvistä kasvaa monta kortta. Hikevä maa. 90-110 cm. Ks. 34	☼		a Annos 30g YP-viljely
130-13-1 A	<i>Secale cereale</i>	Kaskiruis "Sulonruis" / Routaruis Råg	**** P-S	Hyvin pensastuva, satoisa ja pitkäkortinen maatiaiskanta. Suositellaan erityisesti Pohjois-Suomeen. Ap. Kainuun Ristijärvi. 1,5-2 m.	☼		Annos 50g 200g 4,5 €
130-13-1 D		"Lennuksen ruis"	****	"Maatiaisruis, jota on ammoisista ajoista viljelty kotiseudullaan Etelä-Karjalassa Lennusjärven ympärillä."	☼		Annos 50 g, 200g 4,5 €
144-11-5	<i>Triticum monococcum</i>	Yksijyvävehnä Enkornsvete		Vehmien perusmuoto. Itävaltalaisista kantaa. Hikevä maa. 100-120 cm. Ks. 34.	☼		a Annos 20g YP-viljely

Erikoisviljoja ylläpitoon (tilaus siemen@maatiainen.fi)

144-11-5 Yksijyvävehnä (*Triticum monococcum*) eli einkornvehnä/enkornsvete on vehmien perusmuoto. Itävaltalaisista kantaa. Korkeus 100-120 cm. Melko heikkosatonen. Kasvutapa rento. Ei pärjää rikkaruohoille. Menestyy aurinkoisella paikalla, hikevässä maassa. Annos 20g.

75-9-2 Kuoreton eli paljasjyväinen ohra (*Hordeum vulgare*). Jyvän akanakuori irtoaa kypsymisvaiheessa. Näin koko jyvä tulee hyödynnetyksi. Lajike 'Dostalek'. Erittäin satoisa, yhdestä jyvistä kasvaa monta kortta. Sietää vain kohtuullista lannoitusta. Lakoontuu herkästi ja rupeaa silloin juuresta versomaan uudelleen. Korjuu työstä, jos on mennyt lakoon. Puinti helppoa. Maku melko voimakas. Korkeus 90 - 110 cm. Kuorettomuuden pysyvyydestä ei ole vielä varmaa havaintoa. Menestyy aurinkoisella paikalla, hikevässä maassa. Kylvö harvaan, sillä pensastuu runsaasti. Viljelijän kertomaa: "Olen kylvänyt 150 kg/ha. Tässä jyvässä tiivis pintakerros, joka ei sula uunissa, jää aika napakaksi. Ap. Slovakia -15. Annos 30g (riittää 2m²).

Lisää viljoja sivulla 47.

YKSIVUOTISET KASVIT

Jäsenhinta 2 €; muille 2,5 €

TILAUS-NRO	TIETEELLINEN NIMI	NIMI/NAMN	IKÄ	KUVAUS	VALO		K	HUOM!
17-10	<i>Adlumia fungosa</i>	Adlumia Adlumia	****	Harvinainen köynnös. Kukat muistuttavat pik-kusydämen kukkia. 2-3 m.Tuore rav. maa.		VI-IX punaliila	b	Säleikköön
19-4-2	<i>Agrostemma githago</i>	Aurankukka Åkerklätt † (siemenet)		Vanhanajan viljapellon rikkaruoho. Suuret, leveän torvimaiset kukat. Vileänä kesänä siemenet eivät ehkä ehdi kypsyä. 30-60 cm.		VI-IX violetinpun + valk	a	Syyskylvö eduksi. Kylvätty.
22-2-4 C	<i>Amaranthus hybridus</i> subsp. <i>cruentus</i>	Purppurarevonhän-tä 'Velvet Curtains' Blodamarant	*	Erikoinen ryhmäkasvi. Tukevat varret ja isot lehdet. Pystyt työttömyiset kukinnot. Koko kasvi tummanpunainen. 30-50 cm.		VII-IX tumman punainen	b	Kukka-astioihin
22-2-4 D		'Pygmy Torch'	*	Matala, pystyt punaiset kukinnot.			b	
36-10-3 A	<i>Calendula officinalis</i>	Tarhakehäkukka Ringblomma	-/**	Vanha koriste- ja lääkekasvi. Haarautuvat varret, suuret mykeröt. 40-70 cm.		VI-IX kelt + oranssi	a	
47-11-3	<i>Commelina tuberosa</i>	Tarhasoljo Himmelsblomma		Kukat ovat kolmiteräiset, lehdet heinämäiset. Juurakko talveksi kellariin. 15-30 cm.		VIII-IX sininen	b	Talvetus vileässä
47-15-1	<i>Consolida ajacis</i>	Tarhakukonkannus Romersk riddarsporre	*	Pystyhaarainen koristekasvi, lehdet liuskaiset. 20-100 cm. Kuivahko, läpäisevä maa.		VI-VII sinivioletti	c	Joutomaat, pientareet
49-3-2 A	<i>Cosmos bipinnatus</i>	Punakosmos "Viena" Rosenskära	****	Tillilehtinen vanhanajan kesäkukka. Vienan Karjalasta tuotu vanha kanta. Kukkii varmasti ja aikaisin, ehtii kypsyttää siemenet. 80-120 cm. Hiekkapitoinen maa. Hallanarka.		VII-IX eniten valkoista	a	Kukkaniityl-le, leikkokukka
49-3-2 B		"Aino"	****	Punasävyisiä kukkia tummanpun. valkoiseen.			a	Ap. Iisalmi
52-5-2	<i>Cyclanthera pedata</i>	Herkkuhyppykurku Korla	*	Kotoisin Meksikosta. Köynnöläs vihanneskasvi. Hedelmät syödään raakoina (nuoret) tai kypsennettyinä/täytettynä (vanhat). 2-3 m.		VI-IX keltainen	b	Säleikköön verkkoon. Satoisa
53-9	<i>Cuscuta europea</i>	Humalanvieras Nässelsnärja	lk E-S	Harvinainen ja erikoinen loiskasvi. Langanohuet varret jopa 1 m pitkät. Kosteaa maa.		VIII-IX punertava	a	Isäntänä ylnokkonen
53-13-1	<i>Datura innoxia</i>	Nukkahulluruoho † Mexikansk spikkklubba	*	Erikoinen kesäkukka. Tukevavartinen, suuret lehdet. Pystyt, suppilomaiset kukat tuoksuvat voimakkaasti. Kesäkukkaryhmiin ja astioihin.		VIII-IX valkoinen	b	Ei lapsiperheen pihalle.
53-13-3	<i>Datura stramonium</i>	Okahulluruoho Spikkklubba †	E-S K-S	P-Amerikasta kotoisin oleva erikoisen hajui-nen kasvi. Piikkinen kota. Ks. kuvaus yllä.		VII-IX valk/lila	b	Vältä koskettelua
59-4	<i>Echinocystis lobata</i>	Piikkikurkku Taggreva	** P-S	Rehevä, nopeakasvuinen köynnös. Emikukista pieniä piikkipintaisia korist. kurkkuja. 4 m.		VII-IX valkoinen	b	Säleikköön verkkoon
67-11-2	<i>Galinsoga parviflora</i>	Tarhasaurikki Gängel	E-S	"Oikein soma miniätyyrikukka. Taimitarhan tienlaidalta". Itää +20 asteessa. 10-40 cm.		VII-IX valkoinen		Ap. Porvoo
68-5-36	<i>Geranium robertianum</i>	Haisukurjenpolvi Stinknäva	lk E-S	Vanha rohdoskasvi. Monihaarainen, karvainen varsi; lehdet kolmisormisia. 15-40 cm.		VI-IX ruusupun	b	Lehtoon, kivikkoon
69-11	<i>Glebionis</i> sp.	Suvikakkara "Merquerita" Kranskrage	**	"Kirkkaan keltainen ja astettain vaalenee. Kerätty suurin osa kelt. kukista." 80-100 cm.		VII-IX keltainen	a	Ap. Kreikka, Rodos
86-10-10 A	<i>Linum usitatissimum</i>	Pellava 'Bellinka' Spånandslin		Korkea, myöhäinen kuitupellava. Kuiduksi keruu 30-35 päivää kukinnasta. 100 cm.		VI-VIII valkoinen	a	Kuitu- ja öljykasvi
86-10-10 YB		'Marta'	****	Öljy- ja kuitupellava. Karjalaisista maatais-kannoista jalostettu lajike vuodelta 1935. Ukolaisia lajikkeita aikaisempi, viljelyvarmempi. Kuidun laatu heikompi. Kuidun tuotanto I-III ja öljyn I-II. Hikevä hietasavimaa.		valk tai sin	a	YP-viljely Ap. Boreal, E-S.
90-12-5	<i>Malva sylvestris</i> subsp. <i>mauritanica</i>	Maurinkültomalva Stor rödmalva		Komea kesäkukka. Suuret, kiiltävät kukat pitkin vartta alhaalta ylös. 100 cm.		VII-IX t. purpp.pun	ab	Leikkokukaksi
97-20-5 A	<i>Nicotiana rustica</i>	Palturitupakka / Kessu Bondtobak †		Kessua viljelty meillä jo 1700-luvulla. Lehdet suuret, puikeat. Latvatertussa torvimaiset kukat. Komea koristekasvinakin. 25-150 cm.		VII-IX viher.kelt	b	Erinomainen mesikasvi
97-20-9	<i>Nicotiana tabacum</i>	Virginiantupakka Virginiatobak †	*	"Oikea" tupakka. Pystyt varret ja isot ohuet lehdet. Pitkät torvimaiset kukat. 60-120 cm.		VII-IX vaal.pun	b	Taustakasvi

102-3-16 B	<i>Papaver rhoeas</i> 	Silkkiumnikko Kornvallmo	**** (lk)	Varsi lehdekäs, jäykkäkarvainen. Näyttävä yksinkert. kukka. 20-100 cm. Tuore maa.		VI-IX punainen	a	Ap. Gotlanti
102-3-16C				Erivärisiä kukka. 50-90 cm.		VI-IX	a	
102-3-18 A	<i>Papaver somniferum</i>	Oopiumiumnikko Opievallmo	****/ **** E-S	Ikivanha lääke- ja koristekasvi. Koko kasvi karvaton, harmahtavan vihreä. Suurin osa yksinkertaisia kukkia. 0,5- 1 m. Läpäisevä maa		VII-IX liila/ punaisia	a	Isot kukat. Kylväätyy
102-3-18 D		"Musta"		Ilmeisesti jokin uudempi puutarhalajike.			a	
102-3-20 A	<i>Papaver Paeoni-florum</i> -Ryhmä	Pioniumnikko Pionvallmo	**	Kukat suuret (8-15 cm) kerrotut. Kasvutapa tukeva, eivätkä kukat nuoku. 70-90 cm.		VII-IX vaal.pun	a	Kylväätyy
102-3-20 B			P-S	Ruusunpunainen kerrottu kukka.			a	
102-3-20 C			-/**	1-kertainen, osalla ripsureunainen kukka.		vaal.pun	a	
133-18-2	<i>Silene armeria</i>	Tarhakohokki Rosenglim	****	Maatiaiskasvin ainesta. Pystyt varret, pienet lehdet. Monikukkainen kukinto. 30-60 cm.		VI-VIII ruusunpun	a	Kylväätyy
133-18-5	<i>Silene colorata</i>	Kirjokohokki "Kreeta" Brokglim	(lk)	Mätästävä kasvutapa. Syvään halkoiset terälehdet, kukkii runsaasti. 10-20 cm.		VII-VIII ruusunpun	b	Kp. Kreeta.
133-20	<i>Silybum marianum</i> 	Maarianohdake Mariatistel	- /*	Kotoisin Välimeren alueelta. Lehdet isot, valkoverkkokuvioiset. Mykeröt ohdakemaiset, kehtosuomut koristeellisen piikkiset. 1-1,5 m.		VII-IX sinertävän punainen	ab	Taustakasvi. YV-KV.
140-4-1	<i>Tagetes erecta</i>	Isosamettikukka "Tiibet" Stor tagetes	*	"Ystäväni naapurit toivat siemenet Lhasasta buddhalaisen temppelin pihalta." 70-100 cm.		tumman- punainen	ab	Kukkii pitkään.
140-4-4 A	<i>Tagetes patula</i>	Ryhmäsamettikukka Sammetstagetes	****	"Ystävä tuonut Australiasta yli 20 v. sitten." Korkeus 40-50 cm. Kukkalaatikkoon.		VI-IX ker- rottu kelt.	b	Ap. Australia
140-4-4 C			**	Kullankelt. keskus, ruskeanpun. laitakukat		'Kissansilmä'	b	
140-4-4 E			- /*	Mm. oranssia ja kelta-punakirjavaa.		väriseos	b	
140-4-6	<i>Tagetes linnaeus</i>	Ryhmäsamettikukka Sammetstagetes	****	"Kulttuuriperintölajike 1920-luvulta. Pensasmainen, siro. Ap. Linnén Hammarbyn tila."		1-kert.pun (pronssin)	b	Ap. Ruotsi
140-7-6	<i>Tanacetum parthenium</i>	Reunuspietaryrtti Mattram	-	Kukintaa riittää pitkälle syksyyn. Kukat minikokoisia päivänkakkaran kukkia. 10-50 cm.		VII-IX valkoinen	b	Reunuskasviksi
145-2	<i>Tropaeolum sp.</i>	Köynnöskrassi Indiankrasse	-/*	Näyttävä ja kiitollinen kesäköynnös. Kukat ja siemenkodat syötäviä. Hallanarka. 1-3m.		VI-IX väriseos	ab	Säleikköön amppeleihin
145-2-6	<i>Tropaeolum peregrinum</i>	Kanariankrassi Fjärilskrasse		Nopeakasvuinen, helppohoitoinen köynnös. Perhosmaiset kukat (syötävät). 2-3 m.		VI-IX keltainen	ab	Säleikköön amppeleihin

SYÖTÄVÄT KASVIT

Jäsenhinta 2 €; muille 2,5 €

JÄSENTEN OMISTA PUUTARHOISTA KERÄTTYJÄ SIEMENIÄ.

TILAU- NRO	TIETEELLINEN NIMI	NIMI/NAMN	IKÄ	KUVAUS	VALO		K	HUOM!
18-9-3	<i>Agastache foeniculum</i> 	Yrtti-iiso Anisisop	*/**	Etelässä läpäisevässä maassa yl. monivuotinen tai ainakin kylyäytty. Nokkosmaiset lehdet, kukat tähtkämäisissä kukinnoissa. 50-80 cm.		VII-VIII violetti	ab	Aniksen makua teehen
20-2-22	<i>Allium fistulosum</i>	Pillisipuli Piplök	****	MV, ns. talvisipuli, sipulinvarsista satoa jo ke- vällä. Varsinaisia sipuleita myös ruuanlaittoon		VII-VIII kellertävät	a	Miedon makuinen
20-2-40	<i>Allium x proliferum</i>	Ilmasipuli Luftlök	****	MV. Naattisatoa jo varhain keväällä. Kaikki kasviosat syötäviä. Puolimetristen lehtien päihin kasvaa röykkiö pikkusipuleita. Pikkusipuli istutetaan keväällä maahan.		VII-VIII	A	Annokses- sa 12 pik- kusipulia
20-2-44 A	<i>Allium sativum</i>	Valkosipuli "Ristijärvi" Vitlök Myydään kynsinä.	**** P-S	Voimakkaan makuinen ja monia terveysvaiku- tuksia omaava sipuli. Istutus varhain keväällä kynsi kerrallaan. Korjuu kun naatisto kellas- tuu. Pienikyntinen. Rav. hiekkamultamaa.		VII-VIII	a	Kainuulai- nen kanta. Kylmäkäsi- tely.
20-2-44 B		Talvivalkosipuli Myydään itusilmuina	** P-S	Itusilmut ovat sipulin kukintoon kasvavia pik- kuisia "kynnenalkuja". Jätä maahan talveksi, itusilmut jatkavat kasvua keväällä.		VII-VIII	a	Kasvatus hitaampaa.
20-2-44 C		Talvivalkos. itusilmuja 'Aleksandra'	****	Voimakas maku, viljelyvarma. Kynnet puner- tavat. Kasvattaa yleensä kukkavanan (1 m).		VII-VIII	a	Terve lajike
20-2-44 F		Talvivalkos. itusilmuja		"Aili". Kanta peräisin Siperiasta.			a	
20-2-44G		Talvivalkos. itusilmuja	*/**	"Jokin yleislajike". Osa ap. valkosipulimark- kinoilta suomalaiselta kasvattajalta 2010.			a	
20-2-45	<i>Allium sativum</i> var. <i>ophioscordon</i>	Helnivalkosipuli itusilmuja Ormlök	E-S	MV, pienikyntinen ja runsaasti itusilmuja muo- dostava valkosipulin kanta. Vaivaton kasvi!			a	Vihannes- kasvi
20-2-46	<i>Allium schoenoprasum</i>	Ruohosipuli Gräslök	**/ lk	Tuttu monivuotinen mieto vihannessipuli. Tihe- ät lehtimättäät. 20-40 cm. Kuivahko maa.		VI-VIII punalila	A	Kivikkoon
20-2-47	<i>Allium schoenopra- sum</i> subsp. <i>sibiricum</i>	Ruijanruohosipuli Jättegärlök	*** E-S	Edellisen kookkaampi alalaji. Lehti jopa 6 mm leveä, päältä litteähkö. 30-60 cm.		VI-VII lila	A	Ap. Juoru- mäki, Hki
20-2-61	<i>Allium scorodoprasum</i>	Käärmeenlaukka Skogslök Itusilmuja	lk E-S	MV. Ravinnoksi käytetään nuoria varsia ja sipulia. Kukintoon kehittyä runsaasti itusilmu- ja. Itusilmut kylytetään läpäisevään maahan.		VI-VII sinipun	A	Helppo kasvattaa
24-1-1	<i>Angelica archangelica</i>	Väinönputki Kvanne	lk P-S	Lapin aromikas ja terveellinen kasvi. Maku parhaimmillaan keväällä. Houkuttelee hyö- dyllisiä petohyönteisiä. Tuore maa. 200 cm.		VII-VIII vihertävä	D	Nuoret versot vi- hanneksina
26-6-1	<i>Arctium lappa</i>	Isotakiainen "Kuusisto" Stor kardborre	lk E-S	Rohdos- ja hyötykasvi. Juuren käyttö kuten mustajuurella ja nuorta vartta kuten parsaa. 800 m varoetäisyys. 0,9-2 m. Rav. maa.		VII-IX kehräkukat punaiset	A	Ap. Kaari- na, Kuusis- to
28-5-6 YA	<i>Asparagus officinalis</i> Ylläpitoviljelyyn!	Parsa "Teuva" Sparis	****	Parsaa on viljelty Suomessa jo 1700-luvulla. Käytetty ruokana, myös lääkekasvina. Tuore, rav., kalkittu ja savensekainen maa. 80-150		VI-VII kellertävä	a	Kauan viljelty kanta
29-9	<i>Atriplex hortensis</i>	Tarhamaltsa Trädgårdsmålla	**	'Vanhanajan "pinaatti". Lehtien (pun) maku on paras ennen kukintaa. YV. 0,5-2 m.		VII-VIII	a	Myös koris- tekasvi
30-4-2	<i>Avena sativa</i>	Mustakaura "Savitaipale" Havre	****	Vanha kaurakanta E-Karjalasta. Leveä röyhy koristeellinen. Kuori täysin tuleentuneena piki- mustaa. Linnunjyviksi, yhteiksi. 70-100 cm.		Kylvö aikaisin keväällä	a	Ap. Savitai- pale. Annos 30 g
30-17-1	<i>Barbarea verna</i>	Krassikanankaali Vinterkrasse		Helppohoitoinen lehtivihannes. Nuoria lehtiä salaattiin tai valmistaa pinaatin tapaan. 50 cm.		Kylvö V- VII	a	Mausteinen maku
30-20	<i>Basella alba</i>	Malabarinpinaatti Malabarspenat	*	Trooppinen köynnös, jota käytetään ravinto- kasvina. Viljely onnistuu talvella sisällä ja ke- säisin ulkona. Nuoret versot/ehdet salaattiin, vanhat lehdet kypsennettynä. 2-3 m.		Kylvö II- III. Liota ennen kylvöä.	b	Siementen itävyys säilyy 4 v.
33-7-1 A	<i>Borago officinalis</i>	Rohtopurasruoho Gurkört	*	Tunnetaan kurkkukyrttinäkin. Kukilla koristella juomia, pakastaa jääkuution sisään. 50-80 cm		VI-IX sin- tai valk	a	Biodyn. sie- men

33-21-6 YA	<i>Brassica napus</i> subsp. <i>napobrassica</i> Ylläpito viljelyyn! 	Maatiaislanttu "Messukylä" Kålrot <u>Siemeniä on vähän</u>	****	KV, 1. vuonna kasvaa mukula ja toisena kukkii. Kellarissa mukulat pärjäävät talven yli ja kasvatusta voidaan jatkaa seuraavana keväänä. Ei säily kovin hyvin varastossa, ei koneellista sadonkorjuuta. Maultaan makea.		2. vuonna keltainen rypsimäinen kukka	ab	100 v. Tarpereella kasvanut kanta. Annos 1 g
33-21-6 B		Maatiaislanttu "Simo" Kålrot	****	Satoisa ja tasalaatuista satoa antava. Soveltuu varhaisviljelyyn, syksyllä korjattavaksi ja varastoitavaksi. Mieto ja hyvän makuinen.			ab	Jo 1800-l viljelty lanttu. 1g
33-21-6 C		Maatiaislanttu "Sulikka" Kålrot	****	Juurimukulan yläosa vihreä. Mallon väri on keltainen. Isokokoinen, hyvin säilyvä ja maukas lanttu. Vanha kuhmolainen kanta.			ab	Annos 1 g
33-21-23 A	<i>Brassica rapa</i>	Kaskinauris "Eno" Rova	****	Vanha suomalainen kaskinauriskanta Karjalasta. Korjuu syysmyöhällä, varastointi kellarin. Nauriit kelta-, sini-, puna-, tai kirjavakuo- risia. Lämmin, multava hieta/hiekkamaa.		Kylvö ke- säkuun alussa	a	Maatiais- kasvi 1990 Annos 3 g
38-5	<i>Cannabis sativa</i>	Öljyhamppu Hampa		Syötävä hamppu (siemen). Kylvö suoraan pellolle toukokuussa. Savimultainen maa, vahva lannoitus. Kaksikotinen. YV. 1-1,5 m.		VII-VIII	a	Ei hallan- arka. Annos 50 g
38-9-2	<i>Capsicum annuum</i> var. <i>aviculare</i> (<i>baccatum</i>)	Marjapaprika chili 'Aji Cristal' Bärpeppar		Yksi aikaisimmista lajikkeista. Satoa alk. 60 vrk. Paprikat suippoja, lommoisia, keskitulisia. Maku hedelmäinen ja mehukas. 1-1,2 m.		Esikasva- tus maalis- kuussa		Köynnös- tävä, tuettava
38-9-4	<i>Capsicum annuum</i> Chili-Ryhmä	Chilipaprika 'Cayenne Long Slim' Chilipeppar		Pepperonityyppinen, erittäin voimakas maku. Sato kypsyy nopeasti. Käyttö vihreänä/pun- tuoreena tai kuivattuna. Korkeus 60-90 cm.		Esikasva- tus maalis- kuussa		Tarvitsee tuen
38-9-7	<i>Capsicum annuum</i> Longum-Ryhmä	Maustepaprika / chili 'Filius Blue' Chilipeppar	****	Kaunis, pienikokoinen ja hyvin koristeellinen paprika. Hedelmät ovat 1-2 cm, raakoina tulisia, mutta miedontuvat kypsyessään.		Esikasva- tus maalis- kuussa	A	Ap. Sesam Annos 20 siementä
39-13 A	<i>Carum carvi</i> 	Kumina Kummin	lk	Ikivanha luonnonvarainen kasvi leivän, juuston ja viinan mausteeksi. KV. 30-60 cm.		VI-VIII valkoinen	a	Hyväaromi- nen kanta
39-13 B				Luomuviljelty kumina.			a	
42-2-1	<i>Chaerophyllum</i> <i>bulbosum</i>	Mukulakirveli "Lapinlahti" Rotkörvel	E-S	Vanha viljelyskasvi Suomessa. Viljelty tark- kelyspitoisen juurimukulan takia. 1-2 m. KV.		VII-VIII valkoinen	D	Syyskylvö paras
42-13-3	<i>Chenopodium</i> <i>bonus-henricus</i>	Hyvänheikinsavik- ka Lungmälla	** / ****	MV, luotettava vanhanajan "pinaatti". Rehevä kasvutapa. 10-80 cm. Rav., läpäisevä maa.		VI-VIII	A	Koristekas- viksikin
43-17-4	<i>Cichorium intybus</i> 	Sikuri "Sipoo" Cikoria	****	Helppohoitoinen hyötykasvi, MV. Voikukka- mainen lehtiruusu. Lehtiä ja kukkia sa- laattiin. 50-100 cm. Tuore, läpäisevä maa.		VII-IX sininen	A	Ap. Sipoo, yli 50v. van- ha kanta
48-1 A	<i>Coriandrum</i> <i>sativum</i> 	Korianteri Koriander		YV maustekasvi. Kaikki kasvin osat syötäviä, mutta yl. käytetään siemeniä tai lehtiä. Kuivah- kot rinnepellot parhaita viljelyyn. 30-60 cm.		VII-VIII valkoinen	a	Hyvä mesikasvi
49-8-3	<i>Crambe maritima</i>	Euroopanmerikaali Strandkål	lk E-S	Sinivihreät kaalimaiset lehdet. Valkaisemalla (keväiset versot peitetään) maku miedontuu. Nuput voi syödä parsakaalin tavoin.		VI-VII vakoinen	C	MV, 30- 75 cm. Kp. Kumpula
51-6-4	<i>Cucurbita</i> <i>moschata</i>	Myssikurpitsa Myssumpu		Malto tummanoranssia, makeaa ja sisältää paljon karoteenia. Ohutkuorinen.		Esikasva- tus IV	b	Sopii mm. piirakoihin
52-5-2	<i>Cyclanthera</i> <i>pedata</i>	Herkkuhyppykurk- ku Korila	*	Kotoisin Meksikosta. Köynnöläs vihannes- kasvi. Hedelmät syödään raakoina (nuoret) tai kypsennettynä/täytettynä (vanhat). 2-3 m.		VI-IX keltainen	b	Säleikköön verkkoon. YV.
64-10-1	<i>Fagopyrum</i> <i>esculentum</i> 	Tattari Maatiaiskanta 'Laihia' Bovete	K-S	Vanha gluteeniton viljelykasvi. Koristeellinen valkoisine kukkineen ja punaisine varsineen. Loppukesällä punertavat lehdet. Kylvö lämpimään maahan. Hikevä rinnepelto paras viljelyyn. Mesi- ja viherlannoituskasvi. 50-80 cm.		VII-VIII valkoinen- punertava	a	Kp. Imatra. Maatiais- kasvi 2014 Annos 50 g
66-6-5	<i>Fragaria vesca</i>	Ahomansikka Smultron	E-S lk	Kasvaa maanmyöntäisesti, leviää rönsyillä. Syötävät marjat. MV. 5-15 cm.		VI-IX valkoinen	B	Maatiaiskas- vi 2017!

71-12 YB	Habltzia tamnoides Ylläpitoviljelyyn!	Köynnöspinaatti "Järvensivu" Rankspenat 1 annos/tilaaja	****	Vanha köynnös- ja hyötykasvi. Kasvattaa pitkän/uurteisen varren, johon lehdet kiinnittyvät kierteisesti. Lehtiä käytetään pinaatin tapaan raakana/ryöpättyä. MV. 400 cm.		VII-VIII	C	Viljelyjäänne. Ap. Tampere
85-2 A	Levisticum officinale	Liperi Libbsticka	-/**	Voimakaskasvuinen ja -arominen liemiyrty. Lehtiruoteja sellerin tapaan. MV. 150 cm.		VII-VII kellertävät	A B	Maatiais- kasvi 2010
85-2 YB		"Lievestuore"	****	Vanha kanta Lievestuoreelta.				YP-viljely
85-2 D			****	"Ikivanha kanta Vanhamäen kylältä"				K-S
96-4 A	Myrrhis odorata	Saksankirveli Spansk körvel	****/ ****	Suuret, pehmeät saniaismaiset lehdet. Pirkät siemenet kypsänä mustat, koristeelliset. Koko kasvi maistuu anikselta ja lakritsilta. Leviiä herkästi ympäristöönsä. MV. 50-150 cm.		VII-VIII valkoinen	D	Nuoria versoja vihanneksina
96-4 B			**	Pohjois-Suomesta olevaa kantaa.			D	
103-2 B	Pastinaca sativa	Palsternakka 'Tender&True' Palsternacka	**	Ikivanha lääke- ja ravintokasvi. Syötävät juuret säilyvät talven yli maassa. KV. 60-120 cm		VII-VII vihr.kelt	a	
103-2 C			*	Yllätyslajike!			a	
103-2 E		'Student' (Ylioppilas)	****	Puolipitkä, paksu ja hienonmakuinen 1880-luvulla lajostettu lajike. Hyvä hyönteiskasvi.			a	
103-2 F		'Fiskars'	****				a	
106-2-4-1 SK	Phaseolus vulgaris var. vulgaris	Salkovahapapu 'Neckargold' Stångböna		Keltainen palko syödään keitettynä. Erittäin satoisa kasviuoneessa. Palossa 8-10 papua. Voi pakastaa. Herkullinen. 200 cm, tuettava.		Satoa VII-IX	ab	Kasvu aika 65 vrk.
110-5-1 AY	Pisum sativum var. arvense Ylläpitoviljelyyn!	Peltoherne 'Inkilä'" Kokart Siemeniä on vähän	****	Viljelty Suomessa 50 vuotta. Tuleentuneet herneet kulmikkaita vaalruskeita. Voimakas maku. Käyttö kuivattuna kuten pavut. 2 m.		2-väriset, punivioletti	a	Ap. Juva, Inkilän hovi
110-5-1 BY	Pisum sativum var. arvense	'Hälsinge gråart' NGB4078	****	Puolikorkea lajike (1-1,5 m) 1800-luvulta. Herneet pieniä, vihertävän harmaita, pilkullisia		2-väriset kukat	a	Ap. Hälsingland Ruotsi
110-5-5 A	Pisum sativum var. sativum	Silpöydinherne Maatiaisherne "Stenu" Märgärt	E-S	Aikainen, satoa jo heinäkuussa. Tuorekäyttö. Makea. Siemenviljely: palkojen annetaan kasvaa, kunnes ne kuivuvat ruskeiksi ja herneet muuttuvat koviksi. 200 cm.		kukka valkoinen	a	Vanha kanta Turusta. Kuiva herne vihr/kelt
110-5-5 YB	Ylläpitoviljelyyn!	'Champion of England'		Vanha lajike 1840-luvulta. Reheväkasvuinen, maukas, satoisa ja myöhäinen. 60-75 vrk. Palot pitkiä ja komeita, herneet isoja.		1-1,5 m.	a	Ap. Englanti
110-5-5 YC	Ylläpitoviljelyyn!	'Ruotsalainen' Maatiaisherne tai vanha lajike	****	"Valtavan runsas sato syysmyöhälle asti." Kiva syksyllä, kun ei ole enää muita hemeitä. Lyhyemmät palot kuin nykyherneissä.		1,5-2 m	a	Korkea, tuettava
110-5-5 YD	Ylläpitoviljelyyn!	'Pämun sokeri / "Pärnu"		Pikät palot (n.14 cm) päästä käyrät. Maku erittäin makea. Kuivat herneet vihreitä ja kurtuisia. Korkea, jopa 2 m. Tuettava.		valkoinen	a	Ap. Pärnutori
110-5-9 YA	Pisum sativum var. sativum Ylläpitoviljelyyn!	Tarhaheerne 'Kerimäki' Märgärt	****	Palot lyhyitä (4-5 cm). Tuleentunut siemen pyöreä, keltainen ja ei kovin suuri. Kestää pakkasta. Kasvaa savimaassakin. 1,5-2 m.		pienet valkoiset kukat	a	Vanha rokkaherne
110-5-9 YB	Ylläpitoviljelyyn!	'Lempinen'	****	Ei hajoa keitettäessä. Aikainen, lyhyet palot. Muistuttaa 'Kerimäki' -kantaa, mutta herneet hiukan isommat ja litteämmät. 1-1,5 m.		pienet valkoiset kukat	a	Ap. Nurmes. Vaatii tukea
118-1-3 C	Rheum x hybridum (syn. R. rhubarbarum)	Tarharaparperi 'Koski' Rabarber	**** E-S	"Isoäidin istuttama 1920-luvulla. Rehevä, iso-lehtinen ja paksuruotinen." Tuore, syväml- tainen maa. Savimaakin käy.		VII-VIII	A	
118-1-3 H		"Alavieskalainen"	**** P-S	"Lähes 100 vuotta vanha kanta. Satoisa, aika- lailla punavartinen"			A	
118-1-3 I		"Porvoo"	****	"Punavartinen. Tulee vaal.punainen kiisseli."			A	Yli 100v.
125-2-4	Rumex patientia	Pinaattierakka 'Fredrika' Spenatskräppa	**** E-S	"Vihannessuolaheinä". Lehtiä voi käyttää pinaatin tapaan. Kanta on peräisin J. L. Runebergin kotimuseon puutarhasta. 50-150 cm.		V-VII	A	Mm. kalan mausteena
125-2-5	Rumex rugosus	Tarhasuolaheinä Trägräddssyra	* E-S	Niittysuolaheinän viljelty muoto, lehtien happe- popit. alempi. Voidaan syödä tuoreenakin ja tehdä mm. keittoa. Pitkä satoaika. 30-40 cm.		VI-VII	A	Sitruunan makua ruokaan

125-2-6	<i>Rumex sanguineus</i>	Punahierakka / Viinisualaheinä Rödådrad syra	*	Koristeellinen punaruotinen salaattivihannes. Nopeakasvuinen. Kukat poistetaan, jos kerätään lehtisatoa. KV-MV. 30 cm.		VI-VII	A	Ruukussa sisälläkin
RUKIIN siemenviljelyssä vähintään 200 metrin varoetäisyys muihin ruislajikkeisiin. Suosiltettava YP-viljelyala on 3-5 aaria.								
130-13-1 A	<i>Secale cereale</i>	Kaskiruis "Sulonruis" / Routaruis Råg	****	Hyvin pensastuva, satoisa ja pitkäkertainen maatiaiskanta. Suositellaan erityisesti Pohjois-Suomeen. Ap. Kainuun Ristijärvi. 1,5-2 m.			a	Annos 50g, 200g 4,5 €
130-13-1 D		"Lennuksen ruis"	****	"Maatiaisruis, jota on ammoisista ajoista viljelty kotiseudullaan Etelä-Karjalassa Lennusjärven ympärillä."				Annos 50 g, 200g 4,5 €
134-5-2 Y	<i>Sium sisarum</i> Ylläpito viljelyyn!	Sokerijuuri Sockerrot	****	Harvinainen, viljelty sokeripitoisen juurimukulan takia. Ehti tehdä siementä K-Suomessa. Hyönteispölytteinen. Tuore multamaa. MV. Syyskylvö, kevätkylvössä itää huonosti.		Syyskylvö paras	C	Vanha ruotsalainen kanta
134-11-6	<i>Solanum anthropophagorum</i>	"Kannibaalien tomaatti" (poro poro)		Tukevakasvuinen, paksu runko, pensasmainen. Vähän hedelmänlihaa, ei hyviä tuoreina. Käytetään kypsennettynä mm. kastikkeissa.		Kukka valkoinen	b	Ap. Fidzisaaret. 1-3 m
134-11-7 A	<i>Solanum lycopersicum</i>	Tomaatti "Potattomatti" Tomat	****	"Vaativaton kasvattaa, aikainen lajike, maukkaat tomaatit." Lehdet muistuttavat perunan lehtiä. Avomaalla maku parhaimmillaan. Satoa niin kauan kuin olosuhteet suotuisat.		Esikasvatus maalis-huhtikuussa	b	Ap. Savitai-pale. Yli 60 v. viljelty kanta
134-11-7 C		Tomaatti 'Sibirjak' (1773) Tomat		"Punainen, pyöreä, keskikokoinen, aikainen ja talvenkestävä". Nopeakasvuinen pensastomaatti. Hedelmät tertuisissa (80g). Venäläistä alkuperää. 60-100 cm. "Valtavan satoisa".			b	Avopölytteinen. Tarvitsee tukea
134-11-7 L		Viron tomaatti 'Mato'		Monihaarainen leveä pensas, satoisa. Tomaatit mietohappoisia ja maukkaita. 60 cm.			b	Tuettava
134-11-7 -4 YA	Ylläpito viljelyyn!	Pihvitomaatti 'Marilainen' Biffomat		Roteva, "puumainen" ja varsin suuret perunan lehteä muistuttavat lehdet. Tomaatit mehukkaista, mietoja ja hyvän makuisia. 1,6-1,8 m.			b	Ap. Marinaa. Ulkokasvatus
134-11-7-4 YC	Ylläpito viljelyyn!	'Purple Calabash'		Vanha lajike USA:sta (1600-l). Hedelmä melko suuri, litteänpyöreä ja tumma. 150 cm.			b	Kasvihuoneeseen
143-14-1	<i>Tragopogon porifolius</i>	Kaurajuuri 'Mammoth Sandwich Island' Havrerot	*	KV, vanha viljelykasvi. Miedot juuret keittoihin, nuoria lehtiä salaattiin. 1 m. Kuohkea ja syvämultainen, humuspitoinen maa.		Kukkii 2. vuonna. Lilan sin.	a	Lajike yli 100 v. vanha
147-4-1	<i>Urtica dioica</i>	Nokkonen Brännässla	lk	Tuttu ja yleinen luonnonkasvi, sekä vanhin tunnettu kuitukasvi. 80-120 cm. MV.		VII-IX	C	Terveellinen villiyrtti
Härkäpavun maatiaiskanta tarkoittaa, että pavuissa on paljon vaihtelua. Ei ole kylmänarka. Sopiva ala yp-viljelyyn on 0,5-1 aari.								
149-1-3 A	<i>Vicia faba</i> Maatiaiskanta	Härkäpapu "Savitaipale" Bondböna	****	Keskikokoisia; vaaleita, violetteja ja mustia papuja. Kannan jalostamista on helppo jatkaa valitsemalla lisäykseen omaa makua miellyttäviä pulleita papuja. Vaaleat pavut miedompia, violetit pavut vahvempia ja mustat pavut karvaamman makuisia. Vahva maa. 75-150 cm.	"Hyvin kasvaa ja maistuu" Papu on täysin tuleentuneena aluksi mustaa.			Perinteinen rokkapapu. Annos 50 g
149-1-3 D	Maatiaiskanta	"Aunus"	****	Suuret, litteät ja tummat pavut. Palon pituus n. 10 cm. 70-100 cm.			VI-VIII valkoinen	Annos 50 g
149-1-3 E	Vanha englantilainen lajike	"Windsor Green Longpod"	**	Suuret, litteät ja lantimuotoiset vihertävät pavut. Herkullisen makuinen. 70-150 cm.		VI-VIII valkoinen		Annos 50 g
149-1-3 H		"Paukkusen papu"	****	Parikkalassa elvytetty maatiaispapukanta, ap. Savitaipaleen Paukkusen kylästä. Pienehköt, mustat/mustanvioletit hyvin pulleat siemenet.		VI-VIII valkoinen		Satoisa. Annos 50 g

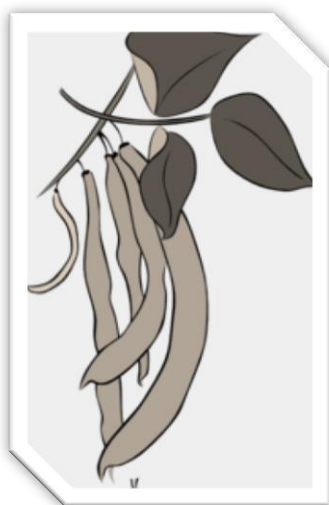
PUUVARTISET KASVIT

Jäsenhinta 2 €; muille 2,5 €

TILAUS- NRO	TIETEELLINEN NIMI	NIMI/NAMN	IKÄ	KUVAUS	VALO	K	HUOM!
15-2-52	<i>Acer tataricum</i> subsp. <i>ginnala</i>	MONGOLIANVAAH- TERA Ginnalalönn	*** E-S	Nopeakasvuinen ja pitkäikäinen koristeellinen pikkupu. 3-4 m. Tuore maa. I-V.		C	Syysväri
18-4-3	<i>Aesculus hippocastanum</i>	HEVOSKASTANJA Hästkastanj	- E-S	Leveä latvuksinen kukkapuu, 5-15 m. Nopea- kasvuinen. Runsasravinteinen maa. I-II(III).		C	Pystyt ku- kinnot
22-7-1	<i>Amelanchier alnifolia</i>	MARJATUOMIPIH- LAJA Bärhäggmispel	*** E-S	Marjanviljelyyn jalostettu "saskatoon", kut- suttu myös intiaanien mustikkapuuksi. I-VI.		C	Itsepölyt- teinen
38-10-1	<i>Caragana arborescens</i>	SIPERIANHERNE- PENSAS Sibirisk ärtbuske	-/ **** E-S	Pystykasvuinen pensas, vaatimaton kasvupaik- kan suhteen. Pienet "herneenkukat". 3-6 m. I-VIII.		H	Leikattu pensaita
41-17-1 A	<i>Chaenomeles japonica</i>	JAPANINRUUSU- KVITTEN Liten rosenkvitten	- E-S	Hyötykasvi, jolla omenankukkamaiset kukat. Hedelmät kypsyvät syys-lokakuussa, tuoksu ja maku sitruunainen. 50-80 cm. I-II (III).		C	Hedelmistä sosetta, mehua
41-17-1 B			**	Latviaista alkuperää, luultavasti 'Cido'.		C	K.p E-S
48-7-2	<i>Corylus avellana</i>	EUROOPANPÄHKI- NÄPENSAS Hassel Lisäyslähde: Muurilan esitely- ja koepuutarhat / Vakka-Taimi, Pyhäranta. Alkuperä: Laitila, Untamala	lk	Kasvaa tukevaksi pensaaksi. Nuorena hidas- kasvuinen. Hedelmä 1-2 cm pitkä, pallomai- nen pähkinä. Pähkinät pitää kylmäkäsitellä tai kylvää viileään heti ne saatuaan. 4-6 kk kyl- mäkäsitellyistä pähkinöistä ainakin 1/3 itämi- nen viivästyy vuodella. Suojaa myös 1. ke- vään jälkeen itämättömät kylvökset. Näistä kannattaa koulia itäneet taimet heti 1. kesänä.		C	Pähkinät syötäviä, jyrsijöiden- kin herku- ua. 2-7 m Maatiais- kasvi 2016!
53-8-6	<i>Daphne mezereum</i>	LEHTONÄSIÄ Tibast ††	lk	Lehtopensas, puutarhassa tulee runsaskukkai- seksi. Punaiset marjat kypsyvät heinäkuussa. 50-100 cm. Kosteaa multamaa. I-VII.		D	Yksittäis- kasviksi
81-9-1	<i>Laburnum alpinum</i>	KALJUKULTASADE Alpgullregn	***	Näyttävät, riippuvat kukinnot. Kolmisormiset lehdet. Loppukesällä siemenpalot. 3-4 m. I-II		H	Ap. Ruotsi
108-1-3	<i>Physocarpus opulifolius</i>	LÄNNENHEISIAN- GERVO Smällspirea	** E-S	Yhdysvaltojen itärannikolta kotoisin oleva no- peakasvuinen pensas. Syyskesällä koristeel- liset hedelmystöt. 2-3 m. Tuore maa. I-V.		A	Suoja- ja tausta- pensas
115-13-2	<i>Pterocarya rhoifolia</i>	JAPANINSIIPÄHKI- NÄ Japansk vingnöt	**** K-S	Koristeellinen leveälatvuksinen puu, 8-12 m. Kostea ja syvämultainen maa. I-II(III).		C	Ap. Musti- vän ruskea
116-12-2	<i>Pyrus communis</i>	PÄÄRYNÄ Päron (Ussurin-päärynä?)	*** E-S	Kiiltävälehtinen, pystykasvuinen pikkupu. 3- 6 m. Ravinteikas, läpäisevä maa. I-II(III).		C	Ap. Siperia
Huom! Siemenet kerätty näistä lajeista/lajikkeista. Ruusujen siementaimet voivat olla muuntelevia, eivät välttämättä emonsa kaltaisia.							
120-15 A	<i>Rosa</i> sp.	RUUSU Ros "Wilhelmiina"	** K-S	Lehtiruoti tyvestä punainen. Lehdet pienet, ju- hamusruusumaiset. Kaunis ja tuoksuva. 2 m. Kuivahko tai tuore läpäisevä maa.		D	Pensasryh- miin
120-15 C		ORJAN- /KOIRANRUUSU?	E-S ***	Korkea, pitkät kaartuvat varret, isot piikit. Pieni kukka. Vanhalta huvila alueelta. 2-3 m.		D	Ap. Jollas, Helsinki
120-15-30	<i>Rosa glauca</i>	PUNALEHTIRUUSU Daggros	*** E-S K-S	Vaatimaton ja pystykasvuinen ruusu, joka ei tee juurivesoja. Sinipunavihreät lehdet. 1,5-2 m. Tuore, ravinteikas maaperä. I-VII.		D	Erikoisen värinen yk- sittäiskasvi
120-15-73	<i>Rosa Pimpinellifolia</i> - Ryhmä 'Kainuu'	"KAINUUNRUUSU" Pimpinellifoliaros	P-S	Lehdistö pimpinellamainen, hieman rotevampi ja pitkälehdykkäisempi. Kukat 6-7 cm leveät, yksinkertaiset. Kukkii ennen juhannusruu- sua. 1-3 m. I-VI. Tuore hiekkamultamaa.		D	KESKAS- löytö UKK- puistosta
120-15-86	<i>Rosa "Havukka"</i> (Rugosa-Ryhmä)	TARHAKURTTU- RUUSU Rugosaros	**** K-S	Pitkään kukkiva ruusulöytö P-Suomesta. Leh- det kuten kurturuusulla. Kukat yksinkertaiset. Suuret kiulukat. 1-1,5 m. I-VIII.		D	Siementai- met muun- televia
120-15-94	<i>Rosa 'Sipi'</i> (Rugosa-Ryhmä)	SIPINRUUSU Rugosaros	K-S	Muistuttaa kurturuusua, versot lähes piikittö- mät. Pitkä kukinta-aika, yhtä aikaa sekä kuka- kia että kiulukoita. 1-1,5 m. I-VII.		D	Siementai- met muun- televia
120-15-104	<i>Rosa villosa</i>	LUUMURUUSU Plommonros		Pystykasvuinen keskieuropalainen luonnon- laji. Kukat 5 cm leveät, 1-3 kukan rykelmis- sä. 1-2 m. Tuore, rav. maa. I-II(III).		D	Isot kiulu- kat, satoisa

134-11-2	<i>Solanum dulcamara</i>	PUNAKOISO Besksöta †	lk E-S	Tukeen kiertyvä köynnös. Pienet marjat aluksi vihreät, kypsyessään kiiltävänpunaiset. 1-3 m. Tuore, runsasravinteinen maa. I-VI(VI).	☀ ●	VI-VIII violetti	C	Säleikköön
148-6-11	<i>Viburnum lantana</i>	VILLAHEISI Parkolvon †	***	Pystykasvuinen. Tummat lehdet soikeita, paksuja ja nahkeita. Marjat mustia. 2-3 m. I-V.	☀ ☾	VI-VII valkoinen	D	Metsäpuutarhaan
149-11-4 C	<i>Vitis Labruscana</i> - Ryhmä	TARHAOJUKKAVII- NI 'Zilga' Labruskanadrupa	-/**	Voimakaskasvuinen, talvenkestävä. Rypäleiden maku mustikkainen. 4-8 m. I-V.	☀	VI	D	Satoa 3-4 - vuotiaana

vaikka maailmassa on paljon hyviä kasveja, silti on syytä muistaa suomalaisten **maatiaisikasvien** suuri arvo. Pidättehän vanhimpia tarjolla olevia kasvikantoja niiden ansaitsemassa arvossa kasvattamalla ja vaalimalla niitä erityisellä huolella!

Tue Maatiaisien toimintaa! Lähetä kuvia kasveistasi, eristyisesti niistä, joista olet lähettänyt siemeniä. Kuvia voidaan käyttää Maatiaisien julkaisutoiminnassa mm. kasvikuvakortit toimiston siemenhyllyihin.

Viljelykokemuksia ja -kertomuksia, kuvia sekä muuta palautetta saa lähettää osoitteeseen: ankatle@kolumbus.fi tai siemen@maatiaiainen.fi

VIHANNESTEN SIEMENET

Jäsenhinta 2 €; muille 2,5 €
SIEMENTUKKULIUKKEISTÄ MAATIAISEN JÄLLEENMYyntIIN HANKITTUJA LAJEJA JA LAJIKKEITA. Näitä siemeniä ei koske vaihto-oikeus.
L=Luumusiemen, B=Biodynaamisesti tuotettu siemen, H=Heirloom (perinnelajike), D=Demeter

TILAUS- NRO	TIETEELLINEN NIMI	NIMI/NAMN		KUVAUS	VALO	☼/kylvö	K	HUOM!
20-2-39	<i>Allium porrum</i>	Purjo 'Autumn Giant' Purjolök	L	Pitkä kasvuaika (180-200 vrk). Sietää matalia lpt, sadonkorjuu myöhään syksyllä.	☼	Esikasvatus 6-8 vk	b	Annos 1 g
20-2-55	<i>Allium tuberosum</i> 	Kiinansipuli Kinesisk gräslök		Kuten ruohosipuli, lehdet leveämmät/litteämmät. Valkosipulin aromi. 30-40 cm. MV.	☼☾	VI-VII valkoinen	A	Salaattiin. Annos 1 g
22-2-9	<i>Amaranthus hypochondriacus</i> x <i>powellii</i>	Revonhäntä / Amarantti Amarant	B	YV, punertavan violetit varret. 100 cm. Siemenet: keittää, tehdä jauhoja tai popkornia! Lehdet: voidaan käyttää kuten pinaattia.	☼	VII-IX tumman punainen	ab	Koristekasviksikin! Annos 0,5g
23-22-1 B	<i>Anethum graveolens</i> 	Tilli 'Mammoth' Dill	L	Pehmeän aromaattinen yleismauste, lehtevä lajike. Aikainen. Siemenet liotus nopeuttaa itämistä, itää 14-18 vrk. 20-80 cm.	☼	VII-VIII keltainen	a	Lehtitilli. Annos 5 g
23-22-1 E		"Tavallinen"		Hyvä vanha lajike lehtitillin tuotantoon.				Annos 5 g
27-7-9	<i>Artemisia dracunculus</i>	Venäjänrakuuna Rysk dragon		Monivuotinen maustekasvi, pystyhaarainen, lehdet pitkät ja kapeat. 70-150 cm.	☼☾	Esikasvatus IV	b	Annos 0,2 g
32-2-6	<i>Beta vulgaris</i> subsp. <i>vulgaris</i> var. <i>cicla</i>	Lehtimangoldi 'Red Rhubarb' Mangold		Lehtä käytetään pinaatin tapaan. Nopeakasvuinen, pitkä satoaika. Satoa 1 kk kylvöstä.	☼☾	Kylvö 10C maahan	a	Annos 3 g
32-2-7	<i>Beta vulgaris</i> var. <i>conditiva</i>	Punajuurikas 'Detroit 2' ('Kogel 2') Rödbeta	L H	Viljelyvarmuutta vuodesta 1897 lähtien! Ohut kuorinen, pyöreä ja malto tummanpunainen. Varhaisviljely tai myöhempi kylvö. Satoisa.	☼☾	Kylvö +5 asteiseen maahan.	a	Kestää varastointia. Annos 2g.
33-21-6 D	<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i>	Lanttu Kälrot 'Kohalik Sinine'	H	Maatiaisikanta. Aikainen. Melko taudinkestävä. Mukulat kooltaan 0,5-0,9 kg. Malto on keltainen ja mehukas. Mukulat ovat pyöreitä ja alaosaista keltaisia. Kohtalainen säilyvyys.	☼	Kylvö yöhallojen mentyä/ esikasvatus	ab	Annos 1g. Kukkii 2. kesänä
33-21-11	<i>Brassica oleracea</i> Botrytis-Ryhmä	Kukkaali 'Erfurter' Blomkål		Helppohoitoinen syyslajike harrastelijallekin. Maukas ja hyvälaatuinen. Kasvuaika 70 vrk.	☼☾	Lyhyt esikasvatus	ab	Annos 1g
33-21-16	<i>Brassica oleracea</i> Gemmifera-Ryhmä	Ruusukaali 'Groninger' Brysselkål		Syötävät ruusukkeet muodostuvat lehtihankasilmuista. Pitkä kasvuaika, n. 170 vrk.	☼	Esikasvatus IV	b	Annos 0,8 g
33-21-17	<i>Brassica oleracea</i> Gongyloides-Ryhmä	Kyssäkaali / Kaalirapi 'Blankyt' Kålrabbi	L	Mehukas ja aikainen (80-85 vrk). Kylmänkestävä. Purppuranvärinen ohut kuori, malto mehukasta ja makeaa. Kalkittu, rav. maa.	☼	Esikasvatus huhtikuussa.	ab	Annos 1 g (250 siementä)
33-21-18	<i>Brassica oleracea</i> Italica-Ryhmä	Parsakaali 'Green Calabrese' Brokkoli	H	Satoisa pieneltäkin alalta, helppo kasvattaa (60-80 vrk). Kylmänkestävä ja tervelajike. Lehdet, varret ja nuput myös syötäviä.	☼	Kylvö +5 asteiseen maahan.	ab	Annos 1g. Myös esikasvatus
33-21-21 A	<i>Brassica oleracea</i> Sabellica-Ryhmä	Lehtikaali 'Westlander Winter' Grönkål		Sinivihreät lehdet hyvin kurtuisia. Erittäin kylmänkestävä lajike. Maultaan harvinaisen makea ja aromaattinen. Kasvuaika n. 50 vrk.	☼	Esikasvatus/kylvö avomaalle.	ab	Annos 0,5g
33-21-21 B	<i>Brassica oleracea</i> Sabellica-Ryhmä	Lehtikaali 'Roter Gruhnkohl' Grönkål	D	Erittäimen kurtuiset purppuranvioletit koristeelliset lehdet. Myöhäinen lajike, kestää pakkasta hyvin. Kasvuaika n. 70 vrk.	☼	Esikasvatus/kylvö avomaalle.	ab	C-vitamiiniä paljon. Annos 0,5g
33-21-21 C	<i>Brassica oleracea</i> Sabellica-Ryhmä	Palmukaali 'Nero di Toscana' Palmkål	D	Lehdet sinivihreät, hyvin kurtuiset. Näyttävä myös koristekasvina. Korkeus jopa 90 cm.	☼☾	Esikasvatus huhtik.	b	Annos 1 g
33-21-26	<i>Brassica rapa</i> Mizuna-Ryhmä	Japaninkaali / mizuna, Mizunakål		Helppohoitoinen miedonmakuinen lehtivihannes. Pitkä satoaika pitkälle syksyyn asti.	☼☾	Suorakylvö V	a	Annos 0,5 g. Wokkiin
38-9-4 B	<i>Capsicum baccatum</i> var. <i>pendulum</i>	Chilipaprika 'Aji Verde' Chilipaprika	H	Kotoisin Perusta. Ruuanlaittoon raakana (vihreä) tai kypsänä (punainen). Hedelmät rapsakoita, kookkaita ja mehukkaita. 150-200 cm.	☼	Esikasvatus maaliskuuhuhtikuuh.	b	Mieto/keskitulinen. Annos 0,3g
38-9-6	<i>Capsicum annuum</i> Grossum-Ryhmä	Vihannespaprika 'Californian Wonder' Sötpaprika		Hedelmät kypsänä kauniin punaiset, mutta ovat maukkaita myös vihreinä. Helppo kasvattaa ja soveltuu harrasteviljelyyn. 60-90 cm.	☼	Esikasvatus maaliskuuhuhtikuuh.		Itsepölytteinen. Annos 0,3 g

44-7 B	<i>Citrullus lanatus</i>	Vesimeloni 'Sugar Baby' Vattenmelon		Avopölytteinen ja aikainen (85-90 vrk) lajike. Hedelmät pyöreitä, vihreä kuori. Paino 1-3 kg. Hedelmänliha punaista ja mehukasta.	☀	Esikasvatustuhti-kuussa.	ab	Pölytysapu kannattaa! Annos 0,6g
48-1 B	<i>Coriandrum sativum</i> 	Korianteri Koriander	L	YV maustekasvi. Kaikki kasvin osat syötäviä, mutta yl. käytetään siemeniä tai lehtiä. Kuivahko maa paras viljelyyn. 30-60 cm.	☀	VII-VIII valkoinen	a	Hyvä mesikasvi. Annos 2 g
51-5-8-1 C	<i>Cucumis sativus</i>	Avomaankurkku 'Cornichon de Paris' Frilandsgurka	L H	Vanha ranskalainen, nystyräpintainen lajike. Hyvänmakuiset, rapeat kurkut korjataan yl. pieninä (n. 10 cm). Kasvu aika 45-50 vrk.	☀	Esikasvatustuhti-kuussa.	b	Hyvä säilöntään. Annos 2 g
51-5-8-1 D		'Muromsky 36' Muroman kurkku		Perinteinen ja "paras" venäläinen lajike suola- ja hapankurkuksi. Kurkku nystyräpintainen, 10-15 cm. Aikainen, 40-45 vrk. Hämmäkestävä.	☀	Esikasvatustuhti-kuussa.	b	Hyönteispölytys. Annos 0,5g
51-6-2 B	<i>Cucurbita maxima</i>	Jättikurpitsa 'Yellow /Gele Centenaar' Jättepumppa	H	Kurpitsat pyöreitä, kuori keltaisen oranssi ja paksu (halkaisija 50 cm, 25-50 kg). Keitotihin, jälkiruokiin ja Halloween-kurpitsaksi.	☀	Esikasvatustuhti-kuussa.	b	Annos 2 g. Taimiväli 1m
51-6-2 C		"Jättiläismeloni"		Litteänpöyreä talvikurpitsa. Malto oranssin-keltaista. Suositellaan kasvatettavaksi 4-6 hedelmää taimi. Sopii säilöntään.	☀	Esikasvatustuhti-kuussa.	b	Annos 2 g
51-6-2 D		'Jarrahdale Pumpkin'	H	Litteänpöyreä talvikurpitsa. Kasvu aika 100 vrk. Kuori sinertävän harmaa, koristeellinen. 3-4 kg. Säilyy jopa 12 kk. Maukas lajike.	☀	Esikasvatustuhti-kuussa.	b	Ap. Uusi-Seelanti. Annos 2 g
51-6-2 E		'Rode Centenaar' / 'Rouge Vif d'Etampes'	H	Vanha ranskalainen lajike 1830 l. Litteänpöyreä, kuori punaisen oranssi. Paino 8-20 kg.			b	Annos 2 g
51-6-2 F		'Green Hubbard' / 'Chicago Warded' / 'Warded Hubbard'	H	Viljelyssä v. 1790. Tumman vihreä kuori, pyöreän ovaali, kyhmyinen. 4-5 kg. Oranssi malto. Pitkä säilyvyys. Taimiväli 1 x 1,5 m.	☀	Esikasvatustuhti-kuussa.	b	Annos 2 g
51-6-5-1 C	<i>Cucurbita pepo</i>	Kesäkurpitsa 'Black Beauty' Sommarpumppa	L	Nopea ja voimakaskasvuinen. Kasvu aika n. 60 vrk. Hedelmät kypsyvät melkein mustiksi. Valkoinen murea malto. Pitkä satoaika.	☀	Satoa VIII-IX	ab	Lajike vuodelta 1931. Annos 1 g
51-6-5-1 E		'Zucchini'	L	Hedelmät vaalean vihreitä. Maku paras, kun pituus 15-20 cm. Satoa syksyyn asti.	☀	Esikasvatustuhti-kuussa.	ab	Annos 1 g
51-6-5-4 A	<i>Cucurbita pepo</i>	Talvikurpitsa 'Grüner Hokkaido' ("Vihreä Hokkaido") Vinterpumppa	B H	Hyvin aikainen, kasvu aika n. 91-100 vrk. Keskipokokoinen (1-1,5 kg) sinivihreä kuorinen perinnelajike Japanista. Tärkkelyspitoinen. Kestää varastointia. Noin 3 hedelmää/taimi.	☀	Esikasvatustoukokuun puolivälissä	ab	Annos 7-8 siementä.
51-6-5-4 B		'Red Kuri' / 'Uchiki Kuri' ("Oranssi Hokkaido")	H	Kasvu aika 91-100 vrk. Suht. pienikokoinen (0,8-1 kg) keltaoranssi-kuorinen perinnelajike Japanista. Malto tummanoranssia, säikeetön.	☀	Ks. yllä	ab	Annos 7-8 siementä.
54-1-2 A	<i>Daucus carota</i>	Porkkana 'Jögeva Nantes' Morot	L	Hyvänmakuinen perusporkkana, 12-16 cm. Keski aikainen, myös syksyn sadonkorjuuseen. Kestää varastointia. Kasvu aika 100-120 vrk. Syvämultainen, kalkittu maa.	☀	Kylvö aikaisin toukokuussa.	a	Annos 3 g
54-1-2 B		'Lange Rote Stumpfe Ohne Herze 2'	L	Myöhäinen, hyvin satoisa. Kasvu aika 120-130 vrk. 18-22 cm pitkä, oranssi ja sylinterin muotoinen porkkana. Kestää varastointia.	☀		a	Mehun teko. Annos 1,5 g
54-1-2 C		'Chantenay'	H	Hyvin säilyvä talviporkkana. Keski varhainen. Kasvu aika 115-125 vrk. Juuri lyhyt, kartiomainen (100-200 g) ja oranssinpunainen.	☀		a	Kestää varastointia. Annos 2 g
54-1-2 J		'Limburg Yellow Tail Moll'	H	Keltainen kesäporkkana. Yl. juuret lyhyitä ja typpiä. Satoa 3 kk kylvöstä. Erittäin maukas.	☀		a	Annos 1,5 g
54-1-2 K		'Lobbericher Yellow'	H	Kasvu aika 80 vrk. Juuri keltainen, makeimmillaan pienenä. Kestää hyvin varastointia.	☀		a	Talvilajike. Annos 2 g
54-1-2 L		'White Belgian' / 'Green Topped White'	H	Löydetty Belgiasta 1831. Pitkät juuret kevyessä maassa. Maistuvaa muhennoksissa. Satoa 5-6 kk kylvöstä. Kestää varastointia.	☀	Harvennus 10 cm välein	a	Talvilajike. Annos 2 g
54-1-2 M		'Black Spanish' / 'Morada'		Pitkät, suht. ohuet juuret ovat melkein mustat, vaaleat sisältä. Kasvaessaan kuivassa voi kukkia iloin kukin. Satoa 3-5 kk kylvöstä.	☀	Harvennus 7 cm välein	a	Villiporkkanan maku. 2 g

56-13-2	<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	Villirucola / Isohietasinnappi Sandsenap	L	Pieni- ja hentolehtinen salaatti. Hyvin liuskaiset, tummanvihreät lehdet. Täyteläinen, hie-man pähkinäinen maku. Kasvatus avomaalla, ruukussa tai sisällä läpi vuoden.		VI-IX rikin keltainen	ab	Leivänpääl-lä, salaattiin. Annos 0,5 g
62-9	<i>Eruca sativa</i>	Rucola / sinappikaali Senapskål		Nopeakasvuinen, satoa 20-25 vrk taimettumisesta. Pehmeälehtinen, maku miedon kirpeä.		Suorakylvö V	ab	Annos 0,5 g
66-6-6	<i>Fragaria vesca</i> var. <i>alpine</i>	Kuukausimansikka Månadssmultron		'Aleksandrina'-lajike. Satoa pitkälle syksyyn. Satoisa. Pun. marja. Remontoiva. 20 cm.		Esikasvatus III-VI	B	Annos 0,05 g
72-16-2	<i>Helianthus annuus</i>	Jättiauringonkukka 'Uniflorus' Jättesolros		Versokasvatukseen hyvin soveltuva, myös koristekasviksi. Houkuttaa petohyönteisiä.		VII-IX keltainen	ab	Annos 30g
81-20-6-2 B	<i>Lactuca sativa</i> Capitata-Ryhmä	Bataviasalaatti 'Lollo Rossa' Huvudsalat	L	Tiiviit, kähärälehtiset, punerertavat ja koristeelliset lehtiruusukkeet. Kasvu aika 48 vrk.		Suorakylvö V	ab	Annos 1 g
81-20-6-3 A	<i>Lactuca sativa</i> Capitata-Ryhmä	Jäävuorisalaatti 'Rouge Grenobloise' Isbergsallat	L	Suurikeräinen ja rapea. Satoa syksyyn asti, kasvu aika 80-85 vrk. Lehtien maku makea, voimakas. Kestää säilytystä.		Kylvö avo-maalle toukokuussa.	a	Annos 1 g. Punertavat lehdet.
81-20-6-3 C		'Maikönig'	L	Aikainen, sileälehtinen. Mureat vaaleanvihreät kerät ovat miedot ja hyvänmakuiset.		Suorakylvö V	ab	Annos 1 g
81-20-6-3 D		'Yellow Gotte' / 'Golden Tennisball'	H	Perinnelajike 1600 l. Pieni, löysäkeräinen, miedonmakuinen. Lehdet keltaisen vihreät.		Suorakylvö V	ab	Annos 1 g
81-20-7-1	<i>Lactuca sativa</i> Crispa-Ryhmä	Lehtisalaatti Plocksallat		'Baby leaf' -salaattisekoitus, 8 erilaista lajiketta vihreän ja punaisen sävyissä.		Suorakylvö V	ab	Annos 1,5 g
81-20-7-2 A	<i>Lactuca sativa</i> Crispa-Ryhmä	Tammenlehtisalaatti 'Red Salad Bowl' Ekbladssallat	L	Voimakaskasvuinen. Tekee koristeellisen, puna-vihertävän lehtiruusukkeen. Sileät lehdet. Kosteutta pidättävä, multava maa.		Kylvö avo-maalle toukokuussa.	a	Avomaalle, ruukkuun. Annos 1 g
84-6-3 B	<i>Lepidium sativum</i>	Vihanneskrassi 'Cressida' Smörgåskrasse	L	Helppo idättää kotona. Pienet lehdet ovat hapokkaanmakeat. Voi koko vuoden kasvattaa sisällä. Satoa kylvetään ja korjataan säännöllisesti. Sopii salaattiin, leivän päälle.		VI-VII punertava		Versokasvatukseen. Annos 5 g
91-14-1	<i>Matricaria chamomilla</i>	Kamomillasaunio Kamomill		Vanha lääkekäsi. Varsi lähes pysty, haarova. Hienon aromaattisen tuoksuinen. 10-60 cm.		VII-X valkoinen		Annos 0,2 g
92-15-1	<i>Melissa officinalis</i>	Sitruunamelissa Citronmeliss		Mesi- ja rohtokäsi. Sitruunalta tuoksuva pehmeälehtinen yrtti. 30-90 cm. MV.		VII-VIII valkoinen	A	Annos 0,2 g
92-20 A	<i>Mentha</i> spp.	Mausteminttu Mynta		Mentolöljy sisältöinen yrtti. Käyttö: lehtiä tuoreena tai kuivattuna. Tuore, ravinteikas maa.		VII-IX vaal.pun	A	Annos 0,2 g
92-20 B		Koreanninttu Koreansk mynta		Heleänvihreät lehdet tuoksuvat ja maistuvat anikselle ja mintulle. Salaattiin, teenä. 90 cm.		VII-IX liila	A	Annos 0,2 g
93-7	<i>Mesembryanthemum crystallinum</i>	Jääpäivikki 'Inej' Isört	L	Harvinaisuus Afrikasta. Kasvatus lämpimässä (kasvihuone). Satoa 2 kk kylvöstä. Käytetään lehtiä ja nuoria versoja. Rav. maa. 15 cm.		Esikasvatus huhtikuussa.	b	Annos 0,02 g
98-17-2	<i>Ocimum basilicum</i>	Maustebasilika 'Genoveser' Basilika	L	Isot, mehukkaat ja vihreät lehdet. Täyteläinen maku. Mausteneilikan tuoksuinen. 25-50 cm.		VII-VIII valkoinen	b	Annos 0,5 g
98-17-4		Sitruunabasilika Citronbasilika		Lehdet antavat raikkaan sitruunanmaun kalaja liharuokiin sekä salaatteihin. 30-40 cm.		Esikasvatus VI	b	Annos 0,5 g
100-1-4 B	<i>Origanum vulgare</i>	Mäkimeirami Kugsmynta		MV, aromaattisesti tuoksuva niittyjen kaunis-taja. Kukinto tiheä, huiskilomainen. Pienet vihreät lehdet mm. pizzaan. 20-80 cm.		VII-IX punertava	B	Annos 0,2 g
105-1	<i>Perilla frutescens</i> 'Nankinensis'	Veripeippi / Perilla Bladmynta		Lehdet (pun) maistuvat miedosti mintulta ja käytetään ruuan koristeeksi. 50-60 cm.		Esikasvatus III-VI	ab	Annos 0,2 g
105-9-2 A	<i>Petroselinum crispum</i> var. <i>crispum</i>	Kähäräpersilja 'Grüne Perle' Bladpersilja	L	Tuttu poimulehtinen persilja. Sisältää runsaasti vitamiineja, kalsiumia ja rautaa. Siementen liotus nopeuttaa itämistä. 25 cm.		Kylvö aikaisin keväällä	ab	Pakastukseen. Annos 1 g
105-9-2 B		'Thujade'		Tummat hyvin kiharaiset koristeelliset lehdet.			ab	Annos 1 g
105-9-3	<i>Petroselinum crispum</i> var. <i>neapolitanum</i>	Silopersilja 'Gigante d'Italia' Slätpersilja	L	Iso- ja sileälehtinen persilja. Hyvä aromi. Voimakaskasvuinen, kylmänkestävä ja talvehtiva lajike. 25-50 cm. Ravinteikas, multava maa.		Kylvö aikaisin keväällä	ab	Annos 1 g
105-14-6	<i>Phacelia tanacetifolia</i>	Aitohunajakukka 'Stala' Honungsfacelia		YV aito hunaja- ja mehiläiskäsi. Kukinta kestää pitkään. Maisemointiin. 70-80 cm.		VII-IX sininen	a	Annos 40 g

106-2-1 B	<i>Phaseolus coccineus</i>	Ruusupapu 'Painted Lady' Rosenböna	H	Kulttuuriperintölajike v.1855 Englannista. Palot keitettävä, paras maku 10 cm pitkinä. Hyvä ja laadukas ruokapapu. 200 cm.	☀	VII-IX valk. ja punertavat	ab	Maatikas- vi 2018! Annos 10 g
106-2-1 C		'Enorma'	L	Aikainen. Palot 25 cm; 1,5 cm leveitä, ohuet. Satoa 65 vrk kylvöstä. Palot syötäviä. 2-3 m.	☀	VII-IX o- ranssipun	ab	Annos 10 g
106-2-1 D		'Emergo'		Palot syödään nuorina (keitettynä), vanhem- mista paloista käytetään pavut (voipavun ta- valla). Palot 28 cm, pavut valkoisia. Satoisa.	☀	VII-IX valkoinen	ab	Myös ko- ristekasvina Annos 10 g
106-2-2	<i>Phaseolus lunatus</i>	Limanpapu 'Climbing Italian' Limaböna		Kutsutaan myös voipavuiksi. Palkoja käyte- tään vihreinä tai vaaleankeltaisina (kypsinä). Pavut maukkaita, mietoja. 200 cm, tuettava.	☀	Kukat val- keat tai violetit	ab	Kasvihuo- neeseen. Annos 10 g
106-2-3-1	<i>Phaseolus vulga- ris</i>	Keittopapu 'Argus' Kokböna (sparrisbönsort)	L	Keskiaikainen kääpiölajike. Palot 11-12 cm, ohuita. Voidaan käyttää tuoreena, wokattuna, keitettynä ja säilöä. Kevyt, läpäisevä maa.	☀	Kylvö läm- pimään maahan.	ab	Annos 7 g. Ruukku- puutarhaan
106-2-3-3	<i>Phaseolus vulga- ris</i>	Borlottopapu 'Borlotta Lingua di Fuoco' Brytböna	H L	Kutsutaan myös pintopavuksi. Keskiaikainen. Kasvu aika 55 vrk: tuorekäyttöön, 70-80 vrk: kuivaksi pavuksi. Kauniit kirjavat palot. 1,8 m	☀	Kylvö läm- pimään maahan.	ab	Ital. papu v. 1880. Annos 10 g
106-2-4 C	<i>Phaseolus vulga- ris</i> var. <i>vulgaris</i>	Salkopapu 'Mechel- se Tros' Stång böna	B H	Kestävä perinteinen papu isoäidin ajoilta. Pitkä ja runsas satoaika. Maukas. 200 cm.	☀	Satoa hei- näkuusta	a	Tuettava. Annos 10 g
106-2-4 D		'Blauhilde'		Hyvin aikainen lajike. Pitkät (30 cm) violetit palot säikeettömät. Satoisa, terve. 2-4 m.	☀		a	Annos 15 g
106-2-4 E		'Lazy Housewife'		Tuottaa runsaasti pitkiä herkullisia palkoja. Palot vihreitä, kokonaan säikeettömiä. Kas- vu aika 80-100 vrk. Korkeus 2-3 m.	☀	Valkeat tai pun.sävyi- set kukat	a	Annos 10 g
106-2-5 A	<i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>nanus</i>	Pensaspuu 'Vaia' Buskböna	L	Virossa jalostettu 1991, aikainen, pystykasvi. 16 cm palko kalvoton/säikeetön. Hyvän- makuinen tuoreena ja säilöttynä. Kasvu aika 60 vrk. 35-45 cm. Kuohkea, rav. maa.	☀	Kylvö kun maa läm- mennyt.	a	Resistentti laikkutaudi- le. Annos 25 g
106-2-5 B		'Lemmik'	L	Aikainen (60 vrk), pystykasvuinen. Vihreä palko on pitkä ja säikeetön. 40-50 cm.	☀		a	Hyvä maku Annos 25 g
106-2-5 C		'Yin Yang'		Matalakasvuinen. Vaatii pitkän ja lämpimän kesän. Satoa voidaan kerätä keskenkasvi- sina (kuten taitepavut) tai täysin kuivina.	☀		a	Kasvihuo- neeseen. Annos 10 g
110-5-5 E	<i>Pisum sativum</i>	Silpoydinherne 'Aamisepp' Märgärt	L	Virolainen, keskivarahainen, makea herne. 50- 60 vrk taimettumisesta kukintaan. Palossa 8 siementä. Resistentti <i>Ascochyta</i> -laikkutaudi- le. 1-1,4 m. Kosteutta pidättävä, kalkittu maa	☀	Kylvö läm- pimään maahan.	a	Pitkä sato- aika. Annos 25 g
110-5-5 F		'Valma'	L	Virolainen aikainen lajike, taimettumisesta 40 -45 vrk satoon. Keskikokoisissa (7-9 cm) paloissa jopa 9 siementä. 35-55 cm.	☀		a	Hyvänma- kuinen. Annos 25 g
110-5-6 B	<i>Pisum sativum</i>	Sokeriherne 'Graue Rotblühende' Sockerärt	L	Makeat herneet kirkkaan vihreissä paloissa. Sirokasvuinen, tiheä lehvästö, satoisa. Kaksi- väriset kukat. Koristeellinen. 130 cm.	☀	Kukka punavio- letti	a	Annos 25 g
110-5-6 C		'Sweet Horizon'	L	Kestää kesän helteitä, syksyn sateita ja har- maahometta. Runsaasti satoa, jopa lokakuul- le. Palot melko säikeettömät. 90 cm.	☀	Kylvö ke- vät/ alku kesä	a	Annos 25 g. Ruukkuun.
110-5-6 D		'Oregon Sugar Pod'		Aikainen, satoa 60-65 vrk kylvöstä. Palot 10- 12 cm, vaaleanvihreitä. Makeita ja herkullisia.	☀	Satoa VII-IX	a	70-90 cm. Annos 25 g
110-5-6 E		'Sugar Dwarf Sweet Green' ('Norli')		Keskiaikainen kääpiölajike. Palot poimitaan 5 cm ja ohuina, silloin säikeettömät. Erinomai- nen pohjoiseen ilmastoon. 60 cm.	☀	Satoa VII-IX	a	Salattiin, wokkiin. Annos 10 g
110-5-8	<i>Pisum sativum</i>	Taittoydinherne 'Sugar Bon' Brytsockerärt		Aikainen ja matala. Erittäin makeat herneet ja paksu- ja mureakuoriset palot. Kasvu aika 56 vrk. Palot voi syödä kokonaisina. 50-70 cm.	☀		a	Pitkä sato- aika. Annos 10 g
113-1-2	<i>Portulaca oleracea</i>	Vihannesportulak- ka 'Purslane Green' Portlak		Runsaasti mm. omega 3-rasvahappoa. Lehdet miedonhappamia. Käytetään kuten pinaattia. Voi ryöpätä ja pakastaa. 15 cm.	☀	Kylvö yöhallojen mentyä	a	Annos 1 g.

117-4-4	<i>Raphanus sativus</i> Niger-Ryhmä	Retikka 'Runder Schwarzer Winter' Rättika		Talviretikka. Tumma/paksu kuori, mukula pallomainen. Voimakas kirpeä maku. Soveltuu hyvin varastoitavaksi. 80-100 vrk.	☀️	Kylvö V-VII.	a	Annos 3 g
117-4-5	<i>Raphanus sativus</i> Radicula-Ryhmä	Retiisi 'Jögeva 169' Rädisa	L	Virolainen, erittäin aikainen, kasvu aika 20–24 vrk. Kirkkaanpunainen ja pyöreä. Sietää maan kosteuden vaihtelua, ei ole herkkä halkeilemaan. Kasvaa viileissäkin oloissa hyvin.	☀️	1. kylvö aikaisin keväällä	a	Lehtiä salaattina. Annos 4 g
134-11-7 I	<i>Solanum lycopersicum</i>	Tomaatti / Tomat 'Matina'	L	Aikainen, ei herkkä halkeilulle. Sopii ulkokasvatukseen. Hedelmä keskikokoinen, punainen. Lehdet muistuttavat perunanlehtiä. 1,2 m.	☀️	Esikasvatusta maaliskuuhun.	b	Annos 0,1 g
134-11-7 M	<i>Solanum lycopersicum</i>	Runkotomaatti 'Goldene Königin'		Hedelmät keltaiset, keskikokoiset (6-8 cm), erittäin makeat. Avomaalla/kuivuhuone. 2 m.	☀️			Annos 0,1 g
134-11-7 L		'Green Zebra'		Hedelmät vihreänkeltaisia vihreillä juovilla, keskikokoiset (6-8 cm). Kasvi-/kuivuhuone. Kypsäkin vihreä. 150-200 cm.	☀️			Annos 0,1 g
134-11-7- 2 A	<i>Solanum lycopersicum</i>	Kirsikkatomaatti 'Zuckertraube' Körsbärstomat	L	Isoissa tertuissa pieniä rypälemäisiä hedelmiä. Maku erinomainen, aromattinen, tummanpunaisia. Avomaalla/kasvihuoneeseen. 150 cm.	☀️		b	Runsassatoimen. Annos 0,1 g
134-11-7- 2 B		'Gardener's Delight'		Pienet punaiset hedelmät tertuissa (20-25 g). Erinomainen maku. Terssille/kuivuhuoneisiin. Kasvu aika 70 vrk. 150-200 cm, tuettava.	☀️			Annos 0,1 g
134-11-7- 4 A	<i>Solanum lycopersicum</i>	Pihvitomaatti 'Marmade' Biffomat	L H	Perinteinen ranskalainen lajike. Sopii ulkokasvatukseen. Keski-aikainen. Hedelmä 140-500 g. Poista varkaita ja tue tarvittaessa. 1,5 m.	☀️	Satoa VII-IX	b	Salaattina. Annos 0,1 g
136-12	<i>Spinacia oleracea</i>	Pinaatti 'Frühes Riesenblatt' Spenat	B	Pehmeälehtinen tummanvihreä vihannes. Erittäin nopeasti kasvava lajike. Kasvu aika 4-6 vk. Isot lehdet, voimakas maku.	☀️	1. kylvö maan suluttua		"Aikainen jättilehti". Annos 5 g
141-11	<i>Tetragonia tetragonioides</i>	Uudenseelanninpinaatti / Lamopinaatti Nyzeeländsk spenat		Suuren sadon muodostava lehtivihannes. Lehtiä pinaatin tapaan. Kukinta ei vähennä lehtien mehevyyttä. Satoa VII-pakkasiin asti.	☀️	Esikasvatusta/kylvö avomaalle.	b	Säilöntä pakasteena. Annos 1 g
142-6-12	<i>Thymus vulgaris</i>	Timjami Kryddtimjan	L	Ikivihreä keittöyrtti. Pienet tummanvihreät aromattiset lehdet. Saattaa talvehtia, mutta ei siedä talvimärkyä. Kestää kuivuutta. 25 cm	☀️	VI-VIII roosalilla	b	Annos 0,2 g
147-10-2	<i>Valerianella locusta</i> var. <i>oleracea</i>	Salaattivuonankaali 'Grote Noordhollands' Vintersallat	L	Runsaasti ravintoaineita sisältävä, hienonmaakuinen lehtivihannes. Kasvaa viileässä ja kosteassa. Taimet sietävät jäätymistä ja sulamista, ei lehtivaurioita. Kalkittu vähäravinteinen maa.	☀️	Kylvö aikaisin keväällä tai VIII-IX.	a	Peitä talveksi. Annos 1 g
151-10-4	<i>Zea mays</i> var. <i>saccharata</i>	Sokerimaissi 'Golden Bantam' Sockermajs	L H	Viljelyssä vuodesta 1902 lähtien. Sopii kotipuutarhaviljelyyn. Tähdät makeita, 15-18 cm. Satoon n. 105 vrk. 160-180 cm.	☀️	Esikasvatusta suositellaan	ab	Annos 5 g

Maatiainen ry on valinnut vuoden 2018 maatiaiskasviksi ruusupavun (*Phaseolus coccineus*).

Puutarhaliitto ry ja Kotimaiset kasvikset ry ovat valinneet vuoden 2018 teemakasviksiksi palkokasveja pavut. Pavuista (myös ruusupavuista) käytetään ravinnoksi tuleentumaton palko tai sen sisällä olevat siemenet. Pavut pystyvät juurinystyräbakteeriensa avulla sitomaan ilmasta typpeä; tämä parantaa maan ravinnetilannetta ja tästä on hyötyä mm. vuoroviljelyssä.

Teemavuoden kunniaksi papu-tarjontaa on monipuolistettu, papuja löytyy s. 26, 27 ja 33.

Sitoutuneille ylläpitolviljelijöille siemeniä

Ylläpitolviljelyohjeet löytyvät sivulta 10. Tilaus: siemen@maatiaiainen.fi.

Ap. NordGen:

Keittopapu/kokböna (*Phaseolus vulgaris* var. *vulgaris*) 'Persson'. Kukat ovat vaaleanpunaiset; palot vaalean vihreät, pitkät ja litteät. Palossa on 6 suurta papua. Kypsät pavut ovat tummanpunaisia. NGB17826.

Taitepapu/brytböna (*Phaseolus vulgaris* var. *vulgaris*) 'Harplinge'. Matala, tummanvihreät lehdet ja antosyaaniväriä varsissa. Lilat kukat. Palot ovat isonakin säikeettömät. Satoa jopa huonoina kesinä. Kypsät pavut ovat lähes mustia. Maatiaiskanta. NGB17807.

Taitepapu/brytböna (*Phaseolus vulgaris* var. *vulgaris*) 'Särda'. 40 cm. Kukat ovat kellertäviä ja palot 15 cm pitkiä. Runsassatoinen, tuettava. Jopa isot palot säikeettömiä. Pavut hyviä keitetynä suolavedessä ja nautittuna voion kanssa. Voi pakastaa. Pavut vaaleita ja niissä hentoa vaal.pun kuviointia. NGB17806.

Tarhamaltsa/trädgårdsmålla/Japansk spenat (*Atriplex hortensis*). Vanhanajan "pinaatti". NGB17948.

Tomaatti (*Solanum lycopersium*) 'Simo'. "Punainen, pitkulainen, aikainen, hyvänmakuinen, melko satoisa".

Tomaatti/busktomat (*Solanum lycopersicum*) 'Sibirjak' (1773). "Punainen, pyöreä, keskikokoinen, aikainen, kylmänkestävä". Avopölytteinen. Nopeakasvuinen pensastomaatti. Hedelmät painavat n. 80 g ja kasvavat tertuissa, hyvin satoisa. Korkeus n. 60–100 cm. Venäläistä alkuperää. Nähtävästi ei yleisesti viljelty kaupallinen lajike tai siementen säilyttäjällä nimi muuttunut.

Ap. Sesam (NGB= NordGen)

Valkojuurikas/vitbeta (*Beta vulgaris* subsp. *vulgaris* var. *conditiva*) 'Albino' ap. Liettua, maatiaiskanta. Viljellään kuten punajuurikasta. Lehtiä voi käyttää myös ruuanlaittoon. (5 pussia).

Punajuurikas/rödbeta (*Beta vulgaris* subsp. *vulgaris* var. *conditiva*) 'Avon Early'. Pyöreä, melko pieni. Malto tummanpunainen, voimakas maku. Terve lajike ja helppo kasvatettava. (5 pussia).

Rehujuurikas/foderbeta (*Beta vulgaris* subsp. *vulgaris* var. *alba*). Mehevä juuri on 20-30 cm pitkä ja kasvaa pääosin maanpäällä. Käytetty karjanrehuna (2 pussia).

Silpoydinherhe/märgärt/stensärt (*Pisum sativum*) "Örshult", ap. Småland. NGB 17846. Korkea. Kukkii aikaisin valkoisilla kukilla. Palot lyhyet ja suorat. Tuleentuneet siemenet keltaisia ja ryppyisiä.

Härkäpapu/åkerböna (*Vicia faba* var. *faba*) "Dalaböna" NGB 17885.

Pienemmät pavut kuin härkäpavussa. 90 cm korkea. Kestää hyvin pakkasta ja kukkii aikaisin. Viljelty vihanneksena, karjanrehuksi sekä käytetty viherlannoituskasvina. (1 tai 2 annosta).

Sokeriherne/ögonsockerärt från Boaryd (Växjö) NGB 17833 (*Pisum sativum*). Korkea, pensasmainen, pienilehtinen. Kukkii myöhään. Palot ovat pitkän kapeita ja maultaan makeita sekä mehukkaita. Palossa 5-8 siementä. Tuleentuneissa siemenissä on pieni musta "silma". Terve ja antaa hyvän sadon.

LÖYTÖKORI Jäsenhinta 2 €; muille 2,5 €

Seuraavia kasvien siemeniä on vain pieni määrä, 1-10 annospussia/laji. Tilauslomakkeeseen tunnuksiksi tilausnumero, kasvin nimi ja "löytökori".

Monivuotiset kukat

16-8-12 Eteläukonhattu, vaalean keltainen
17-1-8 Tähtäkikimikki *** E-S
16-9-3 Suomenröyhätatar
17-8-2 Alppikauno P-S
19-14-4 Nukkasalkoruusu, keltainen

20-2-33 Siperianlaukka * E-S ap. Viro
23-18-19 Himalajanvuokko ** E-S valk.
24-13-3B Keltasauramo 'Sauce Hollandaise' * K-S
25-7-6 Kulta-akileija
25-7-7A Jaloakileija-seos

25-7-20 Lapinakileija *

25-7-27 Lehtoakileija 'Lime Sorbet'

27-4 Arnikki *

28-11-16 Syysasteri ** E-S

28-11-30 Asteri, alppiasterin kaltainen (sin.)

29-11-2 Tarharistikki

36-5-1 Tarhakäenminttu

37-13-43 Keijunkello ** sininen

37-13-44 Kissankello lk K-S

37-13-52B Varsankello ** valkoinen

40-15-10 Ahdekaunokki lk E-S

40-15-11 Keltakaunokki

41-2-1 Alppikirahvinkukka ** E-S vaal.kelt.

41-5-5 Hopeahärkki

45-3-12 Kellokärhkö * sini-valkoinen

46-16-1A Lamopeikonkello **** sininen

48-5-1 Toukoheidinkukka

54-5-16 Ritarinkannus "Göteborg" purple blue *

54-12-5B Harjaneilikka "Miina"

54-12-7 Munkkineilikka, punainen

54-12-13C Neilikkaseos */lk, pinkki, valk + pun.

56-14-3 Pikarikarstaohdake **

59-9-4 Kyläneidonkieli lk

62-10-6 Hohtopiikkiputki ** P-S hopea

62-1-3 Sopulinkallioinen *

69-9B Sinikammen valkoinen

73-5 B Päivänsilmä 'Summer Sun' **

73-10-7 Kultapäivänlilja **/****

77-7-7 Särmäkuisma

78-5-2 Miekkahirvenjuuri *** P-S

78-5-7 Idänhirvenjuuri, oranssinkelt.

78-11-1 Viittakurjenmiekkä "Aino" **** viol.sin.

78-11-16 Kanadankurjenmiekkä *

78-11-28 Kuningatarkurjenmiekkä K-S tumm.sin.

84-5-3 Villanukula *

85-9-3 Pikkunauhut

85-9-5 Lapinnauhut **** P-S

85-10-2 Merirantaputki ** (lk)

85-13-23 Amurinlilja (lk) tulenpunainen

86-5-10 Juovakannusruoho lk

86-5-14 Keltakannusruoho lk E-S

89-3-2C Palavarakkaus 'Carnea' * K-S vaal.pun

89-3-6 Hehkuvarakkaus * K-S oranssinpun.

88-9-2 Ikikuuroho *** E-S

89-11-2 Pohjanrantakukka lk

90-13-2H Myskimalva 'Pink Perfection' ** pinkki

94-13 Vuorikirveli (lk) *

95-18-4 Puistolemmikki **** sin+valk

97-11-1 Sitruunakissanminttu ** sinvioletti

102-3-1 Alppiunikko väriseos

102-3-12 C Tarhaidänunikko "Koskela" oranssinpun.

102-7 Kakalia ** "Altai"

108-2 Kievaryrtti *

108-6-5 Vaaleatähkämunkki *

109-4-1 Oranssinkeltano

111-12-6 Kiehkurakielo

116-5-10 Tarhakylmänkukka *** punainen P-S

117-2-20 Valkoleinikki

120-10 Valeangervo *Rodgersia* sp. **

124-9-5 Syyspäivänhattu *

128-9-5 Mäkiminttu *(*)

130-16-54 Isomaksaruoho lk E-S

130-16-55 Länneisomaksaruoho lk E-S

132-6-5 Dorianvillakko **

133-18-15 Merikohokki (lk)

133-18-18 Tahma-aillakki lk E-S

137-5-2 Nukkapähkämö ** E-S

137-5-8 Lehtopähkämö lk K-S

139-5-5 Rohtoraunioyrtti *** E-S valk.

140-7-5 Jättipietaryrtti * P-S valkoinen

141-16-12 Siniängelmä * keltainen

144-5-1 Punakuumejuuri **

148-4 Tädykeseos */lk

148-4-19 Tähkätädyke * sin+valk

149-1-5 Metsävirna lk

149-6-2 Mäkitervakko lk E-S

Yksivuotiset kukat

31-2-1 Kesäkaunokainen ** sininen

31-14-3 Koristekaura *(lk) ap. Kreetta

52-8-2 Rauniokilikka **

54-1-1 Rikkaporkkana

64-12-3 Pensaiikkotatar lk E-S

64-12-7 Kiertotatar lk

65-2-3 Zulunnukkeasteri

69-11 "Kreetansuvikkara" * ap. Kreetta

78-8 Aitoelämänlanka ap.Armenia

94-6-1 Mökinihmekukka, punainen

95-22 Hiirenhäntä lk E-S

97-20-1 Valkotupakka

97-20-8 Narsissitupakka

100-15-5 Tarhakäenkaali ** (lk)

124-9-3 Lempinkesähattu *(*) kelt/rusk

140-4-4 B Ryhmäsamettikukka 'Tiger Eyes' *

149-1-4 Rehuvirna

Syötävät kasvit

33-7-1B Rohtopurasruoho/kurkkuyrtti ****P-S

38-9-8 Pensaspaprika/turkinpippuri

38-9-8 Chili 'Pink Habanero'

51-5 "Salaattikurkku" 'Tamra'

51-5-1 Pikkelsikurkku *

134-11-7B Tomaatti 'Sibiria'

134-11-7E Tomaatti 'Urbikany'

134-11-7F Tomaatti 'Galina'

134-11-7J 'Tomaatti Garden Peach'

134-11-7KTomaatti 'Orange Banana'

134-11-7-3Y Luumutomaatti 'De barao'

134-11-7-4SK Pihvitomaatti 'Marmande'

147-4-4 Rautanokkonen

Puuvartistiset kasvit

45-3-2C Alppikärhkö E-S, valkoinen

60-5 Hopeapensas****

63-10-2 Euroopansorvaripensas **

109-10-14 Kääpiövuorimänty **** E-S

109-10-29 Metsämänty lk E-S

114-6-7 Hapankirsikka **** E-S

120-15B Rosa-mix, pensasruusuja **/****

120-15-1 Karjalanruusu * E-S

120-15-20 Orjanruusu ***

120-15-87 "Martta"-ruusu **

120-15-107 "Kuusiston" -ruusu ap. Kultaranta

125-4-8 Terttuselja lk

HAKEMISTO suomenkieliset nimet

Adlunia 22

Ahdekaunokki 36
 Ahomansikka 25
 Aitohunajakukka 32
 Aitoukonhattu 11
 Aitovirna 19
 Akileija 11, 35, 36
 Alaskanlupiini 16
 Alppiasteri 12
 Alppikirahvinkukka 36
 ALPPIKÄRHÖ 28, 36
 Amarantti 30
 Amerikanjalkalehti 17
 Amurinlilja 36
 Arovuokko 11
 Aurankukka 22
 Auringonkukka 23, 31
 Auringontähti 19
 Avomaankurkku 31

"Balkaninpurtojuuri" 19

Balkanintähdikki 17
 Basilika 32
 Bataviasalaatti 32
 Borlottopapu 33

Chilipaprika 25, 30, 36

Dorianvillakko 36

Elleninneilikka 13

Esikko 18
 Etelänkevätesikko 18
 Etelänkurjenmiekka 15
 Etelänmunkki 15
 Etelänruusuohoho 15
 Eteläukonhattu 35
 Euroopanmerikaali 25
 EUROOPANPÄHKINÄPENSAS 28
 EUROOPANSORVARIPENSAS 36

Haisukurjenpolvi 22
 Hakarasara 13
 Hanhikki 17
 HAPANKIRSIKKA 36
 Harakankello 12
 Harjaneilikka 13, 36
 Harjuhäränsilmä 15
 Harmaakäenkukka 16
 Harmaamalvikki 16
 Hehkuvarakkaus 36
 Helmivalkosipuli 24
 Herkkuhyppykurkku 22

Herttakello 12
 Herttavuorenkilpi 12
 HEVOSKASTANJA 28
 Hiirenhäntä 36
 Hiirenvirna 19
 Himalajanjalkalehti 17
 Himalajantyräkki 35
 Himalajanvuokko 35
 Hirvenkello 12
 Hohtopiikkiputki 36
 Hopeahärkki 36
 HOPEAPENSAS 36
 Humalanviera 22
 Hurmeluppio 18
 Hyvänheikinsavikka 25
 Härkäpapu 27, 35
 Häränkukka 12

Idänhirvenjuuri 36
 Idänisotöyhtöangervo 12
 Idänkurjenpolvi 14
 Idännurmikaunokki 13
 IDÄNPENSASKANUKKA 28
 Ikikuuroho 36
 Ilmasipuli 24
 Iltahel liekki 17
 Isohietasinappi 32
 Isohirvenjuuri 15
 Isoinkarvillea 15
 Isokaunosilmä 35
 Isokonnantatar 12
 Isomaksaruoho 36
 Isopuntahkä 35
 Isorikko 18
 Isosamettikukka 23
 Isotakiainen 24
 Isotähtiputki 12
 Isotöyhtöangervo 11
 Isoukonkello 12

Jaloakileija 35

Jalokiurunkannus 13
 Jalokuunlilja 35
 Jalopähkämö 18
 Jaloritarinkannus 14
 Japaninakileija 35
 Japaninesikko 18
 Japaninjättililja 12
 Japaninkaali/mizuna 30
 JAPANINRUUSUKVITTENI 28
 JAPANINSIIPIPÄHKINÄ 28
 Juovakannusuoho 36
 Jättiauringonkukka 32

Jättikurpitsa 31
 Jättipietaryrtti 36
 Jättitulikukka 19
 Jääpäivikki 32
 Jäävuorisalaatti 32

KAINUUNRUUSU 28

Kakalia 36
 KALJUKULTASADE 28
 Kamomillasaunio 32
 Kanadankurjenmiekka 36
 Kanariankrassi 23
 Karhunjuuri 17
 KARJALANRUSU 36
 Karpaattienkello 12
 Karstaohdake 14
 Kaskinauris 25
 Kaukasiankellokko 19
 Kaukasiankirahvinkukka 13
 Kaukasiantähtiputki 12
 Kaunokurjenmiekka 15
 Kaura 25, 34
 Kaurajuuri 27
 Keittopapu 33, 35
 Kellotähdikki 17
 Kelta-apila 19
 Keltakatkero 14
 Keltakaunokki 36
 Keltakurjenmiekka 15
 Keltalinnunherne 15
 Keltamo 13
 Keltaängelmä 19
 Keltasauramo 11
 Keltasormustinkukka 13, 35
 Keltavaleunikko 18
 Kesäkaunokainen 36
 Kesäkurpitsa 31
 Kesäkuuroho 16
 Kesäpäivänhattu 36
 Ketokaunokki 13
 Ketoruusuohoho 15
 Kevätesikko 18
 Kevätlinnunherne 15
 Kevättähtimö 18
 Kevätvuohenjuuri 35
 Kievarinyrtti 36
 Kiiltoluppio 18
 Kiinansipuli 30
 Kiinanjaloangervo 12
 Kiinanpioni 17
 Kirjokohokki 23
 Kirjokurjenmiekka 15
 Kirjopikarililja 14

Kirjosamettikurjenmiekka 15
 Kissankäpä 11
 Kivikkotörmäkukka 18
 Koiranheinä 13
 Komeakissanminttu 17
 Koreahohdekukka 14
 Koreanminttu 32
 Korianteri 30
 Korpikaisla 18
 KORIPAATSAMA 36
 Krassikanankaali 24
 Kreetansuvikakkara 36
 Kukkakaali 30
 Kullero 19
 Kultakieliäjänönputki 12
 Kultanauhus 16
 Kultapäivänlilja 36
 Kultapiisku 18
 Kumina 25
 Kuningatarkurjenmiekka 36
 Kuolanpioni 17
 Kurjenkello 12
 Kurjenmiekka 15
 Kurjenpolvi 14
 Kurkkuyrtti 36
 Kurpitsa 31
 Kuukausimansikka 31
 Kyläkellukka 14
 Kyläkurjenpolvi 14
 Kyläneidonkieli 36
 Kyssäkaali 30
 Käenkukka 16
 Kähäräpersilja 32
 Kärhöseos 28
 KÄÄPIÖVUORIMÄNTY 36
 Käärmeenlaukka 25
 Köynnöskrassi 23
 Köynnöspinaatti 25

Lamopeikonkello 36
 Lanttu 24, 25, 30
 Lapinakileija 36
 Lapinnauhus 36
 Lehtikaali 30
 Lehtimangoldi 30
 Lehtisalaatti 32
 Lehtoakileija 12, 36
 Lehtoängelmä 19
 LEHTONÄSIÄ 28
 Lehtosinilatva 17
 Lehtoukonhattu 11
 Lemmikki 36
 Limanpapu 33
 Liperi 26
 Liuskakuumejuuri 19

Loistopäivänhattu 18
 LUUMURUUSU 28
 LÄNNENHEISIANGERVO 28
 Lännenkonnanmarja 11

Maariankello 12
 Maarianohdake 23
 Maarianverijuuri 11
 Maatiaislanttu 24, 25, 30
 Maataisritarinkannus 13
 Malabarinpinaatti 24
 Mantšurianaralia 11
 Mantsuriantkärhö 13
 Marhanlilja 16
 MARJATUOMIPIHLAJA 28
 MARTTARUUSU 36
 Masmalo 11
 Maurinkiiltomalva 22
 Mausteminttu 32
 Maustepaprika 25, 30
 Merikohokki 36
 Merinätkelmä 15
 Merirantaputki 36
 Metsäapila 19
 Metsäkatkero 14
 Metsänätkelmä 15
 Minttu 32
 MONGOLIANVAAHTERA 28
 Mooseksenpalavapensas 13
 Morsinko 15
 Mukulakirveli 25
 Mukulapaloyrtti 17
 Mummonpalsami 23
 Munkkineilikka 36
 Mustakaura 24
 Mustapäivänhattu 18
 Myskimalva 16, 36
 Mäkikuisma 15
 Mäkimeirami 32
 Mäkiminttu 36
 Mäkitervakko 36
 Mökinihmekukka 36

 Narsissitupakka 36
 Narsissivuokko 11
 Nauhukset 16
 Niittykullero 19
 Niittynätkelmä 15
 Nokkonen 27
 Nukkahulluruoho 22
 Nukkanauhus 16
 Nukkapähkämö 36
 Nukkasalkoruusu 35
 Nukula 16
 Nuokkukohokki 18
 Nurmikaunokki 13

Nurmikohokki 18

Ohra (kuoreton) 21
 Okahulluruoho 22
 Oopiumiunikko 23
 Oranssikeltano 36
 Orjanruusu 36

Palavarakkaus 16, 36
 Pallaksenpioni 17
 Palmukaali 30
 Palsternakka 26
 Palturitupakka 22
 Paprika 25
 Paratiisililja 17
 Parsa 24
 Parsakaali 30
 Patjarikko 36
 Pellava 22
 Peltoherne 26
 Pensaikkotatar 36
 Pensaskärhö 13
 Pensaspaprika 25, 36
 Pensaspapu 33
 Perilla 32
 Persilja 32
 Piennarpukinparta 19
 Pietaryrtti 19
 Pihvitomaatti 34, 36
 Piikkikurkku 22
 Pikarikarstaohdake 36
 Pikkelsikurkku 36
 Pikkulevisia 16
 Pikkunauhus 36
 Pikkuängelmä 19
 Pikkusormustinkukka 13
 Pillisipuli 24
 Pinaatti 34
 Pinaattihierakka 26
 Pioni 17, 36
 Pioniunikko 23
 Pisamakello 12
 Pohjanrantakukka 36
 Porkkana 31
 Puistoniittyleinikki 18
 Puna-ailakki 18
 Punahierakka 26
 Punajuurikas 30, 35
 PUNAKOISO 29
 Punakosmos 22
 Punakuumejuuri 36
 PUNALEHTIRUUSU 28
 Purjo 30
 Purppurapunalatva 14
 Purppurarevonhätä 22

Purtojuuri 18
Pyreneidenkurjenpolvi 14
Päivänkakkara 16
Päivänsilmä 14, 36
PÄÄRYNÄ 28

Ranskantulikukka 19

Ratamosarpio 11
Rauniokiikka 36
Rehujuurikas 35
Rehuvuohenherne 14
Rentoukonhattu 11
Retiisi 34
Retikka 34
Reunusasteri 12
Reunuspietaryrtti 23
Revonhätä 30
Ritarinkannus 13, 14, 36
Rohtokoirankieli 13
Rohtoluppio 18
Rohtomaraljuuri 16
Rohtopurasruoho 24, 36
Rohtosormustinkukka 13
Rohtosuopayrtti 18
Ruca-salaatti 32
Ruijanruohosipuli 24
Ruis 27, 34
Ruohosipuli 24
Ruskolilja 16
RUUSU 28, 36
Ruusukaali 30
Ruusumalva 16
Ruusunätkelmä 15
Ruusupapu 33
Ryhmäsamettikukka 23, 36

Saksankirveli 26

Salaatti 30
Salaattivuonankaali 34
Salkopapu 26, 33
Samettikukka 23
Sarvitähkämunkki 17
Siänkäsämö 11
Sikuri 25
Silkkiunikko 23
Silopersilja 32
Silpoydinherne 26, 33, 35
Sinikuunlilja 14
Sinikammen 14, 36
Sinipallo-ohdake 14
Sinipiikkiputki 14
Sinivaleunikko 16
Siniängelmä 36
SIPERIANHERNEPENSAS 28
Siperiankurjenmiekka 15
Siperianlaukka 35

SIPINRUUSU 28
Sitruunamelissa 32
Soihtuneidonkieli 14
Sokeriherne 33, 35
Sokerijuuri 27
Sokerimaissi 34
Sopulinkallioinen 36
Sormustinkukka 14
Suomenröyhätatar 35
Suvikakkara 22
Syysasteri 36
Syysleimu 17
Syyspäivänhattu 36
Särkynytsydän 15
Särmäkuisma 36

Taitepapu 35

Taittoydinherne 33
Talvikurpitsa 31
Talvivalkosipuli 24
Tammenlehtisalaatti 32
Tarhaheerne 26
Tarhaidänunikko 17, 36
Tarhaillakko 14
Tarhakehäkukka 22
Tarhakohokki 23
Tarhakukonkannus 22
TARHAKURTTURUUSU 28
Tarhakäenkaali 36
Tarhakäenminttu 36
Tarhakylmäkukka 18, 36
Tarhamaltsa 24, 35
TARHAOJUKKAVIINI 29
Tarharaparperi 26
Tarhasalkoruusu 11
Tarhasaurikki 22
Tarhasoljo 22
Tarhasuolaheinä 27
Tarhaukonhattu 11
Tattari 26
Tellima 19
TERTTUSELJA 36
Tilli 30
Timjami 34
Tomaatti 27, 34, 35, 36
Toukoheidinkukka 36
Tulikellukka 14
Tummahelmililja 19
Tummapärskäjuuri 19
Tummatähkämunkki 17
Tummavarjolilja 16
Töyhtövana
Tädyke 36
Tähkähietalilja 11

Tähkäkeijunkukka 14
Tähkäkello 12
Tähkätädyke 36
Tähtililja 19

Ukkolaukka 11

Ukonkello 12
Ukontulikukka 19
Unikko 18, 23, 36
Uudenseelanninpinaatti 34

Vaaleatähkämunkki 36

Valkoailakki 18
Valkoapila 20
Valkohanhikki 14
Valkojuurikas 35
Valkokonna-marja 11
Valkoleinikki 36
Valkomesikkä 16
Valkopallo-ohdake 14
Valkopärskäjuuri 19
Valkopolvikielo 18
Valkosipuli 24
Valkotupakka 36
Valkoukonhattu 11
Varjolilja 16
Varsankello 12, 36
Venäjänraakuuna 30
Veripeippi 32
Vesimeloni 30
Vihanneskrassi 32
Vihannespaprika 30
Vihannesportulakka 33
Viherpärskäjuuri 19
VIINIKÄRHÖ 28
Viinisulaheinä 26
Viittakurjenmiekka 36
VILLAHEISI 29
Villakeltano 14
Villirucola 32
Virginiantädyke 19
Virginiantupakka 22
Virmajuuri 19
Voitolaukka 11
Vuohenkello 12
Vuorikaunokki 13
Vuorikirveli 36
Vuoripipo 17
Vuorirevonpapu 19
Väinönputki 24
Väriminttu 36

Yksijyvävehnä 21

Yrtti-iiso 24

Taimikasvatus

Kylvöastia täytetään kylvö- tai yrttimullalla. Siementen liotus ennen kylvöä nopeuttaa ja tasaistaa itämistä.

Isot siemenet voi suoraan kylvää omaan ruukkuun. Pienille siemenille kannattaa tehdä hajakylvö. Muista pitää kylvös kosteana.

Koulumisen aika tulee kun taimien lehdet koskettavat toisiaan.

Taimet pitävät runsaasta valosta. Ruukut pidetään tasaisen kosteana. Lannoituskastelun voi aloittaa parin viikon päästä koulinnasta.

Vihannesten taimia on hyvä karaista ennen varsinaista ulos istuttamista. Vie taimet ulos päivisin parin viikon ajan. Ei kumminkaan paahteeseen.

Ulos istutus kesäkuun alussa. Hallaharso kannattaa ottaa käyttöön kylminä öinä.

Osan siemenistä voi kylvää suoraan avomaalle.

Muista kerätä myös siemeniä talteen!

Luonnonmukaista torjuntaa kotipuutarhaan

Puutarhan apteekkikasvit mm. kehä- ja samettikukka, kamomilla, valkosipuli, nokkonen, siankärsämö, mesiangervo, minttu, raparperi, rohtoraunioyrtti ja tomaatti.

Siankärsämöä ja kamomillaa käytetään parantamaan kasvien vastustuskykyä. Kerää 1 l kukintoja ja lisää ne 1 l:aan kuumaa vettä. Anna hautua 1 vrk ja siivilöi. Käytä 1:1 veteen laimennettuna ja kastele koko kasvi uutteella.

Nokkosvettä voi käyttää kirvojen torjuntaan tai lannoitteena. Kerää ½ kg tuoreita nokkosia ja lisää 5 l vettä. Anna seistä 1 vrk. Käytä laimentamattona. Lannoitekäyttöön anna seoksen seistä yhden viikon verran. Laimenna ennen käyttöä.

Raparperivesi: kerää ½ kg raparperin lehtiä ja lisää 5 l vettä. Keitä noin puoli tuntia ja siivilöi. Tehoa kirvoihin.

Minttu ja valkosipuli (lehdet): kerää tuoretta kasvia 2 kourallista tai kuivaa 2 rkl ja lisää ne 1 litraan vettä. Pieneksi silputtuja kasveja liotetaan vedessä 1 vrk ja siivilöidään kasvinosat pois. Käytetään ruiskutteena kirvojen torjuntaan. Käytä laimentamattona.

Valkosipulin sipulistakin voi tehdä torjuntaainetta, joka tehoaa punkkeihin ja vattukärsäkkäisiin. Murskaa 100 g sipulia ja lisää ne 10 l:aan kiehuva vettä. Seoksen annetaan seistä 1 vrk, siivilöi ja ruiskuta.

Tomaatinlehdistä voi tehdä vahvaa torjunta-ainetta torjumaan kaaliperhosen toukkia. Murskaa 1 kg lehtiä ja kaada päälle 10 l lämmintä vettä. Annetaan hautua muutama tunti. Siivilöi ja ruiskuta. Varoaika 1 viikko.

Samettikukka torjuu voimakkaalla tuoksullaan kirvoja, kokeile mm. tomaatin kumppanuuskasvina.

HAKEMISTO ruotsinkieliset nimet

Adlumia 22	Brytböna 33, 35	Getruta 14
Akleja 11, 35, 36	Brytsockerärt 33	Getväppling 11
Aklejruta 19	Brännäsla 27	Ginnalalönn 28
Alaskalupin 16	Buskböna 33	Grekvädd 15
Alpaster 12	Buskstjärnblomma 18	Groblad 21
Alpjättevädd 36	Busktomat 35	Gråmalva 16
Alpsaster 12	Bågstromhatt 11	Gräslök 24
Alpgullregn 28	Bäckanemon 35	Grön nysrot 19
Alpklematis 28	Bärhäggmispel 28	Grönkål 30
Amarant 30		Grönlilja 19
Amerik.fotblad 17	Chartreusenejlika 36	Gul fingerborgsblomma 13
Amerik. trollduva 11	Chilipeppar 25, 30, 36	Guldhärört 12
Amuralaria 11	Cikoria 25	Gulklint 36
Anagrambräcka 19	Citronmeliss 32	Gullgentiana 14
Anisisop 24		Gullklöver 19
Axalunrot 14	Daggfunkia 14	Gullris 18
Axveronika 36	Daggros 33	Gullstake 14
	Daggruta 36	Gullviva 18
Backglim 18	Daglilja 14, 36	Gurkört 24, 36
Backsippa 18	Dagöga 14	Gängel 22
Balkanstjärnlök 17	Dansk iris 15	Gökblomster 16
Balsamin 23, 36	Dill 30	
Basilika 32	Diptam 13	Hampa 25
Bellis/tusensköna 36	Druvfläder 36	Hassel 28
Benved 36	Dvärgbergstall 36	Havre 24
Bergklint 13	Dvärglewisia 16	Havrerot 27
Bergmynta 36		Himmelsblomma 22
Besksöta 29	Ekbladssallat 32	Hjärtbergenia 12
Bifftomat 34, 36	Eldklätt 36	Hjärtklocka 12
Björnrot 17	Eldtörel 35	Hjärtstilla 16
Bladmynta 32	Elfenbensstormhatt 11	Hornrapunkel 17
Bladpersilja 32	Engelsk bergvallmo 16	Honungsfacelia 32
Blodamarant 22	Enkornsvete 34	Hundtunga 13
Blodoxalis 36	Escarolesallat 30	Hundäxing 13
Blodtopp 18		Huvudsalat 32
Blomkål 30	Fackelblomster 36	Häckvicker 19
Blå bergvallmo 16	Fackelranka 36	Hängpimpinell 18
Blå bolltistel 14	Feberrot 36	Hästkastanj 28
Blågull 17	Fingerborgsblomma 13, 14	Hässléklocka 12
Blåeld 36	Fingerört 19	Höstaster 36
Blårapunkel 17	Finnros 36	Höstflox 17
Bolltistel 14	Finnslide 35	Höstrudbeckia 36
Bondböna 27	Flikfeberrot 19	
Bondtobak 22	Foderbeta 35	Indiankrasse 23
Borstnejlika 13	Forspenstemon 17	Indiskt fotblad 17
Bovete 26	Franska blåmunkar 15	Iris 15
Brandlilja 16	Franskt kungsljus 19	Isbergssallat 32
Brinnande kärlek 16	Frilandsgurka 31	Isört 32
Brokiris 15	Fyrkantig johannesört 15	Italiensk klematis 28
Brokglim 23	Fältvädd 18	
Brokkoli 30	Färgkulla 11	Japansk jättelilja 12
Brunpimpinell 18	Förgätmigej 36	Japansk vingnöt 28
Brysselkål 30		Japansk viva 18

Judaspenningar 16
 Jättegräslök 24
 Jättekungsljus 19
 Jättepumpa 31
 Jättesolros 32
 Jättevadd 13

Kamomill 32
 Kaphyacint 17
 Kardvadd 14
 Karpaterklocka 12
 Kattfot 11
 Kaukasisk elfenbensklocka 19
 Kaukasisk stjärnflocka 12
 Kinesisk gräslök 30
 Kirgislök 11
 Klematis 28, 36
 Klockviva 36
 Knippgentiana 14
 Knöllklocka 12
 Kokböna 33, 35
 Kokärt 26
 Koreansk mynta 32
 Koriander 30
 Korila 22
 Korn 34
 Kornell 28
 Kornvallmo 23
 Kranskrage 22, 36
 Kransveronika 19
 Krollilja 16
 Kryddtimjan 34
 Kråkvicker 19
 Kummin 25
 Kungsängsililja 14
 Kungsljus 19
 Kungsmynta 32
 Kvanne 24
 Kålrabbi 30
 Kålrot 24, 25, 30
 Kärleksört 36

Labruskanadruva 29
 Lammöron 36
 Libbsticka 26
 Limaböna 33
 Liten fingerborgsblomma 13
 Liten rosenkvitten 28
 Ljusöga 12
 Luddpion 17
 Luddvicker 36
 Luftlök 24
 Lukt pion 17
 Luddocka 14
 Lundviva 18

Lungmälla 25
 Lupinväppling 19
 Löjtnantshjärta 15
 Lök 24
 Lövbinda 36
 Malabarspenat 24
 Mandarinlilja 16
 Mangold 30
 Maralrot 16
 Mariaklocka 12
 Mariatistel 23
 Matram 23
 Mexikansk spikklubba 22
 Mizunakål 30
 Mjölkört 36
 Mongollilja 36
 Morot 31
 Murreva 22
 Mustialasros 36
 Mynta 32
 Myskmalva 16, 36
 Månadssmultron 31
 Månviol 36
 Mörgärt 26, 33, 35

Narcisstobak 36
 Narcissanemon 11
 Natljus 17
 Nejlikrot 14
 Nejlika 'Ellen' 13
 Nordisk stormhatt 11
 Nyzeeländsk spenat 34
 Nässelklocka 12
 Nässelsnärja 22
 Näva 15

Oktoberaster 12
 Opievallmo 23
 Ormlök 24
 Ormrot 12
 Orangestånds 36
 Orangegul daglilja 36

Palmkål 30
 Palsternacka 26
 Paprika 25, 30
 Paradislilja 17
 Parkolvon 29
 Parksmörblomma 18
 Pastellakleja 11, 36
 Persilja 32
 Pimpinellifoliaros 33
 Pion 17, 18
 Pionvallmo 23

Piplök 24
 Plocksallat 32
 Plommon 36
 Plommonros 33
 Plymastilbe 12
 Plymspirea 11, 12
 Portlak 33
 Porslinsklocka 36
 Praktbetonika 18
 Praktkrissla 36
 Praktnäva 14
 Prakttrudbeckia 18
 Prickklocka 12
 Prästkrage 16
 Pumpa 31
 Purjolök 30
 Purpurklätt 16
 Pyramidbräcka 18
 Päron 28

Rabarber 26
 Rankspenat 26
 Renfana 19
 Renfanekrage 22
 Riddarsporre 13
 Ringblomma 22
 Rododendron 36
 Romersk riddarsporre 22
 Ros 28, 36
 Rosa "Havukka" 28
 Rosa "Sipi" 28
 Rosenböna 33
 Rosenflockel 14
 Rosenglim 23
 Rosenincarvillea 15
 Rosenmalva 17
 Rosenpion 19
 Rosenskära 22
 Rosenvial 15
 Rotkörvel 25
 Rova 25
 Rugosaros 33
 Rysk dragon 30
 Rysk martorn 14
 Råg 27, 34
 Råttsvans 36
 Rädisa 34
 Rättika 34
 Rävsvans 23
 Rödbeta 30, 35
 Rödfibbla 36
 Rödklint 36
 Röd lejonsvans 17
 Röd nejlikrot 14
 Röd snokört 14

Rödådrad syra 27
 Rölrika 11
 Rölrikekrag 36

 Sallat 32
 Sammetstagetes 23, 36
 Sandsenap 32
 Segerlök 11
 Senapskål 32
 Sibirisk nunneört 13
 Sibirisk pion 17
 Sibirisk ärtbuske 28
 Silverarv 36
 Silverbuske 36
 Silvermartorn 36
 Skelört 13
 Skogsklocka 12
 Skogsklöver 19
 Skogslyst 18
 Skogslök 24
 Skogssäv 18
 Skogsvial 15
 Skomakariris 36
 Skruvrams 18
 Skuggnepeta 17
 Skuggnäva 14
 Slätterfibbla 15
 Slättersilja 32
 Smultron 25
 Smällspirea 28
 Smörbollar 19
 Smörgåskrasse 32
 Småborre 11
 Sockermajs 34
 Sockerrot 28
 Sockerärt 33, 35
 Sommarpumpa 31
 Sommarrudbeckia 36
 Spanskpeppar 25
 Sparris 24
 Sparriskål 30
 Spenat 34
 Spenatskräppa 26
 Spikklubba 22
 Spindelstånds 16
 Spjutkakalia 36
 Spånandslin 22
 Starr 13
 Stinknäva 22

Stjärnflocka 12
 Stjärnlök 36
 Strimsporre 36
 Stockros 11, 35
 Stor blåklocka 12
 Stor guldärt 15
 Stor gullstav 16
 Stor hässleklocka 12
 Stor kardborre 24
 Stor kustruta 19
 Stor rödmalva 22
 Stor sandlilja 11
 Stor styvklematis 13
 Stor tagetes 23
 Strandglim 36
 Strandiris 15
 Strandkål 25
 Strandloka 36
 Strandvial 15
 Strålöga 19
 Styvklematis 13
 Stånds 36
 Stångböna 26, 33
 Surköräbär 36
 Svalting 11
 Svart nysrot 19
 Svavelklocka 12
 Svavelpion 20
 Svärdsilja 15
 Sydstormhatt 35
 Såpnejlika 18
 Sötpaprika 30

 Taggreva 22
 Tagetes 23, 36
 Tibast 28
 Tjärblomster 36
 Tofsilja 36
 Tomat 27, 34, 35, 36
 Tofsippa 11
 Trollrudbeckia 18
 Trollsmultron 14
 Trädgårdsjättevallmo 17
 Trädgårdsmålla 24, 35
 Trädgårdsnattviol 14
 Trädgårdssporre 13, 14
 Trädgårdssormhatt 11
 Trädgårdssyra 27
 Tuviris 16

Ullfibbla 14
 Underblomma 36

 Vattenmelon 30
 Vejde 15
 Veronika 36
 Vinterkrasse 24
 Vinterpumpa 31
 Vintersallat 34
 Violiris 36
 Virginiatobak 22
 Vitbeta 35
 Vit blomstertobak 36
 Vit nysrot 19
 Vit rapunkel 36
 Vit sötväppling 16
 Vit trolldruva 11
 Vitklöver 20
 Vitlök 24
 Viva 18
 Vårblommört 36
 Vårvial 15
 Vädsklint 13
 Vänderot 19
 Vävarcarda 36

Zuluaster 36

Åkerböna 35
 Åkerklätt 22
 Åkerlyst 18
 Åkervädd 15
 Ålandsrot 15

Äkta stromhatt 11
 Ängsglim 18
 Ängshavrerot 19
 Ängsklint 13
 Ängsklocka 12
 Ängsnejlika 14
 Ängsnäva 14
 Ängsruta 19
 Ängsvial 15
 Ängsvädd 18

Ögonsockerärt 35

HAKEMISTO tieteelliset nimet

Achillea millefolium 11
Acer tataricum subsp. *ginnala* 28
Aconitum arcuatum 11
Aconitum 'Ivorne' 11
Aconitum lycoctonum subsp. *neapolitanum* 35
Aconitum lycoctonum subsp. *septentrionale* 11
Aconitum napellus subsp. *lusitanicum* 11
Aconitum x *stoerkianum* 11
Aconogonon x *fennicum* 35
Actaea alba 11
Actaea rubra 11
Adlumia fungosa 22
Aesculus hippocastanum 28
Agastache foeniculum 24
Agrimonia eupatoria 11
Agrostemma githago 22
Alcea ficifolia 35
Alcea rosea 11
Alcea rugosa 35
Alisma plantago-aquatica 11
Allium fistulosum 24
Allium hollandicum 11
Allium nutans 24
Allium obliquum 35
Allium porrum 30
Allium x *proliferum* 24
Allium sativum 24
Allium schoenoprasum 24
Allium schoenoprasum subsp. *sibiricum* 24
Allium scorodoprasum 24
Allium porrum 30
Allium tuberosum 30
Allium victorialis 11
Amaranthus hybridus subsp. *cruentus* 22
Amaranthus hypochondriacus x *powellii* 30
Amelanchier alnifolia 28
Anethum graveolens 30
Anemone narcissiflora 11
Anemone rivularis 35
Anemone sylvestris 11
Angelica archangelica 24
Antennaria dioica 11
Anthemis tinctoria 11
Anthericum liliago 11
Anthyllis vulneraria 11
Asparagus officinalis 24
Aquilegia sp. 11, 36
Aquilegia 'Olympia' 11
Aquilegia vulgaris 11, 36
Aralia continentalis 11
Arctium lappa 24
Artemisia dracunculus 30
Aruncus dioicus 11

Aruncus dioicus var. *kamtschaticus* 12
Aster alpinus 12
Aster novi-belgii 36
Aster Dumosus-Ryhmä 12
Aster sikkimensis 12
Astilbe chinensis 12
Astrantia major 12
Astrantia maxima 12
Atriplex hortensis 24
Avena nuda
Avena sativa 24

Barnarea verna 24
Basella alba 24
Bellis annua 36
Berberis vulgaris 36
Bergenia cordifolia 12
Beta vulgaris subsp. *vulgaris* var. *alba* 35
Beta vulgaris subsp. *vulgaris* var. *cicla* 30
Beta vulgaris subsp. *vulgaris* var. *conditiva* 30, 35
Borago officinalis 24, 36
Bistorta officinalis 12
Brassica napus subsp. *napobrassica* 25, 30
Brassica oleracea Botrytis-Ryhmä 30
Brassica oleracea Gemmifera-Ryhmä 30
Brassica oleracea Gongylodes-Ryhmä 30
Brassica oleracea Italica-Ryhmä 30
Brassica oleracea Sabellica-Ryhmä 30
Brassica rapa 25
Brassica rapa Mizuna-Ryhmä 30
Buphthalmum salicifolium 12
Bupleurum longifolium subsp. *aureum* 12

Calamintha grandiflora 36
Calendula officinalis 22
Campanula alliariifolia 12
Campanula carpatica 12
Campanula cervicaria 12
Campanula latifolia 12
Campanula latifolia var. *macrantha* 12
Campanula medium 12
Campanula patula 12
Campanula persicifolia 12
Campanula punctata 12
Campanula rapunculoides 12
Campanula thyrsoidea 12
Campanula trachelium 12

Cannabis sativa 25
Capsicum annuum 25, 30
Capsicum baccatum 30
Caragana arborescens 28
Cardiocrinum cordatum var. *glehnii* 12
Carex spicata 13
Carum carvi 25
Centaurea jacea 36
Centaurea macrocephala 36
Centaurea montana 13
Centaurea phrygia 13
Centaurea phrygia f. *discolor* 13
Centaurea phrygia ssp. *phrygia* 13
Centaurea scabiosa 13
Cephalaria alpina 36
Cephalaria gigantea 13
Cerastium tomentosum 36
Chaerophyllum bulbosum 25
Chaenomeles japonica 28
Chelidonium majus 13
Chenopodium bonus-henricus 25
Cichorium intybus 25
Citrullus lanatus 30
Clematis spp. 28
Clematis alpina 28, 36
Clematis mandshurica 13
Clematis recta 13
Clematis viticella 28
Codonopsis clematidea 36
Commelina tuberosa 22
Consolida ajacis 22
Coriandrum sativum 25, 30
Cornus alba subsp. *alba* 28
Cortusa matthioli 36
Corydalis nobilis 13
Corylus avellana 28
Cosmos bipinnatus 22
Crambe maritima 25
Cucumis sativus 31
Cucurbita maxima 31
Cucurbita moschata 25
Cucurbita pepo 31
Cuscuta europea 22
Cyclanthera pedata 22, 25
Cymbalaria muralis 36
Cynoglossum officinale 13

Dactylis glomerata 13
Daphne mezereum 28
Datura innoxia 22
Datura stramonium 22
Daucus carota 31
Delphinium maackianum 36
Delphinium sp. 13
Delphinium x *cultorum* 13
Dianthus barbatus 13
Dianthus 'Ellen' 13

Dictamnus albus 13
Digitalis grandiflora 13
Digitalis lutea 13
Digitalis purpurea 13, 14
Diploaxis tenuifolia 32
Dipsacus sp. 14
Dipsacus sativus 36
Dryocallis rupestris 14

Echinocystis lobata 22
Echinops bannaticus 14
Echinops sphaerocephalus 14
Echium russicum 14
Echium vulgare 36
Elaeagnus sp. 36
Erigeron borealis 36
Eruca sativa 32
Eryngium giganteum 36
Eryngium planum 14
Eucomis sp. 36
Euonymus europaeus 36
Eupatorium purpureum 14

Fagopyrum esculentum 25
Fallopia dumetorum 36
Felicia heterophylla 36
Fragaria vesca 25
Fritillaria meleagris 14

Galinsoga parviflora 22
Galega orientalis 14
Gentiana asclepiadea 14
Gentiana lutea 14
Geranium spp. 14
Geranium himalayense 14
Geranium pratense 14
Geranium pyrenaicum 14
Geranium robertianum 22
Geum spp. 14
Geum coccineum 14
Geum urbanum 14
Glaucidium palmatum 14
Glebionis sp. 22, 36

Hablitia tamnoides 26
Helianthus annuus 32
Heliopsis helianthoides 14
Helenium hoopesii 14
Hemerocallis spp. 14
Hesperis matronalis 14
Heuchera cylindrica 14
Hieracium villosum 14
Hordeum vulgare 34
Hosta sieboldiana 14
Hypochaeris maculata 15

Impatiens balsamina 23, 36
Incarvillea delavayi 15
Inula helenium 15
Inula orientalis 36
Iris spp. 15
Iris hookeri 36

Iris pseudacorus 15
Iris setosa 15
Iris sibirica 15
Iris spuria 15
Iris typhifolia 15
Iris versicolor 15
Iris versilae 15
Isatis tinctoria 15

Jasione laevis 15

Knautia arvensis 15
Knautia macedonica 15

Laburnum alpinum 28
Lactuca sativa Capitata-Ryhmä 32
Lactuca sativa Crispa-Ryhmä 32
Lamprocapnos spectabilis 15
Lathyrus gmelinii 15
Lathyrus japonicus subsp. maritimus 15
Lathyrus latifolius 15
Lathyrus pratensis 15
Lathyrus sylvestris 15
Lathyrus vernus 15
Lavatera thuringiaca 16
Leonurus cardiaca 16
Lepidium sativum 32
Leucanthemum vulgare 16
Leuzea carthamoides 16
Levisticum officinale 26
Lewisia pygmaea 16
Ligularia spp. 16, 36
Ligularia fischeri 16
Ligularia wilsoniana 16
Ligusticum scoticum 36
Lilium bulbiferum 16
Lilium martagon 16
Lilium martagon var. *cattaniae* 16
Lilium pensylvanicum 36
Linaria repens 36
Linum usitatissimum 22
Lunaria annua 16
Lunaria rediviva 36
Lupinus nootkatensis 16
Lychnis chalcidonica 16, 36
Lychnis coronaria 16
Lychnis flos-cuculi 16
Lychnis x haageana 36
Lythrum salicaria 36

Malva alcea 16
Malva moschata 16, 36
Malva sylvestris subsp. *mauritanica* 22
Matricaria chamomilla 32
Meconopsis betonicifolia 16
Meconopsis cambrica 16
Melilotus albus 16
Melissa officinalis 32
Mentha spp. 32

HAKEMISTO tieteelliset nimet

Mesembryanthemum crystallinum 32
Meum athamanticum 17
Mirabilis jalapa 36
Molopospermum peloponnesiacum 36
Myosotis sp. 36
Myosurus minimus 36
Myrrhis odorata 26

Nepeta subsessilis 17
Nicotiana alata 36
Nicotiana rustica 22
Nicotiana sylvestris 36
Nicotiana tabacum 22

Ocimum basilicum 32
Oenothera biennis 17
Origanum vulgare 32
Ornithogalum candicans 17
Ornithogalum narbonne 17
Oxalis corniculata var. *atropurpurea* 36

Paeonia sp. 17
Paeonia anomala 17
Paeonia lactiflora 17
Paeonia mollis 17
Papaver Orientale-Ryhmä 17
Papaver Paeoniflorum-Ryhmä 23
Papaver rhoeas 23
Papaver somniferum 23
Paradisea liliastrium 17
Parasenecio hastatus 36
Pastinaca sativa 26
Perilla frutescens 32
Penstemon serrulatus 17
Petroselinum crispum var. *crispum* 32
Petroselinum crispum var. *neapolitanum* 32
Pinus mugo "pumilio" 36
Phacelia tanacetifolia 32
Phaseolus coccineus 33
Phaseolus lunatus 33
Phaseolus vulgaris var. *nanus* 32
Phaseolus vulgaris var. *vulgaris* 26
Phlomis tuberosa 17
Physocarpus opulifolius 28
Phlox paniculata 17
Phyteuma nigrum 17
Phyteuma scheuchzeri 17
Phyteuma spicatum 36
Pisum sativum 26, 33
Podophyllum hexandrum 17
Podophyllum peltatum 17
Polemonium caeruleum 17
Portulaca oleracea 33
Potentilla spp. 17
Primula spp. 18
Primula elatior 18

Primula japonica 18
Primula veris 18
Prunus cerasus 36
Pterocarya rhoifolia 28
Pulsatilla vulgaris 18
Pyrus communis 28

Ranunculus acris subsp. *friesianus* 18
Ranunculus platanifolius 36
Raphanus sativus Niger-Ryhmä 34
Raphanus sativus Radicula-Ryhmä 34
Rheum × *hybridum* 26
Rosa sp. 28, 36
Rosa acicularis 36
Rosa glauca 28
Rosa "Havukka" 28
Rosa "Martta" 36
Rosa Pimpinellifolia-Ryhmä 28
Rosa 'Sipi' 28
Rosa villosa 28
Rudbeckia fulgida var. *speciosa* 18
Rudbeckia hirta 36
Rudbeckia laciniata 36
Rudbeckia occidentalis 19
Rumex patientia 26
Rumex rugosus 26
Rumex sanguineus 27

Sambucus racemosa 36
Sanguisorba menziesii 18
Sanguisorba officinalis 18
Sanguisorba tenuifolia var. *parviflora* 18
Saponaria officinalis 18
Satureja vulgaris 36
Scabiosa columbaria 18

Secale cereale 27
Sedum telephium subsp. *telephium* 36
Sedum telephium subsp. *maximum* 36
Silene armeria 23
Silene colorata 23
Silene dioica 18
Silene latifolia subsp. *alba* 18
Silene nutans 18
Silene uniflora 36
Silene vulgaris 18
Silybum marianum 23
Sium sisarum 27
Solanum anthropophagorum 27
Solanum dulcamara 29
Solanum lycopersicum 27, 34, 35, 36
Solidago virgaurea 18
Spinacia oleracea 34
Stachys byzantina 36
Stachys macrantha 18
Stellaria holostea 18
Streptopus amplexifolius 18
Succisa pratensis 18
Succisella petterii 19
Symphyandra hofmannii 36
Symphyandra pendula 19

Tagetes erecta 23
Tagetes patula 23, 36
Tagetes sp. 23
Tanacetum macrophyllum 36
Tanacetum parthenium 23
Tanacetum vulgare 19
Telekia speciosa 19
Tellima grandiflora 19
Tetragonia tetragonioides 34
Thalictrum aquilegifolium 19
Thalictrum flavum 19

Thalictrum minus 19
Thalictrum speciosissimum 36
Thermopsis montana 19
Thymus vulgaris 34
Tragopogon porrifolius 27
Tragopogon pratensis 19
Trifolium aureum 19
Trifolium medium 19
Trifolium repens 19
Triosteum himalayanum 36
Triosteum pinnatifidum 19
Triticum monococcum 34
Trollius sp. 19
Trollius europaeus 190
Tropaeolum sp. 23
Tropaeolum peregrinum 23

Urtica dioica 27

Valeriana sp. 19
Valerianella locusta var. *oleracea* 34
Veratrum album 19
Veratrum nigrum 19
Veratrum viride 19
Verbascum chaixii 19
Verbascum olympicum 19
Verbascum thapsus 19
Veronica spp. 36
Veronica spicata 36
Veronicastrum virginicum 19
Viburnum lantana 29
Vicia cracca 19
Vicia faba 27, 35
Vicia sepium 19
Viscaria vulgaris 36
Vitis Labruscana-Ryhmä 29
Zea mays var. *saccharata* 34
Zigadenus elegans 19

PERINTEISTEN RUISKANTOJEN VÄLITYS

Ruis (*Secale cereale*) oli vuoden 2012 Maatiaiskasvi. Suomessa on tällä hetkellä 5 rekisteröityä alkupe-
räisruislajiketta, joista kolmea olemme saaneet siemenvälitykseen. Näiden lisäksi on säästynyt muitakin
vanhoja rukiita. Maatiaisrukiita suositellaan viljeltäväksi samoilla viljelyvyöhykkeillä, mistä ne ovat
peräisin. Välitämme alla olevia korkeakasvuisia ruiskantoja myös isompia määriä. Näiden tilaus teh-
dään suoraan viljelijöiltä.

"Aunuksen ruis" - syysruis

Tammelan ylängöllä Korteniemen perinnetilalla ylläpidettävä ruiskanta. Tullut alunperin Aunuksesta sotien
aikaan. Erittäin pitkäkortinen, jopa 2,5 m. Pysyy hyvin pystyssä. Saatavissa ylläpitoviljelyyn. Tiedustele 1-5
kg:n määriä. Yhteystiedot: annamari.ilola@metsa.fi, p.040-8667101

"Sulonruis" – Ristijärveltä, ks. artikkeli Maatiainen 1/2011 s. 13

Routeruis, Kainuun Ristijärveltä peräisin oleva maatiaisruis. Hyvin pensastuva, satoisa ja pitkäkortinen (150–
200 cm) maatiaisruis. Suositellaan erityisesti Pohjois-Suomeen. Tiedustele määriä 1-100 kg, p. 050-430
6752

'Iivo' – rekisteröity alkuperäisruis, syysruis Liperistä.

*"Setäni Hannes Parviainen toi sen 1932 Sortavalasta, jossa hän oli pehtoorina. Siitä lähtien sitä on viljelty
meidän tilalla."* Lajikeominaisuuksiltaan Suomen aikaisin ja sakoluvultaan paras. Kestävyys lumihometta
vastaan on n.30 % parempi kuin nykyisillä lajikkeilla. Kesän 2014 sakoluvut yli 300. Heikkoutena on korren
pituus eikä sato ole yhtä hyvä kuin nykyisillä lajikkeilla. Jyväkoko on pieni, joten jauhoon tulee kuituja ja
hyvä leivontaominaisuus. Pienin määrä mitä pystymme myymään on 40 kg. Suursäkissämme on 600 kg.

Siementiedustelut: Kosti Parviainen, p. 0400 678 887, k.parviainen@ppl.inet.fi

Leivonen' – rekisteröity alkuperäisruis, syysruis Viitasaarelta.

"Viljelemme ruista kerran kolmessa vuodessa hehtaari-pari kerrallaan omaksi tarpeeksi." Hieman saattaa
riittää muillekin siemeneksi, mutta suuria määriä emme toimita. Saatavuus riippuu vuosittaisista sääolosuh-
teista. Siementiedustelut: Vuokko Leivonen, vuokko.leivonen@pp.inet.fi

'Joppe' – rekisteröity alkuperäisruis, maatiaisruis (syysruis) Orimattilasta.

Pitkäkortinen (2 m) ja pienijyväinen. Perinteisesti kylvetty 20.8. Siemenet itävät syksyllä ja jatkavat kasvua
kevällä. Puintikypsää elokuussa, joskus jopa heinäkuussa. Jyvässä tietty oma makunsa. Oljista voi tehdä mm.
himmeleitä. Tiedustele 10-20 kg: Jorma Aaltonen, joppe.aaltonen@hotmail.com, 040-546 8552

Sanottua rukiin varoetäisyydestä toiseen ruislajikkeeseen:

*"Aarin luokkaa olevassa rukiin viljelyksessä varmaan riittää 200 m varoetäisyydeksi, mutta jos lähellä on
vaikka 5 ha ruista se kyllä sotkee samalla pellolla olevan toisen rukiin 200 m päästä".*

Etsintäkuulutus-lista hyötykasveista, jotka ovat joskus olleet siemenvälityksessä.

-Loppilaista maatiaisruista (välityksessä 1998)

"Töysä" ja "Heinola" maatiaisruista (välityksessä 1999)

-Isokokoista, hyvin säilyvää ja maukasta "Sulikan lanttua" (välityksessä 1998-2001, ollut välityksessä jälleen
vuodesta 2016 lähtien)

-Liperin sinikuorista naurista (välityksessä 1999-2000)

-Kärkölän punaista naurista (välityksessä 1995)

-Paikallisia härkäpapakantoja:

- pieni- ja mustanruskea rokkapapu Simpeleeltä (välityksessä 1995)

- pieni ja mustanruskea Askolasta (välityksessä 2001)

- suuri ja vaaleanruskea Joutsenosta (välityksessä 1995)

-*"Ruotsin violettiä"* hernetä (välityksessä 1998-2006)*"Latvian kirjava"* hernetä (välityksessä 1998-2002)

-Mukulakirveliä (välityksessä 2006, 2017-2018)

-Venäläistä kuitupellavaa: valkokukkainen 'Belinka' (ollut välityksessä jälleen vuodesta 2013 lähtien→)
ja sinikukkaisen 'Torzokin' siementä (välityksessä 1999-2003).

-Liinan eli maatiashampun siementä, kaskinauris "Sulon nauris" (ollut välityksessä 2017 asti)

-Evakkotomaattia, köynnöspinaatti "Kurala" (ollut välityksessä 2017 asti)

Siementen kerääjät

Kiitos kaikille kerääjille! Seuraavat henkilöt ovat lähettäneet kesän 2017 siemensatoa Maatiaisen siemenväilytykseen:

Ahonen Judith, Pietarsaari
Ala-Risku Terhi, Oulainen
Asikainen Helena, Kolma
Aulasmaa Ritva, Lappeenranta
Cajander Riku, Kirkkonummi
Chase Sisko, Porvoo
Coco Vuokko, Helsinki
Ehrsten Birgitta, Kemiö
Eriksson Lea, Helsinki
Eskelinen Kaarina, Kuopio
Estlander Ann-Mari, Helsinki
Fogel Torunn, Helsinki
Grönqvist Charlotte, Terjärv
Hagström Birgitta, Helsinki
Happo Hilikka, Lappeenranta
Harri Pirkko, Lapua
Heinonen Taru, Tampere
Heliö Anna-Liisa, Helsinki
Hirvelä Seija, Helsinki/Jämsä
Huuhtanen Silja, Raasepori
Hyppänen Teuvo, Kouvola
Ilola AnnaMari, Ypäjä
Joensuu Anna-Kaisa, Espoo
Juntunen Liisa, Iisalmi
Kahila Pirkko, Karkkila
Kainulainen Kati, Kortejoki
Karppinen Jyrki, Kotka
Kauppi Maija, Helsinki
Keränen Ansa, Kuopio
Kivi Armi, Vantaa
Koistinaho Kristiina, Kemi
Kolehmainen Johanna, Helsinki
Kontinen Auli, Helsinki
Korhonen Marja, Somero
Korte Anna-Liisa, Visuvesi
Koski Pirkko, Kokemäki
Kovalainen Sinikka, Kerava
Kukkola Pirkko, Kanunki
Kurikka Sisko, Karinkanta
Kytömäki Helena, Helsinki
Kämäräinen Aune, Helsinki
Lagerkvist Birigitta, Uppsala
Laakkonen Pekka, Vaivio
Lahti Leena, Petäjävesi
Laisi Jaana, Halkia
Laitala Seija, Varjakka
Lappalainen Riikka, Kerkkoo
Lehtinen Seija, Joutsa
Leinikka Laura, Virolahti

Leino Anne, Espoo
Lempelto Maria, Mikkeli
Linden Leena, Helsinki
Mannila Helka, Puumala
Manninen Maija, Helsinki
Miettinen Matti, Helsinki
Muinonen Sirkka, Vanhamäki
Mulari Nina
Mutanen Tuovi, Ruvaslahti
Mäkinen Maaret, Salo
Nenonen Merja, Mikkeli
Niemi Olavi, Ojakkala (Vihti)
Niinikoski Marja-Leena, Hintaara
Nuorivaara-Luhtanen Riitta, Lahti
Nykyri Susanna, Linnankylä
Njöd Tuovi, Helsinki
Oittinen Kari, Kemi
Ojala Tiina, Tainus
Ojaniemi Raija, Tiistenjoki
Ollinen Tuula, Espoo
Paala Till, Pori
Paananen Seija, Suonenjoki
Paukkunen Juho
Pokka Eija, Sarajärvi
Pärssinen Leena, Helsinki
Rahikainen Päivi, Rovaniemi
Rajala Terttu, Kuortane
Rannanjärvi Henrik, Pori
Rantakaulio Timo, Helsinki
Räsänen Elvi, Vuorela
Seurasaaren viljelypalsta, Helsinki
Sotka Kaarina, Pyhämaa
Suni Kerttuli, Noormarkku
Särkkä Sanni, Raahe
Sääski Liisa, Helsinki
Tapaila Kati, Renko
Toppinen Teemu, Kerava
Tuisku Outi, Villähde
Vaari Ritva, Alavieska
Vaittinen Kristiina, Vantaa
Valkama Irma, Kangasala
Valtonen Maija, Helsinki
Vakka-Taimi/Vesa Muurinen, Pyhäranta
Vesalainen Oili, Helsinki
Viitanen Susanna, Tampere
Vilppula Tuula, Saarentaus
Vuorio Juha, Oulu
Österblad Ika, Jungsund

Maatiainen

Det lantliga kulturarvet ry

The Finnish Landrace Association for conserving traditional varieties of plants and animals and rural landscapes.

A landrace or heirloom variety (in Finnish "maatiainen", the association's Finnish name) **refers to cultivated plants or domestic animals that have not been subjected to systematic breeding.** These terms refer to valuable living resources, populations, that have been handed down over many generations. The term *landrace* is also used for varieties or forms that have been bred on the basis of local populations as opposed to the products of modern intensive, commercial breeding. During the course of their long history landraces have been modified by the complex interactions between natural evolution and human cultivation. This gives landraces special significance in defining local identity and a sense of history. They are also a rich and irreplaceable source of genetic diversity with enormous potential in future plant breeding efforts. The value of landraces becomes all the more apparent since plants are, and will remain the basis of food production for future generations, however slowly or rapidly changes in climate occur.

The main purpose of our association is to conserve in a living form traditional varieties of ornamental and useful plants, original landraces of domestic animals and rural landscapes and to promote their active utilisation. Traditional landraces of poultry, sheep and cattle can help maintain environments in which endangered ornamental species or forms will flourish. The living interactions among these and with human activities create farming systems which, at their best, give rise to traditional landscapes. Every year the association chooses a traditional landscape, plant and animal which we draw to the attention of the community at large. This

year's plant is runner bean (*Phaseolus coccineus*) while Finnish Spitz (*Canis lupus familiaris*), is the animal of the year.

The distribution of seeds is an important part of our activities. Members collect the seed of old landraces of ornamental and useful plants, as well as wild plants. For each batch of seed collected the member receives a packet of seed in exchange. Each batch is sufficient to fill several packets so that the remainder can be sold to members and the general public. The Finnish Landrace Association's unique collection comprising some 500 named accessions thus forms a living seed bank. The seed lots collected each year are sent to a packaging centre where a list is drawn up to be published in the year's first bulletin entitled "Maatiainen". The association was instrumental in rescuing a traditional, tasty variety of turnip with good storage capacity and a strain of broad bean well adapted to Finnish conditions. Many landraces were lost during the 60's and 70's when agriculture underwent drastic structural changes. Nowadays the value of old landraces is better understood and the remaining ones are generally valued.

The Finnish landrace Association was established in 1989 and presently has over 1900 members. It is well known among the country's gardeners and horticulturalists. We arrange plant exchange days, and give courses and talks on related topics. The association publishes a quarterly bulletin and every year a field trip is organised both in Finland and abroad. This year our trip abroad takes us to Peru, where our participants look forward to acquainting themselves with local people and their landscapes as well as with plants and animal landraces.

Vuoden maatiais kasvit

*kaskinauris 1990
juhannusruusu 1991
omena 1992
akileija 1993
karviainen 1994
kellot 1995
kuitukasvit: pellava, nokkonen, hamppu 1996
pionit 1997
tyrni 1998
isohirvenjuuri 1999
härkäpapu 2000
ruiskaunokki 2001
talvi- ja ilmasipuli 2002
saksankurjenmiekka 2003
peruna 2004
illakko 2005
humala 2006
malvat 2007
maa-artisokka 2008
suopayrtti 2009
lipstikka 2010
kultapallo 2011
maatiaisruis 2012
harjaneilikka 2013
tattari 2014
varjolilja 2015
euroopanpähkinäpensas 2016
ahomansikka 2017
ruusupapu 2018*

Maatiainen
Stenbäckinkatu 8
00250 Helsinki
044-0457317
toimisto@maatiainen.fi
www.maatiainen.fi